

Emne	Offentligt høringsmøde om udkast til VVM- og VSB-redegørelser vedrørende Nalunaq guldmineprojektet
Tidspunkt	01-02-2024
Sted	Qaqortoq

ooo000ooo

Der var mulighed for oversættelser under mødet.

Talerne benyttede deres foretrukne sprog ud fra mulighederne: Grønlandsk, Dansk, Engelsk.

De følgende noter i teksten viser, hvilket sprog der blev brugt af taleren, og hvilke oversættelser der blev foretaget:

[KAL] – taleren talte grønlandsk

[DK] – taleren talte dansk

[ENG] – taleren talte engelsk

[KAL/ENG] – oversættelse fra grønlandsk til engelsk

[KAL/DK] – oversættelse fra grønlandsk til dansk

[DK/ENG] – oversættelse fra dansk til engelsk

[DK/KAL] – oversættelse fra dansk til grønlandsk

[ENG/KAL] – oversættelse fra engelsk til grønlandsk

[ENG/DK] – oversættelse fra engelsk til dansk

Hvem	Kalaallisut / Grønlandsk / Greenlandic	Qallunaatut / Dansk / Danish	Tuluttut / Engelsk / English
Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Arfineq marluk qaangereermagu aallarterpugut.</p> <p>Tamassi tikilluaritsi, Naalakkersuisut Kuultisiorfik Nalunaq pillugu tusarniaanissaanut.</p> <p>Uanga Anna P Knudsenimik ateqarpunga, unnummullu ataatsimiinnermi aqutsisuussaanga.</p> <p>Ataatsimiinneq, aqutsinera Kalaallisut ingerlatissavara, kisianni Qallunaatut saqqummiusisoqassaaq aamma tuluttut oqaluttoqassaaq. Video takutinneqartussaq tuluttut takutinneqarumaarpoq. Kalaallisut allagartalersugaavoq.</p> <p>Apererusuppunga qallunaatut saqqummiussuisoqartussaagami, apererusuppunga nutserneqassava, kalaallisuumut imaluunniit tuluttuumut?</p> <p>Periarfissaqarpoq, Kullak Mariannelu maaniipput.</p> <p>Ataatsimiinneq immiunneqarpoq massakkut, aamma onlinenikkut malinnaasoqarpoq.</p>	<p style="text-align: center;">ENG/DK</p> <p>Lad os starte høringen da den allerede er over syv.</p> <p>Velkommen alle sammen til høring om Nalunaq Guldminen, arrangeret af den Grønlandske Regering.</p> <p>Mit navn er Anna P Knudsen og jeg vil i aften være jeres ordstyrer.</p> <p>Jeg vil tale grønlandsk, men der vil også være præsentationer på dansk og engelsk. Video præsentationen er på engelsk med grønlandske undertekster.</p> <p>Jeg vil gerne høre om der er behov for oversættelse til grønlandsk eller engelsk når der er præsentation på dansk?</p> <p>Oversættelse er mulig fordi Kullak og Maria er her.</p> <p>Mødet i aften vil blive optaget og det streames også online.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Let us begin the hearing since it is already after seven.</p> <p>Welcome everybody to the hearing on Nalunaq Goldmine, arranged by the Government of Greenland.</p> <p>My name is Anna P Knudsen, and I am going to be your moderator tonight.</p> <p>I am going to speak Greenlandic, however, presentations in Danish and English will also be used. The video presentation is in English with Greenlandic subtitles.</p> <p>I would like to ask if there is a need for interpretation to Greenlandic or English when there is a presentation in Danish? Interpretation is available since Kullak and Maria are here. Tonights meeting will be recorded and it is also streamed online.</p>

	<p>Ataatsimiinneq imeqarniliamut ilanngukkumaarpoq, aamma Naalakkersuisut imaqarniliaannut ilanngukkumaarpoq.</p> <p>Unnuk manna kuultisiorfik Nalunaq eqqartussavarput VSB VVM-imullu tusarniaassutigineqarnikuupput. Tusarniaaneq 1 Marts 2024 tungaanut ingerlanneqassaaq.</p> <p>Nalunaarusiaq taakku aallaavigalugit Naalakkersuisut naammassiffii suliarinninnerani pingaartissimavaat innuttaasut qanimut aamma isumaat apeqqutillu tusarniarniassallugit. Tamaammat una tusarniaaneq ingerlavoq. Narsarsuarmi, Tasiusami Nanortalimmilu ingerlareerput.</p> <p>Alluitsup paani attaveqaatit pitsaanerpaanngikkaluartut onlinekkut tusarniaaneq ingerlavoq.</p> <p>Tamaaniipput Naalakkersuisut marluk, Kommune Kujallermilu Borgmesteri, suliffeqarfimminngaanniit taavalu atorfilittat maaniipput.</p> <p>Inuussutissarsiornermut Niuernermut Aatsitassat Inatsisinit atuutsitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumut Naaja H. Nathanielsenimut oqaaseqassaaq, tullernguukkumaarpoq Kalistat.</p>	<p>Mødet vil blive skrevet ned og inkluderet i regeringens dokumentation.</p> <p>Høringen her i aften omhandler VSB- og VVM-redegørelserne om Nalunaq Guldminen. Der vil blive afholdt konsultationer frem til den 1. marts 2024.</p> <p>Det er vigtigt for regeringen at disse høringer afholdes inden rapporterne færdiggøres, så der bliver lejlighed til at høre hvad befolkningen har at sige. Det er grunden til at vi har denne høring. Tilsvarende møder har allerede været afholdt i Narsarsuaq, Tasiusaq og Nanortalik.</p> <p>Trods nogle problemer med forbindelsen var der også online høring i Alluitsup Paa.</p> <p>To ministre er med os, borgmesteren i Kujalleq Kommune, Selskabet og offentlige embedsmænd.</p> <p>Ministeren for Boliger, Infrastruktur, Råstoffer og Ligestilling vil være den første til at tale på mødet. Kalistat vil være den næste.</p>	<p>The meeting will be summarized and included in the governmental summary.</p> <p>Tonight's hearing is on SIA and EIA of the Nalunaq gold mine. Consultations will be held until March 1st 2024.</p> <p>It is important to the Government to have this consultation before the reports are finalized and thereby hear what the public has to say. That is why we are having this hearing. Similar meetings have already been held in Narsarsuaq, Tasiusaq and Nanortalik. Despite some difficulties with connections, there was also online hearing in Alluitsup Paa.</p> <p>Two ministers are with us, mayor of Kujalleq Municipality, the Company and public officials.</p> <p>Minister for Housing, Infrastructure, Minerals and Gender Equality will be first to address the meeting. Kalistat will be the next.</p>
--	---	---	---

<p>Naaja H Nathanielsen</p>	<p style="text-align: center;">[DK/KAL]</p> <p>Hej, aammalu siusinnerusukkut ataatsimiinnermut peqataasimasut ilassivassi.</p> <p>Unnummut Kuultisiorfik Nalunaq eqqartussavarput, taakkulu oqaluttuutissavaatigut kuultisiorfimmik qanorlu ingerlaniarnerminnik. Ingerlatseqatigiiffik aatsitassarsiornerlu aallartittussatut akuerineqarsinnaassappata illoqarfinni inoqarfinnilu attuumassuteqartuni innuttaasunik ataatsimiititsisoqartarnissaa piumasaqaatigineqarpoq.</p> <p>Naalakkersuisunitaaq peqataasoqarnissaa piumasaqaataavoq. Unnummut Naalakkersuisut aaqqissuisuunngillat. Ingerlatseqatigiiffik tusarniaanernik aaqqissuisuuvoq, taavalu oqaaserineqartut apeqqutillu naalaassavavut.</p> <p>Tusarniaaneq naammasseriariuni soorunami inaarutaasumik aalajangernissatsinnut, suut piumasaqaasiarineqarnissaannut aammalu suliariniakkamik siunissami qanoq ingerlatsinissatsinnut tunngavisseeqataassaaq. Naalakkersuisut aningaasarsiornikkut immitsinnut napatinnerulernissatsinnik anguniagaqarpugut, takorluukkamullu tassunga aatsitassarsiorneq ilapittuutaalluinnartutut isigaarput.</p> <p>Ilinniagaqarnikkut suliffeqarnikkulu periarfissiilluartutut isigaarput, najukkamilu inuussutissarsiortut ingerlataasa amerlanerulernissaannut aqqutissatut isigaarput. Tamannali piviusunngussappat ingerlatseqatigiiffiup suliariniakkallu</p>	<p style="text-align: center;">[DK]</p> <p>Hej, og hej igen til en del der også var med til mødet tidligere.</p> <p>Her til aften. Så er emnet Nalunaq Gold Mine, som vil fortælle om deres projekt og hvordan det skal køre fremadrettet. For at minen og selskabet bag projektet kan få lov at igangsætte minedrift, så er det et krav, at der bliver afholdt borgermøder rundt omkring i de berørte byer og bosteder.</p> <p>Det er også et krav, der deltager medlemmer fra Naalakkersuisut. Det er ikke Naalakkersuisut at der er værter i aften. Det er selskabet, der er vært for høringerne, men vi er her, og vi lytter, og vi hører det, der bliver sagt, og de spørgsmål, der bliver stillet.</p> <p>Og når høringsperioden er ovre, så er det selvfølgelig også bidragene til vores endelige beslutning om, hvad der skal stille sig betingelser, og hvordan vi driver projektet fremad. Naalakkersuisut har et en ambition om en mere selv bærende økonomi, og vi ser os fra råstofområdet som en meget vigtig bidragsyder til den vision.</p> <p>Vi ser det som et sted, hvor der er gode uddannelses- og gode jobmuligheder, og vi ser det som et område, hvor lokale erhvervsliv kan få mulighed for</p>	<p style="text-align: center;">[DK/ENG]</p> <p>Hello, and hello again to those who also attended the meeting earlier.</p> <p>Tonight, the topic is Nalunaq Gold Mine, speakers will talk about their project and what the plans are. For the mine and the company behind the project to be allowed to start mining, it is a requirement that public meetings be held in the affected towns and settlements.</p> <p>It is also a requirement that members from the Government participate. However, it is not the Government who are the hosts tonight. The hearings are hosted by the mining company, but we are here, and we will listen, and we will hear what is being said and the questions being asked.</p> <p>When the consultation period is over, the contributions will of course also be included in our final decision about what conditions must be set and how the project will operate in the future. Government has an ambition for a more self-sustaining economy, and we from the raw materials area see ourselves as a very important contributor to that vision.</p> <p>We see it as an area where there are good educational and job opportunities, and we see it as an</p>
-----------------------------	---	---	---

	<p>najukkami inuiaqatigiinnik suleqateqateqarnissaat pisariaqarpoq, kiisalu avatangiisit mianerineqassallutik.</p> <p>Taamaammallu avatangiisinut inuiaqatigiinnullu sunniutaajumaartussanik naliliisoqarnissaa piumasarisarparput. Taamaaliortoqarsimavorlu, ingerlatseqatigiiffiullu unnummut saqqummiutissavaa.</p> <p>Taamaammat oqaatigilaaginnassavara borgmesterissaaq angalaninni peqataasimammat nuannaarutigeqigakku, tassami kommunip, namminersorlutik oqartussat kiisalu ingerlatseqatigiiffiup suliariniakkami suleqatigiinnissaat pingaaruteqarpoq. Suliariniakkamut attuumassuteqartut tamarmik sinniisuutitaqarnissaat suleqatigiinnermillu peqataasutut imminnut takusinnaanissaat uagutsinnut pingaaruteqarpoq.</p>	<p>at få mere aktivitet. Men for at få den virkelighed til at komme, så er det også nødvendigt, at selskabet og projektet samarbejder med lokalsamfundet, og der tages hensyn til miljøet.</p> <p>Og det er derfor, at vi kræver, at der bliver udarbejdet en vurdering af miljøet og en analyse af påvirkning på samfundet. Det er det, selskabet vil præsentere i aften.</p> <p>Ja, så jeg tror ikke, jeg vil sige så meget andet end, jeg er rigtig glad for, at borgmesteren også har været med, mens jeg rejser rundt, fordi det er vigtigt, at samarbejdet mellem både kommunen og selvstyret og selskabet i det, der skal ske. Det er rigtig vigtigt for os, at alle dele er repræsenteret og kan se sig selv i det samarbejde.</p>	<p>area where the local business community can have the opportunity to be more active. But in order to make that reality come true, it is also necessary that the company and the project collaborate with the local community and that the environment is taken into account.</p> <p>That is why we demand that an assessment of the environment and an analysis of the impact on society be prepared. This is what the company will present tonight. I don't think I want to say much other than I'm really happy that the mayor has also been with me while I'm traveling around, because the cooperation between both the municipality, the self-government and the company is very important. It is really important to us that all parts are represented and can see themselves in that collaboration.</p>
Kalistat Lund	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Hej, Qujanaq uanga Kalistat.</p> <p>Avatangiisinut Naalakkersuisuuvunga, aamma taanna patsisigalugu angalaqataavunga.</p> <p>Avatangiisinut tunngasut nalunngilarput aatsitassarsiorfinni, aamma tamakku eqqartorneqanngitsoorneq ajortut.</p> <p>Taamaammallu uagut tungitsinninngaanniit avatangiisit paarilluarneqarluarlugit</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Hej, og tak, jeg er Kalistat.</p> <p>Jeg er Miljøminister og jeg deltager i den egenskab.</p> <p>Som vi alle ved, indgår der altid miljøspørgsmål når det handler om minedrift. Vores opgave er at sikre at der bliver taget hensyn til miljøet. Alle miner vil i sidste ende lukke. Og når det tidspunkt kommer, må vi</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Hello, thank you and I am Kalistat.</p> <p>I am minister for Environment and I participate in that capacity. As we all know, environmental issues are always included when it comes to mining. Our job is to ensure that environment is looked after. Every mining is going to be closed down</p>

	<p>aatsitassarsiorneq ingerlarluarneqarnissaa. Aatsitassarsiorneq pinngitsoornani ukiut ingerlanerani unittussaavoq. Unippallu aamma kinguaassatta nunassaat pitsaasuusariaqartoq. Aatsitassarsiornermi innarlerneqarpallaarsimanani. Soorunami aatsitassarsiornerit tamarmik arlaatigut takussutissartaqataqalertarput, kisianni peqqissaartumik tamanna ingerlanneqartariaqarpoq, tamanna nalunngilarput. Nuannaarutigisorujussuura maannakkut angalanitsinni maani innuttaasut taamatut isumaqartarmata. Aammami aatsitassarsiornerit maannakkut saqqumisarnerminnik taanna pingaarteqalugu eqqartorpaat avatangiisinut tunngasunik, ataqqineqarlutik illersorneqarlutillu pillugit, aamma taqqavani kultisiorfimmi aallartippat.</p> <p>Nalunngilarput siornatigut kuultisiorut taqqavani aamma ingerlasareernikuusooq ukiorpaalunni. Taakkulu misilittakkat aallaavigalugit aamma misissoqissaarneqarsimavoq taamanikkut kultisiorfiugallarmat maannamut kingunerisaat. Qujanartumillu tassa annikittuaqqamik ajoqutaanngitsumik taamanikkut kuultisiornerit maannamut kinguneqarsimannngilaq aarlerinaatilimmik. Maannakkullu aamma kuultisiornerit kemikalia aallartisaanermi atornerqarsimasooq atoqqinniannngilaat. Maannakkut taanna atornagu kultimik piianiarput. Taamaammat suli isumannannginneruvoq taakku periaaseriniagaat mingutsitsinnginnissaq eqqarsaatigalugu.</p>	<p>sikre os, at de fremtidige generationer overtager et land i god stand og ikke alt for ødelagt af minedriften. Naturligvis vil al minedrift efterlade sig spor. Men nedluknings processen skal være meget omhyggelig, som vi alle ved.</p> <p>Jeg er meget glad for at befolkningen deler denne holdning. Desuden har selskabet også givet udtryk for, at de lægger vægt på og respekterer miljøet meget og gerne vil beskytte det når guldminen starter.</p> <p>Vi ved, at guldminen tidligere har været i drift i flere år. Virkningen af den tidligere operation er blevet meget nøje overvåget og undersøgt. Heldigvis er påvirkningerne så begrænsede, at der ikke er grund til yderligere bekymring. Selskabet vil indtil videre ikke bruge det kemikalie, der blev brugt meget forsigtigt i den tidligere drift. Nu planlægger de at udføre operationen uden at bruge den tidligere metode. Så deres drift er sikrere med hensyn til mulig forurening.</p> <p>Vi er naturligvis klar over, at de kommer til at bruge diesel til energi. Men i fremtiden er det vigtigt at bruge grøn energi i miner, hvor det</p>	<p>eventually. And when that times comes we have to make sure that the future generation inherent a land in good condition and not too much damage from the mining. Of course, any kind of mining will leave some trace. However closure process has to be done very carefully as we all know.</p> <p>I am very pleased that the public share that sentiment. Additionally, the Company also express that they value and respect the environment very much and would like to protect it when the gold mine starts. We know that gold mine was in operation previously for several years. Impact of that previous operation has been very carefully monitored and surveyed. Fortunately, impacts are so limited that there is no reason for further concern. Currently the Company will not use the chemical that was used very carefully in previous operation. Now, they are planning to do the operation without using that former method. So, their operation is safer in terms of possible pollution.</p> <p>Of course, we are aware of that they are going to use diesel for energy. However, for the future it is important to use green energy</p>
--	--	--	---

	<p>Soorunami una aallartittoq nalunngilarput innaallagissiomerit eqqarsaatigalugit solari atorallartussaavaat, kisianni siunissaq eqqarsaatigalugu aamma aatsitassarsiorfinni pingaaruteqarpoq mingutsitsinngitsumik nukissiuutit atoriartuaarneqarnissaat periarfissaqarfiusumik. Taanna pillugu kuultisiorniat siunissami qanoq pilersaaruteqarsinnaaneri eqqarsaatigalugu. Nanortalimmut ungasinngitsumiimmat aamma Nanortalik eqqarsaatigalugu iluatsillugu tassuunakkut arlaatigut tapiisinnaanersoq oqaloqatigiissutigaarput. Qujanarujussuaq, nuanneqaaq taamak inuit amerlatigisut soqutiginnillutik takkussimmamata aamma neriulluinnaqigami taqqanna aallartinniagaat.</p>	<p>er muligt. Da byen Nanortalik er i nærheden, er vi i dialog med virksomheden for deres mulige assistance på dette område. Mange tak, jeg er så glad for at se så mange mennesker i aften, da vi har så store forventninger til deres start sydpå.</p>	<p>in mines where ever it is possible. Since town of Nanortalik is nearby we are having a dialogue with the Company for their possible assistance on that area. Thank you very much, I am so pleased to see so many people tonight since we have so much expectation for their start down south.</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Naalackersuisunut qujariarluta, taava WSP - minngaanneertut Morten Kristensen aamma Heidi saqqummiissapput</p>	<p>[KAL/DK] Vi takker ministeren og nu til oplægsholderne fra WSP Morten Christensen og Heidi.</p>	<p>[KAL/ENG] We thank the ministers and now for presenters from WSP, Morten Kristensen and Heidi.</p>
Morten Kristensen	<p>[DK/KAL] Aap, haluukkuut nunassilu pinneqisup ukiuunerani tikeraarsinnaaneranut qujanaq. Aamma kusanartorujussuuvoq; aammali angalaniarnermut aporfilersuilaarpoq tamanna, anigorniartarsimavavulli. Uanga ateqarpunga Morten Christensenimik, WSP-meersuuvungalu. Tassalu uagut nalunaarusiortuuvugut. Seqersittakkakut saqqummernissaa utaqqilaariarlugu. WSP siusinnerusukkut Orbiconitut ilisimaneqartoq aamma Kalaallit Nunaanniittartut ilisimaneqarpoq piffissallu ingerlanerani sorpassuarnik suliaqartarsimalluni. Aammalu 2021-imiit matumani peqataasimavugut.</p>	<p>[DK] Ja, godaften og mange tak for at få lov til at besøge jeres smukke land her om vinteren, hvor det er hvidt over det hele. Og det er jo fantastisk flot; det giver også nogle udfordringer i forhold til at komme rundt, men dem har vi jo så forsøgt at løse. Men det, ja, mit navn er Morten Christensen, og jeg kommer er fra WSP. Og det er os, der har lavet VVM rapporten. Vi venter lige på at mine slides kan vises. WSP, der tidligere hed Orbicon, kan længe været aktiv i Grønland og har lavet mange ting gennem tiden. Og vi har</p>	<p>[DK/ENG] Good evening and thank you very much for being allowed to visit your beautiful country here in winter, where everything is white. And it is fantastically beautiful; it also presents some challenges in terms of getting around, but we have tried to get around them here. With that, yes, my name is Morten Christensen and I come from WSP. We are the ones who made the EIA report. We are just waiting for my slides to be shown. WSP,</p>

	<p>21-miit aallartilluta misissuisarpugut. Avatangiisinik naliliiniartilluni pinngortitap soqarnera aammalu sumik arlaannik pisoqassagaluarpap timmissanik uumasunillu innarlarsinnaasunik soqarnera misissorneqartarpoq. Nunamiit, immamiit, imermit, naasuniit, uilluniit, kiisalu assersuutigalugu aalisakkaniit misissugassanik tiguisarluta ullumikkut pissutsit qanoq issusii paasiniartarpavut, tassa taamaalilluta kingusinnerusukkut pitsaanngitsunik sunniisoqaratarsimasinnaanera paasisinnaanngorumallugu.</p> <p>Silasiorfimmik ikkussisimavugut silap qanoq issusia malinnaavigiumallugu. Tamanna aatsitassarsiorfimmu imminnermut pingaaruteqarpoq, aammali avatangiisit qanoq issusiinik naliliiniarnermi.</p> <p>Itillersuup kuuata qanoq annertutigisumik kuunna uuttortarparput aatsitassarsiorfiup imermit qanoq ingerlaarfigineqartiginera paasiumallugu. Allaniittaaq misissuisoqarpoq, soorlu Nunatta Katersugaasivia qanganitsanik tamaaniittunik misissuivoq.</p> <p>Pinngortitaq siulliukkutsigu, Kujataani nalinginnaasumik siumugassaasartutut ippoq, naanerit portukannersuupput, tassa orpiit.</p>	<p>også været involveret i denne VVM siden 2021.</p> <p>Vi startede i '21 og har været deroppe flere gange og kigge på tingene. Det man laver, når man laver miljøvurdering, det er jo at gå ind og kigge på, hvad er der af natur i området, hvad er der for fugle og dyr, hvad er der, der kan tage skade, hvis der sker nogle ting. Derfor tager vi en række prøver af jord og vand og af planter og muslinger, for eksempel, og af fisk, så vi ved, hvordan situationen er i dag, så vi senere kan se, om der er sket en negativ påvirkning.</p> <p>Så har vi installeret en vejrstation deroppe, så vi kan følge med i, hvordan vejret er. Det er vigtigt, både for minen selv, men også i forhold til at bedømme miljøforholdene.</p> <p>Vi måler også, hvor meget vand der løber i Kirkespir Elven, for at kunne følge med i, hvor meget vand der passerer på minen. Desuden er der lavet en række andre studier, blandt andet har Grønlandsk Museum været oppe og kigge efter arkæologiske fund i området.</p> <p>Hvis vi tager naturen først, så er det typisk Sydgrønlands natur, med en relativt høj vegetation, det vil sime med små træer. Men vi har ikke fundet nogen sjældne planter eller sjældne</p>	<p>formerly Orbicon, has long been active in Greenland and has done many things over the years. We have been involved in this EIA since 2021.</p> <p>We started in 2021 and have been up there several times to visit the project. When making an environmental assessment, one must, among other things, study the nature in the area, what birds and animals are there, and what could be damaged by the project. We therefore take samples of soil and water and of plants and mussels, as well as of fish, so that we know what the situation is today, so that we can later see if there is any negative impact.</p> <p>We installed a weather station in the project area so that we can follow what the weather is like. It is important, both for the mine itself, but also in relation to assessing the environmental conditions.</p> <p>We also measure how much water flows in the Kirkespir river, in order to keep track of how much water passes the mine. In addition, a number of other studies have been carried out, among other things the Greenland Museum has been up and looking for archaeological finds in the area.</p>
--	--	--	--

	<p>Kisiannili naasunik uumasunillu qaqutigoortunik taqqavani nassaanngilagut. Orkidiit taqqavani marlujjupput, taakkuttaarli Kujataani nalinginnaasuupput. Uumasullu malunnaateqarnerpaat, tassa umimmaat, taakkuli nuusssaapput amerlanatillu qooqqumiittarlutik. Pinngortitaq kusanarluinnartoq qiviarutsigu taava ajunngilluinnarpoq aatsitassarsiorfiup nunap iluaniittussaana.</p> <p>Itersarsualiortoqarnavianngilagut, assaavianngilagut, taavalu nunaminertat suliffeqarfittut atorreqareersimasut atorreqaqqissapput. Taamaammatt pinngortitaq naqqissimavoq suliariniakkamullu atatillugu pinngortitap ilaanik nutaamik aseruisoqassanani.</p> <p>Aatsitassarsiorneq eqqartorneqartillugu suut atorfissaqartinngisat sumut pineqartarnerat pingaaruteqartorujussuusarpoq. Tassami kuulti nunamiittoq annikitsuaraanaavoq. Sinnerilu tassa akuiarnerlukunngortarput qooqqumiittussat; naluara takusinnaanerissi, aatsitassarsiorfimmi qaqqaq uaniippoq, aana kangerluk, aanalu kuultimik akuiavissaq, akuiarnerlukullu qooqqumi uaniissapput.</p> <p>Sumiiffigisinnaasai qassiit misissoratsigit isumannaannerpaaq naleqqunnerpaarlu nassaaraarput. Pineqartut tassaapput akuiarnerlukut panertut. Tassa makku tusartakkatsitut tasiliatut sapisikkatut aserortoortartut ittuunngillat, tassaallutilli panertut nunamut qaleriiaakkat, taamaammallu sumik pisoqariataarnissaa ilimananngitsuarsuaruartut nalilerparput, tassa</p>	<p>dyr, når vi har været deroppe. Der er to orkideer i området, men det er to (arter) som er almindelig i hele Sydgrønland. Det mest markante dyr, er moskusokser, men det er en udsat bestand på nogle få dyr, som er i dalen. Når vi kigger på det fra et natursyns synspunkt, så er det godt, at det er en underjordisk mine. Vi laver ikke noget stort hul. Projektet bruger det gamle industriområde, der ligger der. Det vil sige, der er ikke inddraget ny natur og ikke ødelagt ny natur i forbindelse med projektet.</p> <p>Når man snakker om mine, så er et af de kritiske ting altid, hvor man lægger det materiale, man ikke skal bruge. Guldet er jo kun en meget, meget lille del af det, der er deroppe. Så alt det andet, det lægger man i en bunke eller et tailings depot, som det hedder på engelsk, og oppe i dalen; jeg ved ikke, om I kan se det, selve bjerget ved guldminen er herovre, fjorden ligger hernede, og så ligger det sted, hvor man vasker guld ud, det ligger her, og så lægger man så den her bunke af restprodukt oppe i dalen.</p> <p>Vi har undersøgt flere forskellige placeringsmuligheder og fundet ud af, at det her er det bedste sted at lægge det, det mest sikre sted. Der er tale om tør deponering eller tørt restprodukt. Det er altså ikke, som man hører om en sø med en dæmning som kan gå i stykker. Det tørre materiale bliver lagt</p>	<p>If we start with nature, then the project area is typically of the nature of South Greenland, with relatively high vegetation, i.e. with small trees. But we have not found rare plants or rare animals in connection with our investigations. There are two orchids (species) in the area, but they are common throughout South Greenland. The most striking animal is the musk ox, a few of which are introduced to the valley. When we look at it from a naturalistic point of view, it is good that it is an underground mine. No big hole is dug. The project also uses the old industrial area that is already there. This means that no additional nature is disturbed by the project.</p> <p>In connection with mines, one of the critical conditions is always where to deposit the material you cannot use. After all, gold only makes up a very, very small part of the material in the mountain. All the remaining material is placed in a pile or a tailings deposition as it is called in English up in the valley; I don't know if you can see it, but the mountain itself with the gold mine is over here, the fjord is down here, here is the building where you extract the gold, and</p>
--	--	---	--

	<p>ajunaarnersuartut ittumik pisoqarnissaa ilimanaateqanneqaaq.</p> <p>Akuiarnarlukut eqqarsaatigalugit aarleqqut anneq tassaavoq aatsitassarsiorfiup matunerata kingornagu seerisoqaratarsinnaanera. Tamannali aamma matusinerup kingorna avatangiisit malinnaavigineqarnerisigut qanoq isumagisassanngortinneqaarerpoq.</p> <p>Soorunami tamanna assut misissorsimavarput paasiniallugu mingutsitsisoqaratarsinnaanersoq, aamma imikoorummit, eqqakkanit, taakkulu maleruaqqusat malillugit salinneqarlutillu ikuallanneqartassanersut. Tassa taamaalilluni eqqaavissuaqalissanngilaq assigisaannilluunniit pilersoqassanani. Uuliamik maqisoortoqannginnissaa qularnaarniallugu taamalu uuliamik avatangiisinut aniasoortoqaqqunagu, assut mianersortoqassaaq. Aamma imeq kuultimik immikkoortiterinermit atugaq assut atoqqinneqartassaaq. Taamaaliornikullu imeq annertuallaaq atorneqassanani.</p> <p>Silaannarmik mingutsitsineq annikillisarneqartarpoq orsussanik eqqortunik sapinngisamik atuinikkut, naalakkersuisullu oqaatigisaatut aatsitassarsiorfimmi tamarmi nukimmik mingunannginnerusumik atuinissaq anguniarlugu assigiingitsunik isumassarsiaqarpoq. Pujoralak, aatsitassarsiorfinnissaaq ajornartorsiutaasartoq, annikillisararniallugu illut tamarmik ussissunngorlugit</p>	<p>ovenpå på jorden, hvilket vi mener medfører mindst risiko for, at der skal ske noget, for ikke at sige, at der ikke er risiko for katastrofer.</p> <p>Den primære bekymring i forhold til tailing, det er, om man efter man lukker minen, skal sikre, at det ikke, sker en udvaskning. Men det er der også taget hånd om i forhold til at lave et overvågningsprogram bagefter.</p> <p>Det har vi selvfølgelig kigget meget på, om der er risiko for forurening af området, også fra spildevand, affald, det renses og brændes efter retningslinjerne for på den slags. Så der bliver ikke lavet nye lossepladser, for eksempel, eller lignende. Så bliver der taget en masse hensyn til at sikre, at olie ikke bliver spildt, og man sørger for, at der ikke spredes olie ud i miljøet. Man genbruger rigtig meget af vandet, når man vasker guld ud. Derfor skal man ikke bruge en masse vand.</p> <p>Luftforureningen reducerer man mest muligt ved at bruge de rigtige brændstoffer, og som ministeren var inde på, så er der også nogle ideer om i fremtiden at få noget mere grøn energi ind i hele projektet. Støv, som jo også kan være et problem for miner, det løser man ved, at der er undertryk i den bygning, man har kapslet det hele</p>	<p>up here in the valley you put the pile of residual product. We have researched several different placement options and found that this is the best place to put it, the safest place. It is a dry disposal or a dry residual product. It is therefore not a lake where there is a dam that can collapse. The dry material is placed on the ground, by which we believe minimize the risk of something (unwanted) happening is very small, not to say that there is no risk of disasters.</p> <p>The primary concern in relation to tailing is whether, you can be sure that no leaching will occur after mine closure. But that has also been taken care of as there will be monitoring taking place, according to a program after the mine is closed.</p> <p>We have investigated thoroughly whether there is a risk of contamination of the area, including that wastewater and waste are cleaned and burned according to the guidelines. Therefore, no new landfills or the like will be created. A lot of care is taken to ensure that no oil is spilled and that it does not spread into the environment (in the event of an accident). The water used in gold production is</p>
--	--	---	--

	<p>milluaasulersorneqassapput pujoralammik avatangiisinut aniatitsiviusussaajunnaarlugit.</p> <p>Tamaasa ataatsimut misissorlugit isumaqarpugut avatangiisinut aniatitsinikkut annerusumik mingutsitsinissaq aarlerinaateqangitsoq.</p> <p>Nunatta Katersugaasivia taqqavani misissuisimavoq nassaasaajunnartullu nalunaarsorsimallugit, sunik annikitsunik sinnikoqatsiarpoq, tassa piniariat unnuiffigisarsimasaannik, aammalu qallunaatsiaat illukoqatsiarpoq. Tamarmilli aatsitassarsiorfiup avataanipput; tassa tamakku sumiiffigisaat arlaannaalluunniit sunnerneqarnaviangillat. Taamaalilluni aatsitassarsiorfik aamma kulturikkut oqaluttuarisaanikkulluunniit soqutiginaateqartunut akornutaanngilaq.</p> <p>Sumiiffippiamissaaq naasut sunnigaanerat annikitsuinnaassaaq oqaatigineqareersutut aatsitassarsiornermi siusinnerusukkat atorineqareersimasut atorineqaqqittussaammata. Kuultisiormittaaq uumasut timmissallu sunnigaangaarnaviangillat; tassami Kalaallit Nunaanni pinngortitarujussuarmi nunataq tamanna annikitsuararsuusooq oqarsinnaavugut. Mingutsitsisoqarnissaa ilimanaateqanneqaaq mianersorniarlugu iliuuserisariaqakkat tamarmik iliuuserineqarmata. Aamma tamakku tamaasa qularnaarluarumallugit avatangiisit annertuumik malinnaavigineqassapput. Tassa sumik arlaannik pisoqassagaluarpat qisuariaateqartoqarsinnaassaaq</p>	<p>ind i, og det vil sige, at støvet ikke kommer ud i miljøet.</p> <p>Så når vi kigger på det hele, så konkluderer vi, at der ikke er en risiko for, at der sker en væsentlig spredning af forurenede materiale til miljøet.</p> <p>Grønlands Museum har været oppe og se på området, og de har kortlagt, hvad der ligger, og der ligger nogle små rester af et overnatningssted i forbindelse med en fangst ture, og der ligger også nogle Nordboruiner. Men det går projektet helt udenom; vi kommer ikke til at påvirke nogen af de områder, hvor nogle af de her ting ligger. Så på den måde er projektet heller ikke i konflikt med kulturelle eller historiske interesser.</p> <p>Konklusionen, det er, at der er en meget lille påvirkning af vegetationen lokalt, fordi man jo, som sagt, bruger det gamle sted, hvor man tidligere har lavet minedrift. Det er stort set ingen påvirkning af dyr og fugle fra den her produktion; det fylder meget, meget lidt i den store grønlandske natur, kan man sige. Risikoen for forurening er meget lille, fordi man tager alle de forholdsregler, man skal gøre, og så laver man for at være helt sikker et stort overvågningsprogram, hvor man hele tiden følger med i, om der sker noget, og det vil sige, hvis der sker</p>	<p>recycled. Therefore, not a lot of water will be used.</p> <p>Air pollution is reduced as much as possible by using the right fuels, and as the minister mentioned, there are also some plans regarding using green energy in the project in the future. Dust dispersion, which can be a problem for mines, is solved by a negative pressure in the building where the production takes place, which means that the dust does not escape into the environment. Overall, it can be concluded that there is no risk of significant spread of contaminated material in the environment.</p> <p>The Greenland Museum has visited the area, and has mapped what remains of past monuments, and found remains of something that was presumably used for overnight stays in connection with hunting trips, as well as some Norse ruins. But these sites are completely bypassed by the project; the mine activities are not going to affect any of the areas where those things are located. In this way, the project is not in conflict with cultural or historical interests either.</p>
--	---	---	---

	<p>iliuuseqartoqarsinnaallunilu. Aamma qanganitsat innarlerneqarnaviannngillat.</p> <p>Taavalu qaqugu aatsitassarsiorfik naammatsikkuni taama isikkoqarumaarpoq, Kalaallit Nunaanni qooroq alianaalluinnartoq. Tassa oqaasissakka tamarmik.</p> <p>Apeqqutit kingusinnerusukkut sammiumaarpavut apeqqutissaqarussi unitsiarnerup kingorna sammiumaarpavut.</p>	<p>noget, så kan man reagere på det og gøre nogle ting. Og så bliver der ikke nogen arkæologiske ting, der bliver påvirket negativt.</p> <p>Så alt i alt, så skulle området gerne se sådan her ud, når at minen på et eller andet tidspunkt er færdig, en dejlig dal i Grønland. Det var alt, hvad jeg havde at sige.</p> <p>Hvis I har spørgsmål til mig, tager vi dem efter pausen.</p>	<p>The conclusion is that there is very little impact on the local vegetation, because, as I said, the old area where mining has been done in the past is reused. There will be virtually no impact on animals and birds from the production; the project will take up very, very little in the great Greenlandic nature. The risk of contamination is very small, because precautions that must be taken will be taken, and then, to be completely safe, a large monitoring program will be implemented where it will constantly monitor whether anything unexpected happens. This means that if something unexpected happens, you can react to it and do something about it. And no archaeological structures are adversely affected. So, all in all, the area should look like this when the mining has ended, a lovely valley in Greenland. That was all I had to say.</p> <p>We will answer questions later, if you have questions for me, we will answer them after the break.</p>
Heidi Hjort	<p>[DK/KAL]</p> <p>Aap, ateqarpunga Heidi Hjort, uangalu suliariniakkap inuiaqatigiinnut sunniutissaanik nalunaarusiornermik</p>	<p>[DK]</p> <p>Jeg er Heidi Hjorth og jeg har været ansvarlig for at udarbejde VSB for projektet, og ligesom det har været på</p>	<p>[DK/ENG]</p> <p>I am Heidi Hjorth and I have been responsible for preparing the SIA report for the project,</p>

	<p>suliaqarsimavunga, taavalu avatangiisinut tunngatillugu taama issimasoq, taava inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalunaarusiorneq ukiualunni suliarineqarsimavoq.</p> <p>Suliaq immini avatangiisinut sunniutininik misissuinerulli ippoq, tassa Kujataani pissutsit massakut qanoq issusii aallaqqaasiutigalugu misissorpavut. Suliffissaqarnermut, ilinniarsimassusermut tunngasut, taava pissutsit allat misissorpavut, taavalu aamma sunniutissatut naatsorsuutigisavut nalilersorniarpavut. Aamma inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalunaarusiornermut ilanngullugu najukkami suliamut attuumassuteqartussat peqataatinneqartussaapput. Tassa imaappoq nunaqarfinni aqutsisut, aalisartut kattuffii, SIK attuumassuteqartussallu allat qassiit ataatsimeeqatigisarpavut.</p> <p>Naallu covid pissutigalugu aporfeqartarsimagaluarluta taamaattoq tamatuma eqqaani najugallit naapittarsimavavut taamalu naliliinitsinni isiginiagassatsinnik sunik aarlerigisaqarnermut misissorsinnaasimavaput. Aammattaaq assersuutigalugu aalisartut aalisarfigisartagaat ilisimasaqarfiginerulerpavut taamalu sumiiffiit sunnigaasussat erseqqinnerusumik oqaaseqarfigisinnaanngorsimallutigit.</p>	<p>miljøområdet, så har det også været sådan på VSB, at det er en proces, der har strukket sig over nogle år.</p> <p>Selve processen foregår på en tilsvarende måde som VVM, og det vil sige, at vi har startet med at kigge på, hvordan det er, samfundet her i Sydgrønland ser ud i dag. Jeg har kigget på data i forhold til beskæftigelse, uddannelsesniveau, og en række andre forhold for ligesom at kunne kvalificere de påvirkninger, som vi vurderer der ville være. Og så er det også en del af VSB-processen, at lokale interessenter skal involveres, og det vil sige, vi har haft en række møder med bygdebestyrelsen, fiskerorganisationer, SIK, og en hel række andre interessenter.</p> <p>Og til trods for at det har været, hvad kan man sige, vanskeliggjort ved at det også har været en periode med covid, så har vi formået at have lokale ude og tale med folk, så vi har kunnet se både, hvad det er for nogle bekymringer, folk har haft, som vi skulle tage med i vurderingen, men også blive klogere på, for eksempel, hvilke områder de lokale fiskere bruger til fiskeri, så vi mere specifikt kan sige om, der vil være en påvirkning af de steder.</p>	<p>and just as it has been the case with the environmental area, the SIA's work has been a process that has stretched over several years.</p> <p>The process itself takes place in a similar way to the EIA, which means that we have started by looking at what the status is now, what society here in South Greenland looks like today. I have collected data on employment, education level, and a number of other conditions in order to qualify the impacts that we estimate there would be from the project. It is also part of the SIA process to contribute to the involvement of local stakeholders, and therefore we have had a number of meetings with the village board, fishermen's organisations, SIK and a whole range of other stakeholders.</p> <p>Despite the fact that the work has been made difficult because there has also been a period of covid, we have managed to meet with locals and talk to people, so we have been able to hear both what kind of concerns people have and what we should include in the assessment, but also to learn more about, for example, which areas the local fishermen use, so that we can say more specifically whether there will be an impact</p>
--	--	---	---

	<p>Taamaalilluta sunniutaajunnaartut tamaasa nalilii vigisinnaangorsimavavut. Taavalu aamma sunniutit pitsaanngitsut minnerpaatinniarlugit iliuuserineqartussanik qassiinik tikkuartuivugut. Aammali sunniutit pitsaasut sulii annerulersinniarlugit iliuuserineqartariaqartunik tikkuartuivugut, soorlu suliffissaqartitsineq inuussutissarsiutinullu ilinniartitsineq eqqarsaatigalugit. Suliniutissat tamakku inunnut sunniutissanik nalunaarusiami katersorneqarsimapput, nalunaarusiarlu maani aamma pissarsiassaavoq. Oqarusuppungalu nalunaarusiap pingaarnersaa tassaavoq tamanik eqikkaasoq, aammalu isumaqatigiinniutigineqartussaq ingerlatseqatigiiffiup, kommunip ingerlatseqatigiiffiullu akornanni. Tassanilu suliap ingerlanerani ingerlatseqatigiiffik sunik pisussaaffeqassanersoq oqaatigineqassaaq.</p> <p>Qulequttat assigiinngitsut misissorneqarsimasut naatsumik oqaatigilaaginnassavakka.</p> <p>Siullermik suut pingaarutillit inunnik naapitsinitsinni pingaartinneqartutut tusaasinnaasavut. Taakku tassaapput suliffissaqartitsinermut, ilinniartitaanermut pikkorissaanermullu tunngasut.</p>	<p>Så er processen sådan, at vi kigger på alle de påvirkninger, som vi potentielt vurderer, at der kunne være. Så har vi påpeget en række tiltag, som skal medvirke til at mindske de negative påvirkninger, men også tiltag, som kan være med til at øge de positive effekter, som kan være blandt andet på beskæftigelse og erhvervsudvikling. De tiltag er samlet i en del af VSB-rapporten, som også er tilgængelig her. Og jeg vil sige, at den allervigtigste del af VSB-rapporten, er sådan set den sidste, del, som opsummerer alle de her tiltag, og som også bliver taget med ind i de forhandlinger, der vil være mellem selskabet, kommunen og selvstyret. Det er udgangspunktet for, IBA'en som beskriver hvad selskabet er forpligtet til at gøre i processen.</p> <p>Jeg vil bare kort sige lidt om de forskellige emneområder, som vi har kigget på.</p> <p>Det første, som jo er rigtig vigtigt, og som vi også kan høre fra de møder, vi allerede har haft, er noget, som ligger folk meget på sinde. Det er hele området omkring jobskabelse, beskæftigelse, uddannelse, og oplæring.</p>	<p>from the project in relation to them.</p> <p>The process is therefore that we try to investigate all the impacts that we assess there may be. We have then identified a number of measures which will help to reduce the negative impacts, but also measures which can help to increase the positive effects, which can be, among other things, on employment and business development. Those measures are presented in part of the SIA report, which is also available here. I would say that the most important part of the report is the last one, which summarizes all of these measures, and which will be included in the negotiations that will take place between the company, the municipality and the self-government. It can also be seen as a starting point for what the company is obliged to do in the process. I just want to briefly say something about the different subject areas that we have looked at.</p> <p>The first thing, which is really important and which we have also heard from previous meetings, is very much on people's minds, is the entire area regarding job creation, employment, education and training.</p>
--	---	--	--

	<p>Sanaartornerup ingerlanerani suliffissarpaaluit pilersinneqassapput, taavalu ingerlatsinerup nalaani sulii amerlanerussallutik. Suliffissattaq ilarpassui, 35 missaanniittut, kalaallinit ilinniagaqarsimannngitsunit ingerlatsinerup nalaani tiguneqarsinnaassapput. Aammattaaq qassiinik pikkorissaaniarluni ilinniartitsiniarluni iliuuseqartoqassaaq, tassalu tamakku tamarmik kalaallit kuultisiorfimmi sulinissaannut aqqutissiuqataassapput.</p> <p>Suliassaq alla, aamma pingaarutilik, tassaavoq sunniutik pitsaasunik pilersitsiniarneq. Tassalu suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik suleqateqarneq, tassanilu kuultisiorfik suliffissanik toqqaanannngitsunik taasakkatsinnik pilersitsissaaq. Tassa suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersut sullissisassapput, soorlu assartuillutik, taamaalillunilu kuultisiorfimmiit suliffissat toqqaannannngikkaluit pilersinneqassapput. Aammaarlunilu suliffeqarfik suliniutinik qassiinik aallartitsereerpoq, aamma Kujataani inuussutissarsiortut suleqatigalugit.</p> <p>Aamma aatsitassarsiortoqartillugu aarleqqutigineqartartoq tassaavoq pisortat sullissinerisa tatisimaneqalernissaat. Sullissinerillumi ilaat Kalaallit Nunaanni ilungersunartorsiorfioreerput, pingaartumik peqqinnissaqarfimmit sullissineq</p>	<p>Det er sådan, at der vil være en række arbejdspladser, som bliver skabt, i anlægsfasen, og endnu flere i driftsfasen. Der vil også være mange af de her arbejdspladser, vurderer vi, som vil kunne gå til grønlandsk arbejdskraft. Omkring 35 arbejdspladser i driftsfasen vil være til ufaglært arbejdskraft. Og der er en række initiativer til at opkvalificering bl.a. lærepladser, som skal være med til at øge den grønlandske beskæftigelse på projekt.</p> <p>Et andet område, som også er rigtig vigtigt, i forhold til at skabe de positive effekter, er samarbejdet med grønlandske virksomheder. Det er her, hvor projektet kan være med til at skabe det, vi kalder indirekte jobs, ved at grønlandske virksomheder bliver involveret i, og leverer serviceydelser såsom transport, for eksempel, så der skabes en række jobs også indirekte fra projektet. Og her er der igen en række initiativer, som virksomheden allerede er i gang med, gennem samarbejdet med det grønlandske erhvervsliv i Sydgrønland.</p> <p>En anden ting, en anden bekymring, som der ofte har været i forhold til mineprojekterne, er at det kan skabe pres på nogle af offentlige ydelser, som allerede på nogle områder er presset i Grønland i forvejen, og her er</p>	<p>A number of jobs will already be created in the construction phase, and even more in the operational phase. We estimate that many of these jobs can be performed by Greenlandic workers. Around 35 jobs in the operational phase can be carried out by unskilled workers. There are also a number of initiatives to upgrade qualifications, for example apprenticeships, all of which will contribute to securing Greenlandic employment on the project.</p> <p>Another area, which is also really important in terms of creating the positive effects, is the collaboration with Greenlandic companies, and this is where the project can help create what we call indirect jobs. Where, Greenlandic companies become involved in providing services, such as transport, and a number of jobs are created indirectly by the project. These are a number of initiatives that the company is already working on, in cooperation with the Greenlandic business community in South Greenland.</p> <p>Another concern that is often encountered in relation to mining projects is a worry that there will be pressure on some of the public services, which is already under pressure in some areas in</p>
--	---	--	---

	<p>taamaappoq. Aatsitassarsiorfimmi peqqissaaveqartussaavoq peqqissaasumik sulisulimmik, soorunalumi Kujataani Kalaallillu Nunaanni tamarmi peqqissutsikkut oqartussat suleqatigineqassapput upalungaarsimaneq pisariaqaleratarsinnaasoq eqqarsaatigalugu. Aammattaaq oqartussanut allanut sunniutaajunnaartut misissorsimavavut, soorlu politiinut, ilanngaaserisinut tunngasut, aammali pisortat ullissineri allat aatsitassarsiorfiliariniakkamut attuumassuteqarumaarput.</p> <p>Aamma aatsitassarsiorfinni allani, imaluunniit nunarsuatsinni allanit misilittagarineqarsimasut misissortarpavut. Aammalu aarleqqutigineqakkajuttartut ilaat tassaavoq inuiaqatigiit taama ikitsigitilluta sulisussat nunanit allaneersut imaluunniit Kalaallit Nunatsinni allaneersut tikerlernissaat. Tamatumuunakkut nappaatinik siammarterisoqalersinnaavoq, soorlu covid taamaassimasoq. Aammali eqqarsaatigaavut kinguaassiutitigut nappaatit, nappaatillu tuniluuttartut allat aamma misissukkatsinnut ilaapput. Tamatumani suliffeqarfiup ajornartorsiummik annikillisaaniarluni iliuuserisaasa ilaat tassaavoq sulisut avataaneersut amerlagisassaangereersut Narsarsuarmit toqqaannartumik ingerlanneqartarnissaat, taavalu Qaqortumi mittarfik naammassisimaleriarpat tassannga</p>	<p>det i særdeleshed måske sundhed, vi tænker på. Det vil være sådan på minen, at der vil være etableret en sundhedsklinik, med sygeplejerske, og der vil selvfølgelig være samarbejde med sundhedsmyndighederne i Sydgrønland og i Grønland i sin helhed, i forhold til at have beredskabsplaner på plads, hvis der skulle blive behov for det. Vi har også kigget på, hvad det vil betyde for andre myndigheder, det kunne være politiet, toldmyndigheder, der vil være en lang række af offentlige ydelser, som selvfølgelig vil være relevant for et projekt.</p> <p>Vi har også kigger på, nogle af de potentielle påvirkninger som man har erfaringer med fra andre mineprojekter i området (Grønland) eller globalt. Og noget af det, som jo ofte er en bekymring, det er, at når vi i et lille samfund, får en tilgang af udenlandsk arbejdskraft eller arbejdskraft fra andre dele af Grønland, så er der en risiko for, at man kan sprede sygdom, for eksempel, hvis man har en smitsom sygdom som covid, så er det selvfølgelig oplagt, at det er en risiko. Men vi taler også om seksuelt overførte sygdomme og andre smitsomme sygdomme, så det er også noget af det, vi har kigget på. Og her kan man sige, at noget af det, projektet gør for at mindske den risiko, ud over</p>	<p>Greenland. In this connection, it is perhaps particularly in relation to the health service that comes to mind. However, a health clinic with a nurse will be established in connection with the mine. This will of course be done in collaboration with the health authorities in South Greenland and in Greenland as a whole, in relation to having contingency plans in place should the need arise. We have also looked at what it will mean for other authorities, it could be the police, customs authorities, there will be a wide range of public services which will of course be relevant for a project.</p> <p>We have also been looking at some of the potential impacts that have been experienced from other mining projects in the area (Greenland) and globally. A concern is what happens to a small community when the residents come into contact with foreign labor or labor from other parts of Greenland, especially in relation to the risk that diseases can spread, for example, when infectious diseases such as covid appear, where it is obvious that it is a risk. But it can also be sexually transmitted diseases and other infectious diseases. We have also investigated this and have found that the project</p>
--	---	---	---

	<p>toqqaannartumik ingerlanneqartarnissaat, taamaalilluni avataaneersut uninngaartannginnissaat, aammalu taamanikkussaru ilaat Qaqortumiittariaqartarumaarput.</p> <p>Aamma avataaneersunik suliarortoqarnerani inunnut tunngasut allat misissorpavut, soorlu inuit akornanni aaqqiagiinnginnerit, tassanissaq suut ajutoorfioratarsinnaasut annikillisarneqarsinnaaneri misissorpavut. Aamma aatsitassarsiorfimmi assigiinngitsunik iliuuseqartoqassaaq. Tassami suliffik assigiinngissitaartunik sulisoqassaaq, taavalu nunaqavissunut toqqissisimanartunik suliffiunissaa qularnaarniarneqassaaq tassami assigiinngitsunik tunuliaqutallit pitsaasumik toqqissisimanartumillu suleqatigiittussaapput.</p> <p>Kingulliullugu misissugarput, aamma assut pingaarutilik, tassaavoq, Itillersuup iluani eqqaanilu nunap ullumikkut qanoq atugaanera, aammalu kuultisiorfiup tamatumunnga qanoq sunniuteqarnissaa. Takusinnaasavullu naapertorlugit isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu kuultisiorfiup eqqaata tikinneqarsinnaassusia killeqassaaq taavalu aatsitassarsiorfiup</p>	<p>at det er en forholdsvis lille arbejdsstyrke, så er det også at sørge for, at der er transport af folk, der kommer udefra, direkte fra var så Narsarsuaq, og senere, når lufthavnen er færdig her i Qaqortoq, så direkte herfra. Det betyder at folk udefra kun i sjældne tilfælde vil være nødsaget til at have ophold i Qaqortoq i kortere tid.</p> <p>Så har vi kigget på de andre sociale aspekter. Det omhandler blandt andet risiko for sociale konflikter i relation til udenlandsk arbejdskraft, som man ser nogle steder, og her har vi igen taget højde for at med projektets set up vil den risiko, blive mindsket. Der vil også være en række initiativer i minen, som arbejdsplads, som skal medvirke til, at det bliver en arbejdsplads, som håndterer mangfoldighed i arbejdsstyrken, og sikrer, at det er et trygt arbejdsmiljø for lokal grønlandsk arbejdskraft, og at forskellige mennesker med forskellig baggrund kommer til at arbejde sammen på en god og tryk måde.</p> <p>Den sidste ting, som vi har kigget på, og som også er rigtig vigtigt, det er hele aspektet omkring, hvordan er det i dag, i forhold til arealanvendelsen er inde i Kirkespirdalen, i forhold til hvor og hvordan området bliver påvirket af projektet. Det, som vi kan se, i forhold til projektet, er, at der selvfølgelig af</p>	<p>reduces the risk by having a relatively small workforce, and that the people from outside are transported directly from Narsarsuaq to the mine, and later, when the airport in Qaqortoq is finished, directly from there. This means that people from outside will only exceptionally have to stay in Qaqortoq for a short time.</p> <p>As for other social aspects, for example in relation to foreign labour, there could be a risk of social conflicts, as seen in some places. Here again, we believe that this has been taken into account in the set-up of the project, thereby reducing this risk. There will also be a number of initiatives in the mine itself, which will mean that it will be a workplace that can handle a diversity in the workforce and ensures that there is a safe working environment for the local Greenlandic workforce, and that different people with different background will work together in a good and safe way.</p> <p>The last thing that we have looked at, and which is also really important, is the whole aspect regarding land use in the Kirkespir valley, including where and how the surrounding land will be affected by the project. There will of course be</p>
--	--	--	---

	<p>tungaanut imaatigut angallanneq annertusisussaalluni. taavalu aalisartunik tamaanimiunik oqaloqateqartarnivut naapertorlugit ullumikkut aalisarfigisartagaat annerusumik sunnigaanaviangillat. Tamannattaarlu naliliinitsinni isiginiarsimavarput.</p> <p>Eqikkarlugit oqartoqarsinnaavoq aatsitassarsiorfik qassiinik iluaqutissartaqartussaavoq annermik suliffissaqartitsineq eqqarsaatigalugu, aammalu inuussutissarsiortunik ineriartortitsinissaq eqqarsaatigalugu. Aamma qassiinik aarlerinartoqarsinnaavoq, uagullu naliliinerput naapertorlugu taakku uuttuutini tamani oqarnittut annikuinnaasussaapput qanorlu iliuseqarfigineqarfigineqarsinnaassallutik, soorlu inunnut sunniutissanik nalunaarusiami kaammattuuteqartugut.</p> <p>Qujanaq.</p>	<p>sikkerhedsmæssige årsager vil være begrænset adgang til projektområdet, og der vil være øget sejlads på fjorden ind til projektområdet. Men når vi har talt med lokale fiskere, så er det klart, at det ikke vil påvirke de områder, hvor de fisker i dag, i særlig høj grad. Så det har vi også taget med i vores vurdering.</p> <p>Så for at opsummere, konklusionen, så vil det være sådan, at der vil være en række positive effekter af projektet, primært i forhold til beskæftigelse og også i forhold til muligheder for udvikling af erhvervslivet. Og så vil der være en række risici, som det er vores vurdering, på alle de parametre, som jeg har nævnt, at de er små og håndterbare med de tiltag, som vi har anbefalet i VSB'en.</p> <p>Tak</p>	<p>restrictions in access to the project area for security reasons. There will also be increased sailing on the fjord into the project area. But when we have spoken to the local fishermen about this, it is clear that it will not mean a particularly high degree of impact on the areas where they fish today. We have also included this in our assessment.</p> <p>To sum up, the conclusion is that there will be a number of positive effects of the project, primarily in relation to employment and in relation to the opportunities for (local) business development. And then there will be a number of risks that, it is our assessment, on all the parameters that I have mentioned, are small and manageable with the measures that we have recommended in the SIA.</p> <p>Thank you.</p>
Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Heidimut Mortenimullu misissuisimaneranut qujariarluta. Video arlassi immaqa inuit attaveqatigiittarfianni ingerlaarsimasoq takoreersimassavaa. Tuluttut oqaaseqarpoq, kalaallisut allagartalersugaavoq. 10 minut sinneqalaarpoq.</p> <p>Yes, oqaaseqarniarpoq ittuat.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Vi takker Heidi og Morten for deres undersøgelser. Jeg går ud fra, at nogle af jer allerede har set videoen på de sociale medier. Den er på engelsk med grønlandske undertekster. Den varer lidt over 10 minutter. Firmaets administrerende direktør vil gerne sige noget.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>We thank Heidi and Morten for their surveys. I assume that some of you have already seen the video on social media. It is in English with Greenlandic subtitles. It is a little over 10 minutes.</p>

			Their CEO would like address the room.
Eldur Olafsson	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Haluu tamassi, tusaasinnaavisinnga? Haluukkuut, uanga ateqarpunga Eldur Olafsson, taavalu Amarumik pilersitsisuuvinga pisortaanerullungalu.</p> <p>Neriuppunga paasisinnaagissinga, taamaanngippat nutserisoqarsinnaavusi.</p> <p>Naatsumik oqaaseqaanassaanga. Maannamut inoqarfinni assigiiingitsuni tusarniaasarneput ingerlalluarterujussuartut isumaqarfigaara. Assigiiingitsunik eqqartuisarpugut, taamaammat eqqaaneqallattaarnerusunik saqqummiussilaassaanga, taakkulu apeqqutissassinut allanullu iluaqutaasinnaapput.</p> <p>Siullermik, avatangiisinut tunngasut aatsitassarsiorfimmi atuutsitassavut nunarsuatsinni massakkut aatsitassarsiornermi piumasaqaataasartuni qaffasinnerpaajupput. Tassa imaappoq sunnguit tamakkerlugit isiginiarneqarput, tassa pujoralatsitsinermit akuutissanik ulorianartunik atuinata akuiaanermut tunngasut tamarmik. Taavalu panertunik akuiarnerlukuusiviit siusinnerusukkut annerusumik eqqartukkavut, taakku pitsaanerpaamik ilusilersugaapput annikinnerpaamik nunami takussaasussaallutik, taavalu matuppat pitsaasumik nunniorneqassallutik.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Hej alle sammen, kan I høre mig? Hej, jeg hedder Eldur Olafsson, og jeg er grundlægger og administrerende direktør for Amaroq.</p> <p>Jeg håber, du kan forstå mig; ellers kan du få oversættelse.</p> <p>Ja, det er bare meget kort fra os. Jeg tror, vi nu har afholdt disse offentlige høringer i forskellige steder, og det er gået rigtig godt. Vi har haft forskellige diskussioner om forskellige ting, så jeg tænkte, at jeg ville nævne et par punkter, der ofte dukker op, og det kan måske hjælpe dig med spørgsmål og så videre.</p> <p>Først og fremmest, på miljøside, er de standarder, vi bruger til at bygge minen, den højeste standard, du kan se i mineverdenen i dag. Det betyder, at hele processen tager højde for alt, lige fra den mindste mængde støv til, hvordan vi behandler uden farlige kemikalier. Og så er DTSF tørlagt tailings lager, som vi for det meste talte om tidligere, den avancerede måde at bruge den minimale mængde af fodaftryk og effektiv landskabspleje af området til sidst.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>Hi everybody, can you hear me? Hi, my name is Eldur Olafsson, and I'm the founder and CEO of Amaroq.</p> <p>I hope you can understand me; otherwise, you can get translation. Yeah, it's just very short from us. I think we've been now doing these public hearings in various different communities, and it has been going really well. We have had various discussions about different things, so I thought I would mention a few items that often come up, and it might help you with questions and so on.</p> <p>First of all, on the environmental side, the standards we use to build the mine are the highest standard that you can see in the mining world today. This means that the whole process takes into account everything, from the smallest amount of dust to how we process using no hazardous chemicals. And then, the dry stack tailing facility, which we mostly spoke about earlier, is the state-of-the-art way of using the minimum amount of footprint and effectively landscaping the land on the surface by the end.</p>

	<p>Paasilluarparput nuna attartuinnaratsigu, aammalu sunniuteqassagatta. Taamaammat aqqusersuutivut atorluarniartarpavut, aammalu ilisimasanik, inunnik atortunillu atorluaaniartarpugut. Aamma nukissiorneq eqqarsaatigilluarparput tassami suut tamaasa piffippiami pilersinniartussaagatsigit, oqaatigeriikkatsitullu nukitoquterput tassaavoq ungasinnerusumut isigaluta iliuseqarsinnaagatta. Oqarsinnaavunga kuultisiorneq ungasissumut isigiffiusoq mingutsitsiviunngitsorlu, tassa aatsitassarsiornerup aallartinnerinnaaniinngitsoq, aammali qimanneqarnerani.</p> <p>Aatsitassarsiorfik ukiuni arfineq-marlunni ingerlasussaavoq. Aap, kisianni ukiut tamaasa qillerisarnitsinni upperaaput ukiunut 20-30-inut tunisassiorneq ingerlasinnaassasoq. Malittarisassat pissutigalugit ukiut tamaasa qillikkavut talliaruinnartussaapput. Taamaammat ukiunut arfineq-marlunnuinnaq akuerisaavugut.</p> <p>Taavalu ingerlatuvut iserfigalugit. Massakkut aatsitassarsiorfimmi 60-it missaanni sulisoqarpugut. Qaammatip tulliani amerliliissaagut, eqqaamanerlunngikkuma 70-80-inngussapput sanaartorerup siuariartuinnarnera ilutigalugu. Siusinnerusukkut isiginnaagassiami oqaatigineqartutut tunisassiornerput aallartikkutsigu aatsitassarsiorfimmi 80-it missaanni sulisoqartassaagut, katillugilli inuit 150-iussapput, tassa sulisut</p>	<p>Vi forstår godt, at vi låner jord, og vi har en påvirkning. Derfor, når vi taler om at forsøge at bruge denne infrastruktur, som vi har bygget, og viden og mennesker og udstyr, tænker vi på energiinfrastruktur, fordi vi skal producere alt på stedet, og på den måde, som en styrke, som nævnt tidligere mener vi, at vi effektivt, kan man sige, kan bane vejen for det langsigtede. Jeg skulle sige, langsigtet guld eller grønt, ikke kun at komme ind i minen og derefter forlade stedet.</p> <p>Minens levetid er 7 år. OK, men hvert år borer vi videre, og vi tror, at forekomsten er op til 20 til 30 år for produktionen. Grundet regulering skal vi altid bore længere og længere hvert år. Så derfor har vi kun godkendt syv år.</p> <p>Indsigt i, hvor vi er i drift: Vi har i øjeblikket omkring 60 ansatte på stedet. Næste måned skal vi op på, hvis jeg husker rigtigt, 70 eller 80 ansatte, da byggeriet hele tiden bliver mere og mere avanceret. Og som de sagde i videoen tidligere, når vi først er i produktion, vil vi have omkring 80 ansatte på stedet, men i alt 150 ansatte, fordi der arbejdes i skiftehold. De fleste ansatte arbejder 10 timer om dagen i dagtimerne. Nogle af rollerne</p>	<p>We do understand we are borrowing land, and we are having an impact. Therefore, when we speak about trying to use this infrastructure that we built, and the knowledge and the people and equipment, we think about energy infrastructure because we have to produce anything on-site, and in that manner, as a strength, as mentioned earlier, we think we can effectively, you could say, pave the way for the long term. I should say, long-term gold or green, not only coming into mine and then leaving.</p> <p>Mine life is 7 years. OK, but every year, we drill ahead, and we believe that the deposit is up to 20 to 30 years post-productions. Due to regulation, we always have to drill every year further and further. So, therefore, we only have approved seven years.</p> <p>Insight into where we are in operation: We currently have about 60 people on-site. Next month, we're going up to, if I remember correctly, 70 or 80 people, as the construction is always getting more and more advanced. And as they said in the video earlier, once we are in production, we will have about 80 people on-site, but in total,</p>
--	--	--	--

	<p>sulinngiffeqartullu paarlakaattartussaanerit pissutigalugu. Amerlanerit akunnerni qulini ullormut sulisarput. Suliassat ilaat ullukkuinnaq suliassaapput, allat ulloq unnuarlu.</p> <p>Taavalu najugaqarfimmi suliassat: soorunami igaffeqarpugut, eqqiaasoqarluta, aammalu assigiinngitsunik aserfallatsaaliisoqarpugut, taakku sulisut tamarmik qiimalluarnissaat isumagaat, aammalu akuiaaveqarpugut, aqqusineqarluta akuiaavimmut atasumk, taavalu aatsitassarsiorfeqarpugut.</p> <p>Aammalu tapertaasunik allanik sulisoqarpoq soorunami. Taavalu aatsitassarsiorfimmi eqqarsartaaserput eqqarsaatigalugu: sumiluunniit suligaluaruit apeqqutaanngilaq sumiuunersutit, tassa suliati assigiippata taava assigiimmik akissarsiaqartitsisarput. Najugaqarfimmi mikisunnguami kikkut tamarmik oqaloqatigiittarput, taamaammat kikkut tamarmik assigiimmik atugassaqartitaanissaat qularnaarniartarparput. Suliassat ilaanni sulisut sapaatit akunnerini pingasuni suleriartutik sapaatit akunneranni ataatsimi sulinngiffeqartarput; allat sapaatit akunnerini arfinilinni ingerlaannartumik suleriartutik sapaatit akunnerini pingasuni, allat sisamani sulinngiffeqartarput. Tassalu apeqqutaasarpoq sumit aggersutit aammalu sunik suliaqarnersutit.</p>	<p>er hvor mange dage; andre roller er begge dage.</p> <p>Og hvad angår reglerne omkring lejren, hvor vi selvfølgelig skal have vores køkken, rengøring og diverse vedligeholdelse, og give de ansatte gode forhold, så har vi forarbejdningssanlæg og veje dertil for at drive forarbejdningssanlægget, og så har vi minen.</p> <p>OK, der er selvfølgelig også nogle supporterende roller. Og i og med at der er tale om en lukket sted, sørger vi for, at det er lige meget, hvor du kommer fra; hver stilling, hvis du har den samme stilling, bare et spørgsmål om nationalitet, betaler vi det samme, fordi i en lille lejr taler alle sammen, og derfor sørger vi for, at alt er lige med hensyn til, hvordan vi gør tingene. Folk er dybest set; nogle roller er tre uger inde, en uge fri; andre roller er seks uger inde, måske tre eller fire uger fri, så det afhænger af, hvor du kommer fra, og hvilken del af organisationen du opererer inden for.</p>	<p>150 people, because you work on and off. Most people are working 10 hours a day during the day. Some of the roles are how many days; other roles are both days. And as for the rules around the camp, where we have to obviously have our kitchen, cleaning, and various maintenance, and keeping all of the spirit of the people who are working there in good order, we then have processing plants and roads there to operate the processing plant, and then we have the mine.</p> <p>OK, there are some supporting roles, obviously, as well. And due to the fact that this is a closed mindset, we make sure that it doesn't really matter where you come from; each position, if you're doing the same position, just matter of nationality, we pay the same because, in a small camp, everybody is talk together, and therefore we make sure everything is equal in terms of how we do things. People were basically; some roles are three weeks in, one week off; other roles are six weeks in, maybe three, or four weeks in, and four weeks off, so it depends on where you're coming from and what part of the organization you are operating within.</p>
--	--	--	---

	<p>OK, assorsuaq qilanaarpugut. Tamassinnut attaveqarnerput annertusiartuinnartussaavoq. Ukiuni arfineq-pingasuni maani suligatta maani sulineq misilittagaqarfigaarput, aatsaalu kingulliit marlussuit ingerlaneranni maanisut aatsaat inuit naapittalerpavut. Suliavut amerliartuinnarput tassami ingerlatatsinni iluatsitsillualleratta. Taamaammat attaveqarnerput annertusiartuinnassaaq. Aammalu sunniutissat pissarsiassallugit pillugit isumaqatigiissut (IBA) sulisuliarineqarsimanngikkaluartoq nunaqqatigiinnut assigiinnigitsutigut isumaqatigiissusioreerpugut videomi oqaatigineqartutut. Maanna savaatilinnik suleqateqarnerput ingerlavoq. Aamma erinarsoqatigiinnik suleqateqarnissarput misissorniarpavut. Nunalerinermut ilinniarfik suleqatigalugu orpinnik ikkussuiniarpugut. Pikkorissaanerit atuartunullu sulinitutit misissorpavut. Aammalu amerlanerpassuartigut kommune suleqatigilluaqaarput allarpassuillu ikiorluarpaatigut, taamalu nunaqqatigiinnik suleqateqarnerput qularnaarneqarpoq. Tassa naatsunik oqaatigalugu taamaappoq, imaluunniit arlaannik minitaqarnerpunga? Qujanarussuaq aggersarassinga, apeqqtinullu piareersimavugut.</p>	<p>OK, vi er meget spændte. Vi kommer til at kommunikere mere og mere med jer alle. Vi har arbejdet her i otte år, så vi har langvarig erfaring med at arbejde her, og det er nu første gang i de seneste et eller to år, hvor vi har talt mere i møder som dette, og arbejdet mere og mere fordi vi er ved at nå det stadie, hvor vi får meget god succes i vores drift. Derfor ville vi lave mere og mere kommunikation. Og det har vi, selvom vi ikke har færdiggjort vores aftale om IBA, har vi allerede startet programmer for forskellige aspekter her i samfundsftalen, vi nævnte her i videoen.</p> <p>Du ved, samarbejde med fåreavlere, som vi nu arbejder på. Vi vil gerne se på samarbejde og kor. Vi er i træplantningsdrift med en landbrugsskole her. Vi har kigget på alle disse træningsprogrammer og skoleforløb for børn her, og vi har haft et rigtigt, rigtig godt samarbejde med kommunens team og andre, der arbejder der, og som hjælper os med at sikre, at det arbejder vi på sammen med samfundet.</p>	<p>OK, we're very excited. We're going to be communicating more and more with all of you. We've been working here for eight years, so we have long-lasting experience in working here, and this is now the first time in the past one or two years where we have been speaking more in meetings like this, working more and more because we are getting to the stage where we're getting very good success in our operation. Therefore, we would be doing more and more communication. And we have, even though we don't have finalized our impact benefit agreement, we have already started programs for different aspects here in the community agreement we mentioned here in the video. You know, cooperation with sheep farmers that we are now working on. We want to look into cooperation and choirs. We are in tree planting operation with an agricultural school here. We have been looking at all of these training programs and school programs for children here, and we've been very, very good cooperation with the municipality's team and other people who are working there who help us, making sure that we are working on this together with the community.</p>
--	---	--	---

		<p>Det var kort om os, er der noget andet, jeg mangler her? Ja, mange tak, for ordet, og vi vil med glæde besvare nogle spørgsmål her.</p>	<p>I was short, anything else that I'm missing here? Yeah, thank you very much for the word, and we'll be glad to take some questions here.</p>
Anna P	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Ittuannut qujariarluta.</p> <p>Apequtit tikinginneranni, 15-10 minut pauselaariarluta. Ikaniipput kaffe tiillu. Sutugassaqrpoq aamma.</p> <p>Utaqqiisaa una eqqaalaarsinnaavara VSB-inngaanniit nalunaarusiat anillaatsinneqarnikuupput, paasissutissat tassanipput, tiguisinnaavusi pappilissanik, nalunaarusiat taakku marluk. Eqikkagaapput taakkua. Eqikkarlugit tassunga allattornikuupput. Eqikkakkat Kalaallisut qallunaatullu allaqqapput taakku. Naalackersuisut nittartagaanniipput aamma. Eqikkakkat ilivittunngorlugit. Anngajaaq.</p> <p>Naalackersuisut allat susassaqtullu saqqummeereerarmata, paasissutissanik assigiinngitsunik qarasaararput immersorneqareerluni; apeqqutinut oqaaseqarusuttunut mikrofon aajuna, periarfissaavoq. Lina</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Vi takker den administrerende direktør.</p> <p>Inden vi går videre til spørgsmålene, skal vi holde 15-20 minutters pause. Vi har kaffe og te derovre. Der er også lidt snacks.</p> <p>I mellemtiden kan jeg fortælle jer, at VSB'en er blevet printet ud, og I kan finde informationer i den. I er velkommen til at tage en kopi af disse to rapporter. Dette er resuméerne af det hele. Disse rapporter er på grønlandsk og dansk. I kan også finde dem på regeringens hjemmeside. Det er omfattende.</p> <p>Ministrene og andre har holdt oplæg, og vores hjerner er blevet fyldt med informationer; nu er vi klar til spørgsmål, her er mikrofonen du kan bruge. Lina</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>We thank the CEO.</p> <p>Before we go on to the questions, we are going to have a 15-20 minutes break. We have coffee and tea over there. There is some snacks too.</p> <p>Meanwhile, I can tell you that SIA has been printed out, and you can find informations in that. You are welcome to take a copy of these two reports. These are the summaries of all the works. These reports are in Greenlandic and Danish. You can also find them in the Government webpage in their entirety. It is extensive.</p> <p>The ministers and others have been giving presentation, and our brains have been filled with informations; now we are ready for the question, here is the microphone you can use. Lina</p>

<p>Lina</p>	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Kalaallisut qallunaatulluunniit nalornilaarpunga. Immaqa qallunaatut oqaluunnarima.</p> <p style="text-align: center;">[DK/KAL]</p> <p>Qallunaatut aallartissaanga. Aatsitassarsiorsiornerup mingutsitsiviusarnera avaqqussinnaanngilarput, aammalu avatangiisinut kingunerlunnginnissaa qularnaarusupparput. Akuiarnerlukut pillugit apeqqutissaqarpunga. Nalunaarusiat sapinngisannik atuarniarsimavaakka, taavalu akuiarnerlukut suuppat?</p> <p>Taakku panertunik akuiarnerlukuusiviit ilumut panivissussappat; aammalu kinersaaserneqartartussaammata suna kinersaatigineqassava? Taanna immaqa siulliuguni?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeg er ikke sikker på, om jeg skal tale grønlandsk eller dansk. Jeg vælger at tale dansk.</p> <p style="text-align: center;">[DK]</p> <p>Jeg starter på dansk. Vi kan ikke komme udenom at mining det sviner, og at gerne vil sikre på at det ikke går udover miljøet, har jeg et spørgsmål angående tailings. Jeg har læst de rapporter så godt jeg kan, lige præcist hvad er tailing?</p> <p>Det der DTSF tørlagt tailings lager, kommer det til at være sådan helt tørt; og der er en proces der hedder thickening for tykning hvad er det man kommer i for at fortykke det der tailings? Kan det være det første?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>I am not sure if I should speak Greenlandic or Danish. I will choose speaking Danish.</p> <p style="text-align: center;">[DK/ENG]</p> <p>I start in Danish. We cannot avoid the fact that mining pollutes. As I want to be sure that it does not harm the environment, I have a question regarding tailings. I have read the reports as best I can, but what exactly is tailing?</p> <p>The DTSF dry-laid tailings deposit, is it going to be completely dry? There is also a process called thickening "for tykning" (in Danish), what do you add to thicken the tailings? Could it be the first?</p>
<p>Eldur</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Aap, apeqqut pitsarujussuuvoq. Imaattarporlu. Suliarineqartarnerat tamakkerlugu oqaluttuariinnassavara taavalu akuiarnerlukut aammalu inuit eqqartussavakka.</p> <p>Ujaqqat aserorteraangatsigit assattut angitigilersillugit usisaatinik assartorneqartarput aserorteriviliaassorlugit.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Ja, hvordan det virker, det er et rigtig godt spørgsmål. Det virker på følgende måde. Jeg vil gå gennem hele processen og så gennemgå tailings.</p> <p>Når vi knuser (bryder) materialet bliver det til klippestykker på størrelse af min næve. Det bliver læsset på lastbiler og bliver kørt bort. Det bliver så læsset af og ført ind i knuseanlægget.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>Yeah, so how this works, and it's a very good question, so how this works is the following. I'll just go through the whole process and then go through the tailings and people just so.</p> <p>When we crush the material on the ground, it consolidates rocks that are like my fist in size, and that is marked on the truck, and the truck drives out, it takes off, and the material is scooped off,</p>

	<p>Siullermik marloqiusamik aserorterivikkoortarput assaallu mannguisa nagguaasut angitigisunngorlugit aserortertarlugit. Tassanngalu sequtsiverimmut kaavittumut saviminernik arsaaraasartallimmut ingerlatillugit sequtserneqartarput qajuusaasannorlugit. Taava imilertarpavut, taavalu talartiusamut sajukulaartuliartarput, kuultilu tassani oqimaannerugami nakkaqqaartarpoq. Taava sequtsigaq marloqiusatigoortarpoq, taavalu nakkartitsivikkoorteriarlugu panertivillugu panerseqartarpoq. Tassannga taava akuiaavimmukartinneqartarpoq, ukiunilu siullerni tallimani taama iliortoqartassaaq. Akuiaavillu najugaqarfusimasumiissagami allannorteriikkamiissaaq. Taava akuiaavimmeersut akuiarnerlukuusivimmi illit eqqartukkannukartarput. Tassanilu kuultitaqanngitsunik aatsitassarsiorfimmeersunik akoorlugit qaleriiaarneqartarput taamalu naqittaanneqartarlutik. Taava qalleriarluigt qaavatigut issulorsorlugiti naajartortusssannorortinneqartarput. Taamaallitutik avatangiisit sapinngisamik pissusitoqqamissut ilersinniarneqeratarput. Taamalu iliortoqartarpoq assersuutigalugu Scotlandimi National Parkimi. Taamaaliortarneq tassa qaffasinnerpaavoq pitsaanerpaajullunilu.</p> <p>Taava ukiut tallimat qaangiutereerpata taava nunami inissaqalersimassammat taama suliareqqissavavut taavalu panerteriartarlugit cementerutissavavut. Qangaanerusoq sajukulaartitsinikkut</p>	<p>Det første trin er en såkaldt dobbelt knusemaskine der får materialets størrelse ned på hvad der svarer til en kno. Så fortsætter materialet ind i en mølle som er en slags løbebånd med stålruller som kører rundt. Herved bliver materialet som mel. Derefter tilsætter vi vand og så føres det gennem rør til en slags kegle, ligesom en trafik kegle. Keglen ryster hvilket betyder at guldet falder ud (til siden) fordi det er tungest. Materialet fortsætter til to processer (deles i to) – og her kommer vi til din pointe - hvor vi tørre den ene fraktion (tailings), til den er helt tør. Så tages dette materiale ud af anlægget, og det vil i øvrigt kun ske i de første fem års drift, og bliver lagt i stakke på et særligt udvalgt sted, som er der hvor den tidligere lejr lå, så det er ikke et nyt område. Og så til dit spørgsmål; hvad gør vi når vi når vi lægger det i stakke? Først lægger vi et lag (af tailings), så tager vi noget at det materiale fra minen som ikke indeholder guld og lægger imellem, så du får noget som er meget kompakt og holdt godt sammen. Når du ikke lægger mere på, har du så en dry stack (tør stak) tailings deponering.</p> <p>Når du har gjort alt det, begynder du at lægge jord og vegetation ovenpå så det falder ind i miljøet så godt som muligt. Dette er gjort i beskyttede områder, som i en national park i Scotland. Det er den bedste måde at håndtere det på.</p>	<p>and it's put into the crushing plant. The first step is the so-called dual crusher that does this thing, and it makes the material like this size (knuckle). Then the material goes into a mill, which is like a treadmill with steel poles, and then turns around, and the material will be like a flour size, and we put water in it, and then it's smooth and pipes into, you can think of it like as a, like it's, you know, a traffic cone for this, and so it goes in there, and this cone shakes, and then the material, the gold, falls off because it's heavy. Then the material goes to two processes; this is to your point, within, we call the Fister, with the sister of the water, and then we end up drying it to a level that is completely dry. Then the material is taken out to the plant, and this is just for the first five years of the mine, by the way, and it is stacked in this area, a designated area, and that area, it's used, it's A, to start, it used to be where the camp is, so it's not a new area. And due to the fact, to your point, how it is, when we say stack, so first you put a layer, then there's also material inside the mine which is not having any gold, and you put that in between, so you start to get in a</p>
--	---	---	---

	<p>immikkoortinneqarsimannngitsut cyanid atorlugu akuiarneqartarput, tassa ilisimasattut akuutissaq pitsaanngeqisoq. Massakkut pinngortitami nungujartortartunik atuissaagut. Taakku puaasartillugit seqummarissunit kuultitalinnit nipiffigineqartassapput taamaalillutalu kuulti erngup qaani kiliussavarput. Taakku seqummarissuararsuupput, taamaaliortarpugullu avatangiisinut peqqunagit. Tassalu taamaaliortarnitsinnut pissutaasut ilaat, tassami oqarsinnaarusukkatta avatangiisinut mingunngitsumik kuultimik tunisassiaqartugut. Aamma Kalaallit Nunaat pillugu kuultilu pissuserissaarluni tunisassisaq pillugu taamaaliorusukkatta. Aammami kuulti taama tunisassiaq nunarsuarmi allami tunisassianit alanit akisunerusarpoq. Utoqqatserpunga akissutigaa siviisummat.</p>	<p>Når de fem år er gået, har vi plads nok til at tage materialet, tørre det og deponere det der (et andet sted).</p> <p>OK, med hensyn til resten af materialet som er sorteret fra. I gamle dage benyttede man cyanid som jo er et skrækkeligt kemikalie. Nu benytter vi organiske materialer som vi tilsætter så partiklerne klæber til organiske materiale, men guldet hænger ikke fast i noget som helst. Man blæser så bobler igennem og så stryger man guldet til side. Det er en fin måde, og det er for at sikre at intet påvirker miljøet. En vigtig grund til at man gør det på denne måde, er at sikre at vi kan sige at vi producerer miljøvenligt ESG guld, fordi vi mener det er vigtigt for Grønland at det produceres på en god måde, og man kan faktisk få højere pris for det end for guld der er produceret andre steder i verden.</p> <p>Jeg beklager det blev et langt svar.</p>	<p>way that it condenses and holds very well together, and then on the top of it, when you are not taking anything further, you are then with a dry stack tailings area. Once you have done that, you then start putting clumping or vegetation on top of that, so it kind of falls into the environment as well as possible. This has been done in, uh, what's, like a protected area, like in a National Park in Scotland. This is the highest, the best way to deal with that.</p> <p>When these five years are finished, then we have enough space on the ground to take this material, do the same process, right, dry it, you know, and then we dry it back on the ground, and we cement it there. OK, the rest of the material that doesn't, this isn't shaking out. In the old days, they use cyanide, you know, the horrible chemical. Now, this will be used; we use organic materials, and they are used, so the grains get stuck with organic material, and of course, the gold doesn't get stuck to anything, and you blow through that area here bubbles, and then you say, and then you kind of like sweep off the gold like that. It's very fine, but this is all to make sure that nothing kind of fits this in the environment, and they said, the</p>
--	---	--	--

			highlight, one of the key reasons why we do within this way, the very problem is that it's important to us to be able to say we are producing environmentally ESG gold because we think that Greenland and gold, and this is produced in a good manner, and actually get a higher price then, for example, gold that is produced in different areas of the world. Sorry, I know it's a long answer to hustle.
Lina	<p>[DK/KAL] Akuiarnerlukut taakku ukiuni tusindtilinni tamaaniittussaapput, imaluunniit qaqugorsuarmut, tassa uanga taama paasivakka. Tassalu sumiiffik qimanneqalerpat qimanneqartussat taamaapput. Aamma imeq taakkunuuna ingerlasartussaavoq, taavalu apigaangat aamma erngup aqqusaarlugu kuummut ingerlasartussaavoq. Aammalu ilisimavara siusinnerusukkut misiliisarnerni eqaluit qanoq sunnerneqartarnersut, misileraanernilu taakkunani oqaatigineqarpoq eqaluit aniguisartut, kisianni qanoq sivistigisumik taamaattarnersut oqaatigineqanngilaq.</p> <p>Allalu, akuiarnerlukuusiviit taakku qaqugumut tassaniissappata, taava qaqugu ulorianarunnaassappat?</p>	<p>[DK] Det her tailings depot det kommer til at være der i 1000 år, eller det bliver vedvarende, det tailingsdepot, sådan forstår jeg den. Og så bliver der overvågning på det. Det er det, man kommer til at efterlade en dag, når man, når man forlader stedet. Og der er også et afløb, altså når der kommer vand på det, og sne på det der tør depot, så kommer der til at være noget afløb ned i elven. Og jeg ved der har været nogle undersøgelser på, hvordan det påvirker ørreder i foregående forsøg, men i de forsøg der, siger man, at ørrederne helt overlever, men ikke hvor længe.</p> <p>Og en anden ting, hvis det der tailings depot er vedvarende, halveringstiden, eller hvornår er det ikke farligt mere?</p>	<p>[DK/ENG] This tailings depot it's going to be there for 1000 years, or it will be there forever, that's how I understand it. And then there will be monitoring of it. This is what you will leave behind on the day the place is vacated. And there is also a drain, so when rain on it [the DTSF], and snow on the dry deposit, then there will be a flow (of water) into the river. And I know there have been some studies on how it affects the char. In those experiments, it was found that all the char survived, but it is not clear for how long.</p> <p>And another thing, if the tailings depot is to be there forever, what is the half-life and when is it no longer dangerous?</p>

<p>Eldur</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Apeqquut ajunngilluinnarpoq. Siullermik, ukiut 100-it ingerlaneranni qarsutsisarneq naatsorsussavarput taavalu akuiarnerlukuusivissaaq qaffassinnerulissallugu. Tassa taakku akuiarnerlukuusivinnik panertunik taasarpavut. Nalunngilara akuiarnerlukut eqqartoraangatsigit taava Braziliami akuiarnerlukuusivimmik aserortoornertut ittut eqqarsaatigisarpavut. Taamaammanuna panersertarivut, taamaaliortarneq akisugaluuaqaaq, nukillu taamaaliormermit atortariaqartarpoq. Imaanngilaq taamaaliinnavillugit qimattarivut. Qaleriiaarisarpugut, seqummarissunik, seqummarluttunik, angisuunillu paarlakaatsillugit, soorlu nuna taamaattartoq. Tassa sioqqatut tamavissuarmi seqummarissuuneq ajorpoq. Tassa ilusilersugaanera pissutigalugu uninngasussiarineqartarpoq, taavalu qaarsumut ilaliuttutut ittarluni. Paasinarpoq ilaa? Aap.</p> <p>Aap, utoqqatserpunga, aammalu oqaatigisattut ilusilersussavarput imeq ingerlaaginnartussanngorlugu, taamalu tassa taamatut qaleriissaarneqartarput</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Hvordan vi traf det valg, er et godt spørgsmål. Til at starte med beregnede vi (vandstanden ved) en 100-års oversvømmelse, hvorefter vi startede med at hæve området ved at lægge sten på. Med hensyn til tør deponering af tailings (dry stack tailings): jeg ved at når man tænker på tailings, tænker man på tailings (dæmnings-) bruddet i Brasilien og så videre. Det er grunden til at vi tørrer det selv om det koster en masse penge og der skal anvendes energi for at gøre det. Det er jo ikke sådan, at vi bare efterlader det. I lægger det i stakke med lag af fint materiale, stort materiale, fint materiale, ligesom det er i jorden. Så det er ikke bare fint materiale, som i et sandslot. Det design og ingeniørarbejde der ligger bag, sikre at det kan ligge der for altid og blive en del af bjerget. Giver det mening?</p> <p>Ja, så, og så, undskyld, så, og så, vandet, vi har også designet, så til dit punkt, at vandet kan gå igennem, og alt det der, og det er sådan, du stabler det i hvert fald, ja.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>So, how we decided it is a good question. First of all, we have calculated like a 100-year flood, right, which kind of, so we start, before we put the detail, if we start by elevating the area quite a bit, last rocks, right. And then we say dry stack tailings. I know when we think tailings, I get the point, we heard about the tailing that blast in Brazil and. So, the way how we do it is that the reason why we are drying it, and it costs us a lot of money to do it, like you need energy to do it, is that it's not like we just leave it, and it's almost, we stack it with fine material, big material, fine material, just like the soil is, right. So it's not like, it's not only fine material like, like a sandcastle, that's because like. So, the design and the engineering goes into it, so it can stay like this, whatever, like it would just be part of the mountain. Doesn't make sense? Yeah.</p> <p>Yeah, so, and then, sorry, so, and then, the water, we also designed, so to your point, that water can go through, and all of that, and that's how you stack it, anyway, yeah.</p>
--------------	---	--	---

Lina	[ENG/KAL] Taavami imeq, imaattoqanngila...	[ENG/DK] Hvad med vandet, det har ikke...	[ENG] What about the water, it doesn't have...
Other English talking man	[ENG/KAL] Naamik, akuutissanik akoqanngilaq. Taamaallaat tassaapput ujaqqat qaqqameersut sioqqatut sequtsikkat.	[ENG/DK] Nej, nej, nej, der er ingen kemikalier i det, eller noget som helst. OK, det er kun sten fra bjerget, knust til sand.	[ENG] no, no, no, there's no chemicals in there, anything like that. OK, it's just the rock from the mountain, crushed to sand.
Lina	[DK/KAL] Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfiup inissisimaffia apeqquserpaa kuup killinganiinnera pillugu, taavalu akuiarnerlukuniit kuuttoqartartussaanaera pillugu. Taamaammanuna taama persuarsioortigisunga, tassa tunngaviatigut akuiarnerlukuusiviit inissisimanerat taamaappoq.	[DK] I DCE rapport sætter de spørgsmålstegn ved placeringen på grund af, at den er lige ved elven, og at der vil være noget afløb fra det der tailings. Det er derfor, jeg også er sådan oppe på dupperne, men det er ikke men princip placering af det der tailings depot.	[DK/ENG] In the DCE report, they question the location because it is right next to the river and because there will be some runoff from the tailings. That's why I'm so up in arms. but that is not my principle location of that tailings depot.
Morten	[DK/KAL] Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfik immaqa ilassuteqarsinnaavoq, kisiannili inigisinnaasai qassiit misissorsimavavut. Isumaqarpunga inigisinnaasai arfineq-marluk misissorsimagivut, taakkulu tamarmik pitsaaqquteqarlutillu ajoqutitaqarput. Uagut ataatsimut naliliinitsinni pitsaanerpaatut isigisarput uaniippoq. Kisianni kuummut sanilliullugu eqqarsaatigisariaqarpoq, illersorluagassaallunilu; taamalu kuuk akuiarnerlukuusivinnut annguttassanani. Ujararujussuarnik ilioqqaavigineqarpoq. Taamaalilluni kuuk tassunga pinaveerlugu.	[DK] DCE kan måske sige noget supplerende, men vi har jo undersøgt en række forskellige muligheder for at ligge det. Jeg tror vi har undersøgt 7 forskellige pladserings muligheder, de har forskellige fordele og ulemper. Vores vurderings samlet, det er at de mest optimale, at have den liggende der ligger nu. Men det bliver jo i forhold elven, lavet en kraftigt beskyttelses; sådan så elven ikke kan drages inde til tailings depotet. Der er lagt nogle kæmpe store blokke ude lagt sammen med massen. Sådan for at man ikke få risiko elven kommer ind i det.	[DK/ENG] DCE may be able to say something additional, but we have investigated a number of different options for deposition. I think we have investigated 7 different options, which have different advantages and disadvantages. Our overall assessment is that it is most optimal to have it as suggested. In relation to the river, a strong protection is made so that the river cannot reach the tailings depot. Huge stone blocks are laid out together with the tailings material. This will ensure that

	Allanik oqaasissaqarpisi?	Vil du sige noget mere?	there is no risk of the river reaching it. Do you want to say something more?
Christian Junker Jørgensen	<p>[DK/KAL]</p> <p>Hej, uanga Christian Junker Jørgensenimik ateqarpunga, Danmarkimilu Avatangiisinik Misissuisoqarfimmeerpunga. Pinngortitaleriffik Misissuisoqarfillu sinnerlugit attuumassuteqarnanga Aatsitassalerinermi Avatangiisinik Aqutisioqarfimmut ilisimatuussutsikkut siunnersortaavunga. Allakkiatsinni tusarniaassutsinik saqqummiivimmissaaq saqqummiunneqartumi aatsitassarsiorfik aallartissappat suliasani tulliuuttuni immikkut eqqumaffigisariaqartutut isigisavut saqqummiuppavut. Immikkoortut ilaat ilumut tassaavoq akuiarnerlukuusiviup inissinneqarnera. Massakkut akuiarnerlukuusiviup inissaa akuerineqassappat taava Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfinnik akuersisarnermi piumasarineqarpoq Aatsitassarfiup assigiinngitsunik pissuteqarluni inissii vissatut piumanerusaanut taartaasinnaasunik allanik allaaserinnittoqassasoq. Taavalu akuiarnerlukuusiviup inissaata immikkut isiginiarneranut pissutaasoq tassaavoq periarfissami taartaasinnaasumi Mortenip oqaatigisaatut Itillersuup Kuua isiginiarneqarnera, tassanimili ilisimavarput eqaloqartoq allanillu uumassusilinnik nassaassaartoq illersorneqartussanik. Taamaammalliuna misissuinerit</p>	<p>[DK]</p> <p>Hej, jeg hedder Christian Junker Jørgensen, jeg kommer fra DCE Danmark. Jeg er på vegne af Grønlands Naturinstitut og DCE, i funktion af vores rolle som uvildige videnskabelige rådgivere til Miljøstyrelsen for råstoffer området. I vores notat, som er offentliggjort også inde på høringsportalen, er der en beskrivelse af nogle af de emner, som vi mener, der skal være særlig opmærksomhed på i det opfølgende arbejde efter, hvis minen kommer i gang. Et af punkterne, det er fuldstændig rigtigt, det er placeringen af tailings depotet. For der, hvor tailings det ligger nu, man kan ikke, nej der, lige et skridt tilbage, et krav for en godkendelse af et mineprojekt i Grønland er, at der er en god beskrivelse af forskellige mulige alternativer til den løsning, som mineselskabet af forskellige årsager helst vil have. Og grunden til, vi har ekstra opmærksomhed på placeringen af tailings depotet, det er, at den alternative analyse, som Morten beskriver, primært har fokuseret på Kirkespir elven, hvor vi ved, der er ørreder og andre organismer, der skal beskyttes. Så vores anbefaling med at</p>	<p>[DK/ENG]</p> <p>Hi, my name is Christian Junker Jørgensen, I come from DCE Denmark. I am here on behalf of Greenland's Nature Institute and DCE, in the function of our role as impartial scientific advisors to the Environmental Protection Agency for raw materials. In our memo, which is also published on the consultation portal, there is a description of some of the topics that we believe should be given special attention in the follow-up work after the mine starts. One of the points is the completely correct about the location of the tailings deposit. Because where the tailings are supposed to lie now, you can't, - no, we're just taking a step back. A requirement for approval of a mining project in Greenland is that there is a good description of various possible alternatives to the solution that the mining company would prefer for various reasons. And the reason why we pay extra attention to the location of the tailings deposit is that the alternative analysis that Morten describes has primarily</p>

	<p>ilaneqarnissaannik kaammattuuteqarnitsinni qularnaarniaannaripput aalajangiisussat, tassalu inuiaat kalaallit, aalajangiiniarnerminni pitsaanerpaanik tunngavissaqarnissaat. Imaanngilaq oqarniartugut Itillersuup qooruani panertunik akuiarnerlukuusivik avatangiisitigut isumannaatsumik inissinneqarsinnaanngitsoq, piумаannarippununa periarfissat piviusorsiorlut tamarmik uppersaasorsorluarneqarsimassasut misissuinerminik tunngaveqartunik, taamalu akuersissummik tunniussisussat pitsaanerpaanik tunngaveqarlutik tunniussisinnaaniassammata.</p> <p>Aap, Pinngortitaleriffik uagullu Misissuisoqarfimmiit uuttortaaarnitsinni aatsitassarsiorfik siusinnerusuklut ingerlagallarmat nunap erngani eqallut uumaffigisaanni pinngoqqaatip qaarsumiittup imermi nassaasaanera, tassa Arsenip, arsenikkiunngitsup nassaasaanera immikkut isiginiartarsimagipput. Taakku oqaatsit danskisoornerit tuluttoornerilu paatsuunganalaartarput, kisianniliuna pinngooqqaat taama atilik taama atilik malittarisassiorfiginiarneqartoq. Tuluttut arsenicimik taagugaq danskisut arseniuvoq. Taakku assigiinningsut marluupput, taannalu imermi imigassami qaffasinnerpaaffissaqarpoq. Taannalu Kalaallit Nunaanni literimut 4 mikrogrammiuvoq, Danmarkimilu 5 mikrogrammiulluni, tassa Danmarkimi tigusunnaasarput annerulaarpasippoq. Tassalu Danmarkimi imeqarfiit atuisartunut</p>	<p>lave nogle udvidede undersøgelser af, hvor tailings deponiet reelt kunne ligge, er mere for at sikre, at beslutningstagerne, den grønlandske befolkning, har det bedste mulige grundlag for at tage sin beslutning på. Det er ikke fordi vi siger, at et dry stack tailings deponi i Kirkespir elven ikke kan lade sig gøre på en miljømæssig forsvarlig måde, men det er for at sikre, at dokumentationsgrundlaget for alle realistiske muligheder er tilstrækkeligt undersøgt og fremlagt, så dem der skal give tilladelsen, har det bedste mulige grundlag at gøre det på.</p> <p>Ja vi har jo både Grønlands Naturinstitut og DCE, både da den tidligere mine var i gang, og i perioden efter, altså i årene efter, målt på forskellige grundstoffer i vandet, hvor ørrederne lever, og et af de grundstoffer, der har været særlig fokus på, fordi det er noget, der findes, et grundstof der findes i bjergarten, som bliver brugt, som du siger, det er det grundstof, der hedder Arsen, ikke arsenik. Der er lidt, nogle gange, lidt sproglig forvirring på dansk og engelsk, men det er grundstoffer, der hedder, og det er et grundstof, som er reguleret. Hvis det er noget med arsenic, den skal, arsenic in English, Arsen in Danish, ja, så hvis du er fan, det er to forskellige ting, men der ved vi, der er en øvre grænse for, hvad der må være i forhold til drikkevand til</p>	<p>focused on the Kirkespir river, where we know there are char and other organisms that must be protected. Our recommendation to make some extended studies of where the tailings dump could be located is more to ensure that the decision makers, the Greenlandic population, have the best possible basis for making their decision. It is not because we are saying that a dry stack tailings landfill in the Kirkespir river cannot be done in an environmentally responsible way, but it is to ensure that the documentation basis for all realistic options is sufficiently investigated and presented, so that those who must grant the permission, has the best possible basis on which to do so. Yes, both Greenland's Nature Institute and DCE were involved in the former mine, and in the years after its closure we measured the content of different elements in the water where the char lives. One of the elements that has been in particular focus because it is found in the rock that was used in production is called Arsenic, not arsenic. There is sometimes a bit of linguistic confusion in Danish and English, but it is the element called Arsenic, and it is the element that is regulated. There is an upper</p>
--	--	---	---

	<p>tuniniartagaanni killigititap, inunnut imigassatut ulorianaateqanngitsoq, inunnullu uloriananngikkuni qularnanngilaq eqalunnut ulorianassanngitsoq. Taavalu Aatsitassarsiorfiup matuneraniit ukioq manna oktobarip tunganut liiterimut 2 mikrogrammit missaanniittarsimavoq, tassalu pinngortitap nammineq akuata naapertorlugu killigititap affaa. Kisianni tassa tamassa aatsitassarsiorfik ammarsimalerpat nakkutigeqqissaagassavut, aamma panertunik akuiarnerlukuusiveqalerpat. Tamassaavormi aamma siunnerusumut sanilliullugu aatsitassarsiorfimmi nutaartaasoq. Taamaattullu Kalaallit Nunaanni misilittagaqarfiginngilavut. Kalaallit Nunaanni panertunik akuiarnerlukuusiveqanngilaq, kisianni tassa taama ittut nunarsuatsinni aatsitassarsiornermi periaatsini pitsaanerpaatut isigineqarlutik atugassatut inassutigineqartalerput. Taamaallutik sapuserlugit tasiliarsuarniittarunnaassapput, imertaarneqarlutilli panerseqartassapput sarrisoortussaajunnaarlugit.</p>	<p>mennesker, og den værdi, med grænseværdi af 4 mikrogram per liter i Grønland, 5 mikrogram per liter i Danmark, vi kan åbenbart, det kan tage lidt mere i Danmark, men det er en værdi, som vandværkerne i Danmark skal overleve, sådan, eller skal, hvad hedder det, overholde, alt for at de må sælge vandet ud til forbrugerne, og det vil sige, hvis det er under den værdi, så er det sikkert for mennesker at drikke, og også sikkert for eksempel ørreder at være i, og det kan vi se i perioden fra den tidligere mine lukkede og frem til vi var her i oktober i år, der ligger det på omkring 2 mikrogram per liter, så vi er halvdelen af grænseværdien med den naturlige baggrund, men det er en af de ting, sådan, skal jeg holdes meget nøje øje med, hvis minen kommer i gang, og der bliver lagt det her dry stack tailings, for det er noget nyt ved dette mineprojekt, som det er nu, og som ikke var ved det tidligere projekt, så det er en ting, vi ikke har erfaring med fra Grønland. Der er ikke dry stack deponier i Grønland, men det er den metode, som industrien, og som myndigheder rundt omkring i verden, har begyndt at anbefale som det, vi kalder best practice, altså ikke lægge store søer bag dæmninger, men og få vandet ud og lade det tørre, så det ikke kan skride med.</p>	<p>limit for how much Arsenic is allowed in drinking water for humans. This limit value is 4 micrograms per liter in Greenland and 5 micrograms per liter in Denmark. We in Denmark can obviously tolerate a little more. It is a limit value that the waterworks in Denmark must comply with, and they may only send the water out to consumers if the content is below that value, and thus safe for humans to drink. The same applies to char, and we can see that in the period from the previous mine being closed until the last time we were there in October this year, the content in the water is around 2 micrograms per litre, so we are only at half of the limit value which is due to the natural background content. But it is one of the things that must be kept a very close eye on if the mine gets underway and dry stack tailings are deposited. This will be something new with this mining project, which was not the case with the previous project, so it is something we have no experience with from Greenland. There are no dry stack landfills in Greenland, but it is a method that the industry and authorities around the world have started to recommend as what we call best practice, i.e. not storing tailings</p>
--	---	---	---

			in large lakes behind dams, but pressurizing the water out of it and let it dry so that it can be deposited lying stable on the ground.
Lina	[DK/KAL] Kina alapernaasilerpa?	[DK] Og hvem skal holde øje?	[DK/ENG] And who will be watching? (monitoring)
Anna Peter	[KAL] Uani unillatsiartariaqalaarpugut. Ilisimatissiissutigissavarput apeqquteqarniartut tamaavimmik mikrofonimut aperisassapput. Immiunneqarami mikrofonikkut, taamaammat tusaanngitsoorsinnaagamisi. Lina allamik apeqqutissaqarpit?	[KAL/DK] Vi har lige et lille (spørgsmål) som vi må have klaret, før vi holder en kort pause. De som stiller spørgsmål skal tale i mikrofonen. Det er fordi det hele optages og (hvis man ikke taler) i mikrofonen, kan man ikke høre hvad der bliver sagt. Hvem var det som havde et yderligere spørgsmål?	[KAL/ENG] We just had a little issue that needs to be done something about here we stopped for a short time. The reason is that those who want to ask questions must speak to the microphone. It is being recorded via a microphone, because they can fail to hear you therefore. Who has another question?
Lina	[DK/KAL] Kikkut nakkutilliissappat; Kikkut misissuinernik taakkuninnga ingerlatsissappat? Oqarnittummi nakkutigineqartussaassapput.	[DK] Hvem skal holder øje med; hvem skal lave de undersøgelser? Som du nævnte de skal holdes rigtigt øje med.	[DK/ENG] Who will keep an eye on it? who will do those studies? As you mentioned it is important to keep a close eye on it.
Janette	[DK/KAL] Tassa paatsuugassaangitsumik ingerlatseqatigiiffiup oqartussallu tamanna akisussaaffigaat, uangalu Namminersorlutik Oqartussat Aatsitassalerinermi Avatangiisinik Aqutsisoqarfimmeersuuvunga. Taamaamalla aatsitassarsiorfimmu pilersinneqartussamut atatillugu ingerlatseqatigiiffimmu piumasaqaasiorpugut, tassa avatangiisinut suliniutissaq nassuiarluagaq suliarineqassasoq piffissami siullermi	[DK] Det er jo meget entydigt både selskabets ansvar og myndighedernes ansvar, hvad hedder Janette og jeg kommer fra Miljøstyrelsen fra Råstofområdet i Selvstyret. Og det er også der, vi formulerer vilkårene til de her selskaber i forbindelse med den her minedrift, der vil blive etableret, et eller beskrevet et miljøvenligt program, som vi kører løbende i lige første periode. Og det er dels, hvad	[DK/ENG] It is clearly both the company's responsibility and the authorities' responsibility. My name is Janette and I come from the Self-government's Environmental Protection Agency, the Raw Materials office. We are the ones who formulate the terms for the companies in connection with mining. It will be a requirement that an environmental monitoring

	<p>ingerlanneqartussaq. Ilaatigullu ingerlatseqatigiiffik pisussaaffilerneqassaaq nammineerluni uuttortaaassaaq akuttunngitsumik uagut uppersariartortagassatsinnik, taavalu Christiaakkut Pinngortitaleriffimmiillu siunnersortivut ilagisassavut taamaalluta immikkut piginnaasallit pitsaanerpaat atorniassagatsigit. Tassa nammineerluni nakkutilliineq ingerlatseqatigiiffimmiit ingerlanneqassaaq, oqartussallu uppersaaniarlutik uuttortaaassapput, tamatumuunakkullu aatsitassarsiorfiup piunerani killiliussaasut malinneqarnissaat qularnaarneqassaaq.</p> <p>Piffissallu ingerlanerani paasinarsippat mingutsitsineq eqqarsaatigalugu ingerlatseqatigiiffiup suliniutiginiagai, soorlu akuiarnerlukuusivimmiit aniasut killiliussanit qaffasinnerulissagaluarpata taava salinneqarnissaannik piunarsaqaateqartoqassaaq. Imaanngilaq tassa piiaanerup ingerlanerani allanngortitsinissamut kingusinaartoqartassanngilaq, misissugassat ingerlaavartumik misissorneqartassapput, taavalu suut naatsorsuutigineqartutut inngitsut paasinarsigaluarpat ingerlatseqatigiiffimmut piunarsaqaatitsinnik allanngortitsinnaavugut.</p>	<p>skal man sige, selskabet bliver pålagt at lave nogle målinger selv, vi kan komme på jævnlige tilsyn, kan vi som regel tage vores rådgivere fra Christiansborg, disse, og folk fra Naturinstituttet med os, så vi har den bedste ekspertise med os også. Så der bliver lavet både en, hvad skal man sige, eget politering, selskabets side, og så kan myndighederne lave nogle kontrolmålinger, som sikrer, at hvad skal man sige, at ja, de grænseværdier, som vi sætter, at de bliver overholdt i projektets levetid.</p> <p>Og hvis det skulle vise sig på et tidspunkt, at der er nogle af de forudsætninger, som selskabet har haft i forhold til deres foreningsprofil, det giver ikke for eksempel, hvad der kommer ud med det her, hvad tailings depotet, hvis det viser sig, at værdierne er højere end man forventer, så vil der blive stillet krav til, at der skal renses, altså så vil man, hvad skal man sige, det er ikke sådan, en fast dato, når det går i udnyttelse, så kan man ikke ændre på noget mere, der vil løbende blive fulgt op, og hvis der er noget, der viser sig, som ikke holder, en forudsætning, at der ikke holder, så kan vi tilpasse vores krav til selskabet.</p>	<p>program be established, which runs continuously in the very first period. The company is required to carry out some measurements itself, but we come on regular inspections. We usually take our advisers from Denmark and employees from the Nature Institute with us, so we have the best expertise with us. This means that measurements are made both from the company's side, and the authorities also make some control measurements, to ensure that the limit values that we set are respected during the life of the project.</p> <p>If it turns out at some point that some of the assumptions that the company has described in relation to their pollution profile do not hold, for example with regard to what seeps from the tailings depot, or if it turns out that the values are higher than expected, demands will be made for cleaning. It is therefore not a question of not being able to change things after the exploitation starts. The authorities will continuously monitor the development and if it turns out that there are prerequisites that do not hold, we will adapt our requirements to the company.</p>
--	--	--	---

Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Pissanganartoqarmat, paasinarpoq.</p> <p>Tullernguulluni oqaaseqarusuppoq Jens Peter</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Der sker noget spændende, det er forståeligt.</p> <p>Næste er Jens Peter.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>There is something existing going on, it is understandable.</p> <p>Next one is Jens Peter</p>
Jens Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Uanga Jens Petermik ateqarpunga, aalisartoq piniartuuvunga. Ulluinnarni inuussutissarsiuutigivara taanna.</p> <p>Kalistammut apeqquteqaqqaarusuppunga annikittunnguamik. Nalunngilara Kommune Kujallermi una kultisiorfik iluaqutaasussaassasoq, akileraarnikkut, aamma sulisitsisunik assigiinngitsunik iluaqutaasussaapput tamanna qujanartorujussuuvog. Kisianni una apeqqutigerusuppara; taanna kultisiorfik akileraarutikkut kisimi iluanaarutaanissaa pineqassava? Imaluunniit ukiut 30 taamatut ingerlassappata taava arlaatigut akileraartinneqarnissai kissaatiginarami uanninngaanniit peqqutigalugu aningaasarpassuit tassani pineqarmata, aamma Kalaallit Nunaata iluaqutigissammagit. Kalistammut apeqqut.</p> <p>Ukununnga aamma apeqquteqassagama.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Mit navn er Jens Peter, jeg er fisker og fanger. Det er det jeg lever af.</p> <p>Jeg har et kort spørgsmål til Kalistat. Jeg ved at guldminen bliver gavnlig for Kujallaq kommune på grund af skatterne og beskæftigelsen. Og det er vi meget taknemmelige for.</p> <p>Men mit spørgsmål er som følger: vil minen kun give skatteindtægter? Hvis minen fortsætter i 30 år, vil det være rart hvis de betalte en form for værdiafgift, da der vil blive tjent en masse penge som Grønland bør have gavn af. Det er mit spørgsmål til Kalistat. Spørgsmålet gælder også til andre.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>My name is Jens Peter, I am a fisherman and a hunter, that is my livelihood.</p> <p>I have a short question to Kalistat. I know the gold mine is going to be beneficial to Municipality of Kujalleq in terms of taxes and employers will also benefit from it, and we are very thankful for that. However, my question is as follows; is mine only going to create tax revenues? But, if the mines goes on for 30 years, it would be nice if they would pay some kind of value taxes since a lot of money will be generated which Greenland should benefit from. That was the question to Kalistat.</p> <p>I also other question to others.</p>
Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Ersarissaatigeqqilaassavara, apeqquteqarniartunut nassuiaassiniartunullu nutserisut eqqarsaatigalugit, anersaartulaartarluta. Naaja akilaariarluni.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeg vil gerne igen understrege over for dem, der ønsker at stille et spørgsmål og svar, lad os venligst tage hensyn til tolkene og trække vejret.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>I would like emphasize again to those whom want to ask a question and answer, please let us take a consideration to the interpreters and take a breath.</p>

		Lad Naaja svare på spørgsmålet.	Let Naaja answer the question.
Naaja	<p style="text-align: center;">[DK/KAL]</p> <p>Uanga tamanna akissusaaffigigakku akissuteqarfīgissavara. Aatsitassarsiornermiit aningaasat pissarsiarisartakkavut ukiorpassuarni iluamik malinnaavigineq ajornartarsimapput. Ukiorli manna inuiaqatigiittut qanoq pissarsisartiginerput takusinnaalissavarput. Takusinnaavarpulli aatsitassarsiorfinniit massakkut pissarsilluartartugut naak aatsitassarsiorfik ataasiinnaq ingerlagaluartoq. Takusinnaasarput tassaavoq ingerlatseqatigiiffiit arlaat misissueqqissaaleraangami allamilluunniit suliaqaleraangami taava najukkami nioqutissanik pisisarpoq, qulimiguulinnik angallatinillu angallanneqarnermut akiliisarput, nerisassarsisarput, atorfinitsitsisarput, tamakkulu najukkami akileraarutini isertitsissutaasarput illoqarfinnilu qanitaasuni niuertarfinni suliasaqartitsillualersarlutik. Tassalu nalillit marlujjupput. Tassa aatsitassanut aningaasaateqarfimmu ikisartakkavut. Massakkut taakku amerlavallaanngillat qalluinnermut akiliutinit (royalties) pisaramik, tassa kaaviiartitsinnermit pisaramik, aammalu sulī aatsitassarsiorfiit ingerlasut amerlanngimmata. Takusinnaavarpulli najukkami pissarsiaqaataalluartartut, tamannalu nunatta karsianit aamma pissarsiaqaataasarpoq. Taamaammat massakkorpiaq suliat tamakku ingerlanerat nunatsinnut iluaqutaavoq, soorunalimi</p>	<p style="text-align: center;">[DK]</p> <p>Det bliver mig, der svarer, fordi det, det er mit ansvarsområde. Vi har i mange år manglet et ordentligt overblik over de penge, vi får ind fra råstofområdet. Vi er ved at producere det, det kommer ud i år, hvor vi kan se, hvor meget vi egentlig tjener som samfund. Men det vi ved er, at vi tjener gode penge på råstofindustrien i dag, selvom vi kun har en mine, der faktisk er i funktion.</p> <p>Det, vi kan se, er at hver gang et selskab er ude og lave efterforskning eller har andre aktiviteter, så køber de varer lokalt, de køber flyvetid med helikoptere, de køber transport med både, de køber mad, de ansætter folk, og det giver både skatteindtægter lokalt, og det giver aktivitet i de lokale omkringliggende byer i forretningerne. Så der er to værdier. Der er det, vi putter i os, der i råstoffonden. Det er lige nu ikke ret meget, fordi det er royalties og altså omsætningsbaseret, fordi vi har ikke ret mange aktive miner. Men vi kan se, det giver rigtig meget lokalt, og det giver også penge til landskassen. Så, det er lige nu en god mulighed for vores land at have de her aktiviteter, men selvfølgelig skal vi sikre, at de også kan overholde miljøkrav. Så det er ikke bare om at få penge i lommen, men hvis vi gør det</p>	<p style="text-align: center;">[DK/ENG]</p> <p>I will be the one to answer because it is my area of responsibility. For many years, we have lacked a proper overview of the money we receive from the raw materials area. We are changing it so that later this year we can see how much we actually earn as a society. But what we do know is that we are making good money from the raw materials industry today, even though we only have one mine that is actually in operation.</p> <p>What we can see is that every time a company carries out exploration or has other activities, they buy goods locally, they buy flight time with helicopters, they buy transportation with boats, they buy food, they hire people, and that brings tax revenue locally, and it provides activity in the businesses of the local surrounding towns. So, there are two values. There are the funds we put into the raw materials fund. It's not very much at the moment because it's about royalties and so it's revenue-based, and we don't have very many active mines.</p>

	<p>aamma avatangiisitigut piumasaqaatit malinneqarnissaat qularnaassavarput. Tassa aningaasanik pissarsiniaannarata eqqortumik tamatuma pinissaat qularnaassavarput. Kisianni ilumut aningaasanik pissarsiassa qarpoq, aamma tamatumunnga uppernarsaatiniq kisitsisinik saqqummiussiumaarpugut.</p>	<p>på en ordentlig måde. Men der er faktisk penge at hente, og vi kommer med et tal, der godtgør det så.</p>	<p>But we can see that it gives a lot locally, and it also gives money to the national treasury. So, it is good for our country to have these activities, but of course we must ensure that the environmental requirements are met. So, it's not just a matter of making money, but doing it in a proper way. But we can see that it gives a lot locally, and it also gives money to the national treasury. So, it is good for our country to have these activities, but of course we must ensure that the environmental requirements are met. So, it's not just a matter of making money, but doing it in a proper way. But there is actually money to be made, and we'll soon come up with a number to prove it.</p>
Eldur	<p>[ENG/KAL] Apeqquṭit akissavara qujanarlu. Nioqquṭitta tamarmiusut 2,5%-iinik akiliisartussaavugut. Taavalu aningaasanik atuiffigisatsinni atuiffiginerpaasavut soorunami tassaapput inuit, taakkumi tassaammata suliamik ingerlatsisuusut. Taava aamma ingerlatseqatigiiffittut akileraartussaavugut, soorunami aamma sullissinerit suulluunniit atukkavut akilertartussaavavut. Massakkut suliffeqarfiit minnerpaamik qulit sullippaatigut, soorlu angallassisartut. Innaallagisserisut maanngaaneersut aammalu allat eqqaamanngisakka. Taaguisinnaagaluqaanga. Annerpaamilli,</p>	<p>[ENG/DK] For at besvare dit spørgsmål, tak, skal vi betale 2,5 % royalties af alt, hvad vi sælger. Og så, alle de investeringer, vi lægger i, investerer vi selvfølgelig mest i mennesker, fordi de udfører arbejdet. Så har vi selskabsskat, og selvfølgelig alle andre typer med egentlige ydelser.</p> <p>Lige nu arbejder minimum 10 virksomheder, sikkert flere lokale virksomheder, for os, transportservice, du ved, Sydgrønland, det er</p>	<p>[ENG] To answer your question, thank you, we have to pay 2,5% Royalties for everything we sell. And then, all of the investment we put in, we obviously invest mostly in people because they conduct the work. Then we have corporation tax, and obviously, any other types with actual services.</p> <p>Right now, a minimum of 10 companies, probably more local companies, are working for us, transport services, you know,</p>

	<p>aatsitassarsiorfeqarfimmi sulisut 606%-ii sinneqartut Kalaallit Nunaanneersuupput. Paasilluarparput, kisianni suliffeqarfipput angusaqarluassappat taava Kujataa aamma angusaqarluartariaqarpoq. Uagut angusaqarluarutta ilissittaaq angusaqarluassaasi. Tassa maani. Tamannaliuna pillugu Kujataani aningaasat atortariaqarivut. Ukiuni kingullerni pingasuni sisamani aningaasanik maani nunami atuivugut. Kisitsisilli eqqarsaatigalugit nalilinnik niuerfinni assigiinngitsuni pingasuni nalunaarsimavugut, tassa Islandimi, Londonimi kiisalu Canadami. Tassa imaappoq, ilissinnut oqaluttuarisakka tamarmik avammut saqqummiunneqartassapput, takusinnaassavasilu, iserfigisinnaallugit, tassa tamarmik tamanut ammapput. Aammattaq piujuartitsiviusumik ingerlanerput pillugu nalunaarusiaq siulleq suliarissaaavarput. Tassanilu tamakku tamarmik ilanngunneqartussaapput. Tassa imaapput tamakku uuttortarneqarneri tamarmik tamatsinnut takusassiarineqassapput. Aamma avatangiisinut tunngasut uatsinnut assorujussuaq pingaaruteqarput. Tassami massakku silarsuarisatsinni avatangiisit eqqarsaatiginngikkutsigit, tassa naalackersuisut qanorluunniit oqaraluarpata, tamakku aningaasaliisuvut pillugit suliarisariaqarpavut, taamaaliunngikkuttami inunnit sumilluunniit aningaasaliiffiigineqarumanavianngilagut. Tamannalu iluanaarutitulli pingaaruteqartigivoq, imaluunniit</p>	<p>elektrikerfirma i byen, så jeg kan ikke huske, og jeg kan blive ved og ved og ved. De fleste af og mere end 60 % af vores medarbejdere på stedet er grønlandske. Så vi forstår rigtig godt, at vores virksomheds succes skal betyde succes for dette samfund. For at vi skal have succes, vil I have succes i dette samfund. Det er derfor, vi har investeret i dette fællesskab. Men mest af alt, private investorer i dette land i de seneste tre til fire år. Men på disse tal er vi noteret på tre forskellige markeder, børser, Island, London og Canada. Det betyder, at alle de ting, jeg fortæller jer, vil blive offentliggjort, I ville være i stand til at se, få adgang til alt, det hele er åbent.</p> <p>Vi skal også lave vores første bæredygtighedsrapport. Dette vil tage højde for alle disse forhold. Så det betyder, at målinger som denne alle vil være åbne for jer at se. Og jeg tror også, at det med hensyn til miljøspørgsmål er ekstremt vigtigt for os, for i dagens verden, hvis du ikke tænker på det (ikke hørbar), på trods af hvad regeringen sørger for, de sørger selvfølgelig for, at vi gør det, men vi skal også gøre det over for vores investor, fordi folk ellers ikke vil investere. Men dette er lige så vigtigt, eller vigtigere, end enhver fortjeneste eller noget lignende, og vi er nødt til at rapportere om det.</p>	<p>South Greenland, electrician company in town, so I can't remember, and I can go on and on and on. Most of the, and more than 60% of our employees on site are Greenlandic. So we understand really well, that the success of our company, will have to mean success for this community. For us to be successful, you will be successful. That's in this community. That's why we have invested in this community. But most of all, private investors in this country for the past three to four years. But on these numbers, we are listed on three different markets, stock exchanges, Iceland, London, and Canada. This means that all of the things I'm telling you will be published, you would be able to see, access everything, it's all in open.</p> <p>We are also going to make our first sustainability report. This will take all of these matters into account. So this means that, measurements like this would all be in the open for you to see. And I think also, on the environmental matters, it's extremely important for us because, in today's world, if you don't think of (on audible), despite what the government,</p>
--	---	--	---

	pingaaruteqarneruvoq. Aammalu nalunaarusiat allattaaq suliarisariaqartarpavut.		they obviously make sure we do that, but we have to do it also to our investor because people won't invest in anything. But this is equally as important, or more important, than any profit or anything like that, and we need to report on that.
Naaja	<p>[DK/KAL]</p> <p>Ilassuteqalaassaanga maannalu aningaasaqarnermut naalakkersuisutut oqaaseqassaanga. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik misissueqqissaarnerit takutippaat inuiaqatigiittut pissarsissutiginerpaasartagarput tassaammat inunnik akikitsumik suliffeqarsimasunik qaffasissumik akissarsiaqalersitsineq, tassa ilinniagaqarnikkut imaluunniit akissarsiagissaarnarnerusumik suliffeqalersitsinikkut. Tamanna inuiaqatigiinnut pingaarutilerujussuvoq. Sulilu inuiaqatigiinnut sunniuteqarnerusoq tassaavoq inunnik ullumikkut suliffeqanngitsunik suliffeqalersitsineq. Tamanna kommunimut, inunnut ataasiakkaanut kiisalu nunatta karsianut pingaarutilerujussuvoq. Tassalu suliffeqarneq ineriartussagutta inuiaqatigiinni pingaarnerpaajuvoq.</p>	<p>[DK]</p> <p>får en supplerer, og så tage kasketten af Naalakkersuisoq for finanser og sige, at det, analyserne viser på samfundsøkonomien, det vi tjener allermost på som samfund, eller har mest gavn af, når vi tager en person, der har et lavlønnet job og vedkommende får højere løn, enten gennem uddannelse eller et bedre betalt job. Det har rigtig stor betydning for samfundet. Og det har endnu mere betydning for samfundet, når vi tager en person, der ikke har et job i dag, og vedkommende kommer i arbejde. Det har kæmpe betydning både for kommunen og for den enkelte og for landskassen. Så det her med at have beskæftigelse, det er noget af det allervigtigste for samfundet, hvis vi skal udvikle os.</p>	<p>[DK/ENG]</p> <p>I can supplement and for just a moment take off my hat as Naalakkersuisoq for finance by saying that what the analyzes show regarding the social economy is that what we earn the most as a society, or benefit the most from, is when a person who has a low paying jobs get higher pay, either through education or a better paying job. It is of great importance to society. And it has even more significance for society when a person who does not have a job today gets a job. It is of huge importance both for the municipality and for the individual and for the national treasury. If we are to develop as a society, employment is one of the most important things.</p>
Anna Peter	<p>[KAL]</p> <p>Apeqqutissaqaqqippit, Jens Peter?</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Jens Peter, har du et andet spørgsmål?</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>Jens Peter, do you have another question?</p>

Jens Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Torrak, taamatut nassuiaatissaqarsinnaagassi assorujussuaq iluaqutaassaaq nunatsinnut, ingammik Kujataani; Kujataani ineriartornera. Uanga nammineq inuttut nuannaarutigeqaara.</p> <p>Taava apeqqutissara massakkut, taamatut mingutsitsinngiivillusi oqalullusi kultisiorneq ingerlanniarserivarsi, aamma ingerlapparsi, assorujussuaq tupappunga, millimeterimilluunniit mingutitsinnginnassi taamaammat apeqqutissakka maanga igiinnarpakka, taamak mingutitsinngitigisumik, taamak kultisiorneq annertutigisoq, saqqummiussinnaagassiuk. Tupaqqarujussuaqqavunga. Aalisartutut taanna inuussutissarsiuussutigigakku eqqagut imartavut aalisarfigalugit kultisiorfiup eqqaani aalisartut, tassa imaappoq nipsisanniarfiuvoq; tamassuma eqqaa. Annertunerusumik, taavalu eqqaa aamma aalisagarpassuaqarluni. Taamatut mingutsitsinngitigisumik kultisiuisut assut torraavoq, aamma tapersersussavassi taamatut isumaqarsimassagussi.</p> <p>Allamik oqaasissaqanngilanga, naammagittaallioriartorlunga maanga iseraluarpunga, mingutsitsinialeqigassi, kisianni naammagittaalliutissaqanngilanga.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeres forklaringer er så værdifulde. Det bliver meget vigtigt for vores land, især for Sydgrønland; for udviklingen i Sydgrønland. Det er jeg personligt meget glad for.</p> <p>Nu til mit spørgsmål. Du siger, at du vil foretage minedrift og faktisk gøre det uden nogen form for forurening. Jeg er chokeret over at høre, at du ikke vil forårsage nogen form for forurening. Jeg vil derfor droppe mit spørgsmål efter du har præsenteret en så ren og omfattende minedrift. Jeg er meget chokeret. Som fisker lever vi af vandet (havet) omkring os. Der er stenbider fiskeri nær stedet (minen) og området er rigt på fisk. Guldminedrift uden forurening er sådan en succes og du har min støtte hvis det virkelig er planen.</p> <p>Jeg har ikke mere at sige. Jeg kom her for at klage, men jeg har intet at klage over.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Your explanations are so valuable. It is going to be very important to our country, especially for Southgreenland; for the development of South Greenland. I am personally very pleased with that.</p> <p>Now to my question. You say that you are going to do the mining and actually doing it without any kind of pollution. I am shocked since you have not caused any kind of pollution. Therefore, I am just going to throw away my questions since you can present such a clean and extensive mining. I am very shocked.</p> <p>As a fisherman we live off the waters around us. That means there is lumpfish fishery near the site and the area is rich on fish resources. So, gold mining without pollution is such a success and you have my support if in fact that is your intention. I have no more to say. I came here to complain, but I have nothing to complain about.</p>
Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Jens Petermut qujanaq, naluara...</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Vi takker Jens Peter...Jeg ved ikke om....</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>We thank Jens Peter.. I do not know if...</p>

Eldur	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Oqaannarsinnaavunga uangattaaq aalisartuugama. Mianersorluinnarnissarput qularnaassavarput, tassami tamassa nuannarinerpaasama ilaat. Taamaammanuna sapinngisamik ajunnginnerpaamik qimakkusukkivut. Siusinnerusukkut apequtigisat pillugu, aap ilumut tassa aatsitassarsiussaagut. Tunniussaqaasaagut, aammali qaqqami sulluliussaagut, tamannalu paasivarput. Oqanngilagut sumilluunniit iliussanngitsugut, apeqqutaasorli tassaavoq sunniutit qanoq annikinnerpaatinniassanerivut aammalu kalaallit qanoq sivisunerpaamik periarfissanik pitsaasunik tuniorarniassanerivut, tassa asuli aatsitassarsiupajuinnariarluta qimagutiinnarata. Taamaammanuna nukissiorneq eqqarsaatigigipput, orpilersuinissaq eqqarsaatigigipput, suliniutissat tamakku assigiinngitsut eqqarsaatigaavut.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Bare en enkelt ting, som selv fisker, vi vil være ekstremt forsigtige, og det er en af mine største fornøjelser at være med til. Det er grunden til at det er så vigtigt, at vi efterlader tingene så godt som muligt.</p> <p>Med hensyn til dit tidligere spørgsmål, det er naturligvis minedrift vi vil udføre, vi vil tilføje noget, men vi vil også skabe et hul i bjerget og det er vi godt klar over. Vi vil ikke påstå at vi ikke gør noget, men det handler om hvordan vi kan minimere påvirkningen og prøve at gøre stedet til en lang-tids mulighed for grønlændere, i stedet for bare at gennemføre minedriften og rejse.</p> <p>Det er grunden til at vi tænker på energi, vi tænker på genplantning af skov, vi tænker på alle disse forskellige initiativer og arbejder på dem.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>It's just the only thing I can say is, as a fisherman myself, we will make sure that these will be extremely cautious because this is one of the biggest enjoyments for myself to be part of. This is why it's important to us to leave behind things as well as we possibly could. So, to your question earlier, that we are obviously doing mining, we are adding, but we're making a hole in the mountain, and we understand that. We're not saying we're not doing anything, but it's the question of how we can minimize the impact and try to make the site as a kind of a long-term opportunity for Greenlanders, rather than just mine and then leave. This is why we think about energy, we think about reforestation, we think about all of these different initiatives that we're working in around them.</p>
Anna Peter	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Apeqqutininik allanik, Siimuut siulliuvoq.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Endnu et spørgsmål, Simon er den første.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Another question, Simon is first.</p>
Siimuut	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Pissanganaq ilumut, Jens Peter oqarneratuut nuannaajallannarpoq, taamak mingutsitsinngitsumik aatsitassarsiortoqarsinnaanera paasiartorlugu. Aammami aatsitassarsiortfiit</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Ja, det er virkelig spændende, og som Jens Peter siger, er det meget godt at høre, at minedriften kan foretages på en ren måde. Vi vil også rigtig gerne se den starte, fordi vi behøver miner så meget.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Yes, it is really exciting, as Jens Peter said, it is very good to hear that mining can be done that clean. We also would really like to see its start since we need mines so much.</p>

	<p>pisariaqartilluaqigatsigut aamma kissaatiginartoqaqaaq aallartinnissa.</p> <p>Kisianni tassa pissangatigilaariga, mingutsitsinermi annertunerpaaq tassa imeq. Imeq mingutsinneqassappat, koorujussuaq takananiittoq taamaammat soqutiginartilaarlugu, pissangatigilaariga oqaatigineqarmat imeq aamma saleqqissaarneqassasoq. Imeq atornikoq. Suut akui piarneqassappat, aamma imeq salilluarnikuutigissava tassa kuuttuulli aatsitassarsiortoqanngikkallarmat isikkulimmik imeq isikkoqarluni tassa kuummut ingerlaqqittassava? Tassa taanna paaserusuppara, oqaatigineqarmat imeq atorneqarnikoq saleqqissaarlugu aniseqqinneqartassasoq.</p>	<p>Jeg er dog lidt bekymret for at vandet bliver forurennet. Der er trods at tale om en meget stor udledning af vand på stedet, og jeg er lidt betænkelig ved påstanden om, at vandet – proces-vandet - bliver rensset meget grundigt. Hvilket indhold bliver fjernet? Vil det udledte vand være lige så rent som vandet var før minedriften startede? Det vil jeg gerne vide, da det jo påstås at proces-vandet bliver grundigt rengjort før det bliver udledt.</p>	<p>I am however kind of apprehensive of possible pollution of the water. There is very large discharge of water the site after all and I am kind of thoughtful about the claims that water will be cleaned very thoroughly. The process water. Which contents are going to be removed. Also, is the discharged water going to be clean as the water before mining starts? That is what I like to know since it is claimed that process water is going to thoroughly cleaned before it is discharged.</p>
<p>Dansk talende mand</p>	<p>[DK/KAL]</p> <p>Avatangiisit annertuumik malinnaavigineqassapput, immikkullu isiginiagassatta ilaat tassaavoq imeq. Imerlu pillugu oqartussat piunasaqaataat tamarmik malinneqassapput. Tassa Itillersuup qooruata kuua minguitsuussaaq, aammalu tassa imaappoq aalisakkat imaaniittut eqqarsaatigalugit taava suut aatsitassarsiorfimmit pisut imaani akornutaassanngillat.</p> <p>Pilersaarusiortoqassaarli erngup pitsaassusia akuttunngitsumik uuttortarneqartartussanngorlugu, pissusissamisunngitsunillu nassaarutta taava salineq eqqarsaatigalugu iliuuseqartoqassaaq Itillersuup kuua sunnigaasimasussaajunnaarlugu.</p>	<p>[DK]</p> <p>Der bliver lavet et omfattende overvågningsprogram, og noget af det, vi fokuserer rigtig meget på, er netop vandet. Og vandet skal overholde alle de krav, som myndighederne stiller. Det vil sige, at vandet skal være rent i Kirkespir elven, det betyder også i forhold til fisken ud i havet, at der bør ikke komme noget ud fra projektet, der på nogen måde skader havet. Men der bliver lavet et program, der består af, at der bliver taget regelmæssige prøver i vandkvaliteter, og hvis vi ser nogle ting, der ændrer sig i en forkert retning, så bliver der taget aktion i forhold til at lave noget rensning, sådan at det kommer til at gå ind og være ude i Kirkespir.</p>	<p>[DK/ENG]</p> <p>An extensive monitoring program is being made, and one of the things we focus a lot on is precisely the water. And the water must comply with all the requirements set by the authorities. This means that the water must be clean in the Kirkespir river, it also means in relation to the fish in the sea that nothing should come out of the project that damages the sea in any way. But a program is being made, it includes that regular samples are taken to document the water quality, and if we see some things that change in the wrong direction, then action is</p>

			taken in relation to carrying out purification, so that the water in the Kirkespir river not affected.
Anna Peter	[KAL] Paasinarpa Siimuut?	[KAL/DK] Simon, er det forståeligt?	[KAL/ENG] Simon, is it clear?
Dansk talende mand 2	[DK/KAL] Aap, uanga tassunga oqaasissaqalaarpunga, taavalu siunnersuinermi allakkiamisut eqqartoriikkatsitut ippoq. Tassanissaarmi kaammattuutigineqarpoq aatsitassarsiorneq aallartitsinnagu ingerlatseqatigiiffiup uppersarsassagaa sananeqaatit qillerasarnerni paasineqartut peerneqarnissaannut periaatsimik atugassaqartoqartoq. Taamaallitluta qularissanngilarput naatsorsuutigineqanngikkaluamik sippuisoqalissagaluarpat periaasissamik piareersimasoqassasoq	[DK] Ja, jeg har en enkelt, en lille kommentar til det, og det er i samme rådgivningsnotat, som vi snakkede om før. Der anbefaler de jo også, at selskabet, inden det går i gang, dokumenterer, at der findes en metode til at fjerne de stoffer, som de har identificeret gennem borgerundersøgelser. Sådan så vi er sikre på, at der er en teknik klar, hvis der skulle være en uventet overskridelse.	[DK/ENG] Yes, I have one, one little comment on that, and it's in the same advisory note that we talked about before. There they also recommend that the company, before it gets started, documents that there is a method to remove the substances that they have identified through citizen surveys. In this way, we are sure that there is a technique ready, should there be an unexpected exceedance.
	[KAL] Allanik apeqqutissaqaqqippit? Naamik? Klaus	[KAL/DK] Har du yderligere spørgsmål? Nej Claus	[KAL/ENG] Do you have additional questions? No Claus
Klaus	[DK/KAL] Aap, uangaana oqaatigineqartumut oqaaseqaasiortuusimasunga. Allami akuiarnerlukuni ilioqqaasimaneq eqqarsaatigalugu Nuup eqqaaniittumik eqqaasaqarsinnaavunga. Nuummi najugaqarpunga Kangerluarsunnguamilu erngup nukinganik nukissiorfiup eqqaani assut piniartarpunga. Taanna 1990-ikkunni sananeqarpoq taavalu sulluliarsuarmit 12 kilometeriusumit qaartiternerlukorpassuit qaleriiaakkat tamaani ipput. Tamaani uagut	[DK] Ja, det var mig, der havde en kommentar til det, der blev nævnt. Så omkring at man skal deponere tailings, altså fra hovedlandet, men det kan jeg erindre mig det før, og så kom jeg i tanke om, at det kunne jeg kommentere på Nuuk. Og bor i Nuuk, går på jagt noget, og det gør jeg meget ved vandkraftværket i Buksefjorden, så gjorde han bygget i starten af halvfemserne, og der ligger nogle	[DK/ENG] Yes, I was the one who had a comment on what was mentioned. Regarding depositing tailings elsewhere, I can comment on that from the Nuuk area. I live in Nuuk, and do a lot of hunting at the hydroelectric plant in Buksefjorden. It was built at the beginning of the nineties and today there are some huge piles of what can be called

	<p>aalisarlutalu piniartartuusugut pinngortitami allannguutitik takusaqarsinnaanngilluinnarpugut. Kuummi immamilu eqaloqarluarpoq, aamma saarulleqarpoq aammalu aallaaniarluartarpugut. Ujarapparujussuit sulluliameersut qaleriiaarsimapput, assullu massakut nagguineqarsimapput – suliariniagarliuna nersorniariga. Suliariniakkamat tunngatillugu isummakka arlaannut samminngillat, kisiannili Nuummi qaartiternerlukorpassuit arlaatigut eqqaaneqarsimagunangillat. Apeqqutaanani oqaaseqaataaneruinnaarpoq.</p>	<p>kæmpe kæmpe bjerge af, altså det, der kan kaldes tailings, på den 12 kilometer lange tunnel, som man bygget dengang, jeg ved selvfølgelig vi der fisker, og vi jager, og vi kan overhovedet ikke se noget som helst. Naturen i området, der er masser af ørreder i elven og i havet, og torsk, og vi skylder ret til, og så de her store bjerge af stammer fra tunnellen, der vokser jo fint, selvom, selvom det, du egentlig er, ros, egentlig, sådan er masser af vegetation på den dag i dag. Og det var bare lige for at sige jeg er helt neutral i det jeg synes ikke, nu bliver der nævnt før, at der blevet lavet sådan tailings der blevet lavet i Nuuk. Det var bare en kommentar til det, ikke så meget spørgsmål.</p>	<p>tailings from the 12-kilometer-long tunnel that was built back then. We who fish and hunt (in the area) cannot see any changes to the nature in the area at all. There are plenty of char in the river and in the sea, and cod, and we shoot quite a lot (of animals). The large piles of rock material originate from the tunnel, and lots of vegetation grows on them - although that's actually to praise the project. It was just to say that I am completely neutral (with regard to the project), but I don't think it has been mentioned before that such a tailings pile was made at Nuuk. It was just a comment, not so much a question.</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Arlaata oqaaseqarfigissavaa? Taamaanngippat, apeqquteqartoqarusuppat aamma allamik. Tina</p>	<p>[KAL/DK] Vil nogen kommentere på det? Hvis ikke, er der så et andet spørgsmål? Tina</p>	<p>[KAL/ENG] Will somebody comment it? If not, is there another question? Tina</p>
Tina	<p>[DK/KAL] Saqqummiussanut pitsaasunut qujanaq. Marlussunnik apeqqutissaqarpunga: Eqqakkat nalinginnaasut ikuallanneqartartussaanerat isumalioqqutigilaariga, qanoq isillusi akuerineqarassi? Eqqakkanik ikuallaanissamat akuerisaavisi? Nunaqarfinni</p>	<p>[DK] Tak for de gode oplæg. Jeg har et par spørgsmål: Det undrer mig, at I, i forhold til husholdningsaffaldet der skal brændes, hvordan har I fået lov? Har I fået lov til at brænde affald? Kan det stadig lade sig gøre at brænde affald i bygger</p>	<p>[DK/ENG] Thanks for the good presentations. I have a few questions: It surprises me that you, in relation to the household waste, want to burn it, how did you get permission to do so? Are you allowed to burn waste? Is it still</p>

	<p>illoqarfinniluunniit ikullaaneq suli ajornanngila? Taamaammat tusarusunnarpoq immikkut akuersissuteqarfigineqarsimanersusi.</p> <p>Kujataani takornariat amerlinissaat kissaatigeqaara, aammalu aatsitassarsiorfimmuat takornariartoqarnissaa ilaatigut eqqaaneqartarpoq. Inuiaqatigiinnut tunngasunik misissueqqissaarnermi tamanna misissorneqarpa?</p> <p>Aamma eqqarusutara alla tassaavoq oqaatigineqarmat tamaani umimmaat amerlanngitsuinnaasut, immaqalu Stine oqarsimassaaq umimmannik kisitsinialersaartugut. Tassa piniartunut nalilik, tamannalu qanoq aatsitassarsiorfimmuat qanoq sunniuteqassava?</p> <p>Aamma alla. Suliniutit angisuut sumiiffimmuat aanngajaarniutunik amerlanerusunik tikiussuinermik nassataqartarnerat amerlasuunit aarleqqutigineqartarpoq. Tamannalu maanna eqqartorneqarpoq massakkullu Kujataani assut tamanna ajornartorsiutigaarput, tamannalu sukumiinerusumik paasisaqarfigerusuppara tassami sulisut amerlaqisut tikittarlutillu aallartartussaapput. Aanngajaarniutit amerliartulinnginnissaat pillugu aatsitassarsiorfik qanoq akisussaaffimmik tigusiniarpa?</p> <p>Immaqqa apeqquut attuumassuteqarpallaanngikkaluaq, kisianni suliariniagaq Nanortalimmi</p>	<p>eller byerne? Så jeg er spændt på at høre, om I har fået dispensation.</p> <p>Jeg ville jo gerne have mange turister her i Sydgrønland, og nogle gange snakker man også om, at der kan komme turister til minerne. Er det noget, som er blevet belyst i den samfundsmæssige analyse?</p> <p>En anden ting, jeg også lagde mærke til, var i VVM'en der nævnes, at der er meget få moskusokser, og måske har Stine fortalt, at vi agter at tjekke de moskusokser. Der er en værdi, som fangerne siger, at der er, og så hvilken effekt vil det få på projektet?</p> <p>Der er en anden ting også. Der er mange bekymringer, ligesom det ikke er en gang sådan, når der er store projekter, så kommer der typisk også flere euforiserende stoffer. Det er noget af det, som nu bliver diskuteret, og vi har kæmpe problemer med det henede, og det vil jeg også gerne vide, når der kommer meget ind- og udflyvning af sådan noget arbejdskraft, hvordan vil minen tage ansvar for, at det ikke sker?</p> <p>Måske et lidt irrelevant spørgsmål, men jeg forsøgte at læse mig frem til, om der ville ske noget effekt på havnen i Nanortalik der vil være transport til havnen ind imellem, og vi ved, når der er krydstogtturisme, så klager de over, at der er fundet plads,</p>	<p>possible to burn waste in settlements or the cities? I am anxious to hear whether you have been granted a dispensation.</p> <p>I would like to have many tourists here in South Greenland, and sometimes there is also talk of tourists coming to the mines. Is it something that has been highlighted in the societal analysis?</p> <p>Another thing I also noticed was that it was mentioned that there are very few musk oxen and maybe Stine has said that we intend to check (the number) of the musk oxen. It is a value for the hunters so what effect will it have on the project?</p> <p>There is another thing too. There are many who are concerned that large projects will typically also bring more euphoric substances (to the area). This is one of the things that is now being discussed, and we have huge problems with it down here, and I would also like to know about that, when there is a lot of labor flying in and out, how will the mine take responsibility for that not happening?</p>
--	--	--	---

	<p>umiarsualivimmut sunniuteqassanersoq pillugu allassimasunik ujaasigaluarpunga. Iisimavara ilaanni umiarsualivimmut assartuisoqartassasoq, ilisimavarpullu umiarsuit takornariutit tikikkaangata inissaaleqineq naammagittaalliutigineqartartoq. Suliariniagaq tamatumunnga sunniuteqarnersoq misissorneqarsimava?</p>	<p>om hvorvidt indvirkningen af den aktivitet der kan være henover.</p>	<p>Perhaps a slightly irrelevant question, but I have tried to read up on whether there would be any effect on the port of Nanortalik. There will be transport to the harbor in between, and we know that when cruise tourism comes, they complain about the lack of space. Has it been investigated whether my project will have an impact on it?</p>
Eldur	<p>[ENG/KAL] Apeqqut siulleq suusormaa? Eqqakkat, eqqakkat, aap eqqakkanut tunngavoq.</p> <p>Tassa allatorneqarsimasunik ikuallaaviusartussamik atortorissaarutinin kingullerpaanik atortoqartumik peqarpugut. Kisiannili eqqakkanik sumiiffimmut allamut, soorlu Nanortalimmut allamulluunniit, assartuisarnissarput pillugu kommune eqqartueqatigisimavarput, taamaaliussaguttalu ajorinngilluinnarparput. Atortorissaaruppulli inerigaavoq apeqqutaaginnarporlu sapinngisamik mingunnerpaajunissaa. Aamma perusersartarfinniit eqqakkat taamaapput. Saliivimmik pilersaarurteqarpugut, tassanngalu aniasoq ima minguitsigissaaq allaat imerneqangajassinnaalliuni, Kalaallillu Nunaanni illoqarfinni taamaattuaannangeqaaq. Taamaammat assut tulluusimaarutigaarput tamanna sammisani pingaarnerpaanut ilaammat. Immaqa Islandimi nunanilu allani nukissiorfinni</p>	<p>[ENG/DK] Hvad var det første spørgsmål? Affald, ja.</p> <p>Vi vil have et forbrændingsanlæg, som vil være baseret på den nyeste teknologi. Vi har været i dialog med kommunen om affaldet for eksempel skulle tages til Nanortalik eller et andet sted, som vi gerne ville.</p> <p>Men nu har vi regnet med den teknologi og det betyder især noget at den er så ren som det er muligt. Det samme gælder affald fra toiletterne.</p> <p>Vi har en affaldsanlæg, en septiktank og rensningsanlægget til den som er så effektiv at man næste kan drikke</p>	<p>[ENG] What's the first question? waste, waste, yes, it's on the waste.</p> <p>What we have designed for all the rest of the list that we have, we have an incinerator, which has been built on the newest technology. But we have been in discussion with the municipality about whether the waste should be taken to a location, for example Nanortalik or another place, so we're happy to do that. But our technology is sort of set up and it just matters that it is as clean as humanly possible. The same thing goes with any kind of human waste. We have, waste plant, a septic tank, and waste plant for that, is effectively can almost drink from, which is not always the case from the town or Greenland. So, we are very</p>

	<p>sulisarsimanera pissutaanerpoq. Aamma maani Kujataani takornariat amerlinissaat tamatta kissaatigaarput, tamannalumi aamma aatsitassarsiorfinnut periarfissaavoq, tassa takornariartitsinermut sanileritillu aatsitassarsiornermik, immaqa oqarutta suliffissuaqarnermik, ingerlatsinissaq periarfissaavoq.</p> <p>Sooq taama innersoq nassuiassavara.</p> <p>Kujataani timmisartuussinerit amerlatsissapput, angallatinik attartornerit amerlissallutik, akunnittarfinni suliat amerlissapput aammalu qulimiguulinnik angallassinerit amerlissallutik. Tamakku tamarmittaaq suliffissuarni allani atorneqarsinnaapput iluaqutigineqarsinnaallutillu. Islandimi, massakut takornarianik 2.000.000-inik tigusiffiusartumi, takornariat taama amerlatigisut tiguneqarsinnaalersimassanngikkaluarput inuit uattut ittut aammalu allat nunap kissaanik nukissiorfinnik erngullu nukinganik nukissiorfinnik sanaartorsimanngikkaluarpata. Tamakkoqanngikkaluarpat takornarianik takunavianngikkaluarpugut. Isumaqarpungalu Nalunami akunnittarfittut ittumik sananitsinnut tamanna pissutaasoq. Najugaqarfik akunnittarfittut ittuuvoq, pitsavimmik iggaveqarpoq, inillu pitsaasuupput. Tamakku ingutsernissaat pisariaqanngillat. Tamakku sanasariaqarpavut pisariaqavimmata, kisiannili kinguaariinnut tullernut atugassanngorlugit qimanneqarsinnaapput ilissinnut</p>	<p>vandet fra den, hvilket ikke altid er tilfældet i byer i Grønland.</p> <p>Så det er vi meget stolte af, fordi vi vil have dette øverst på vores dagsorden og dermed mener jeg at jeg har arbejdet i energi-industrien i Island og andre lande.</p> <p>Vi er alle her i Sydgrønland interesserede at tiltrække flere turister og i den forbindelse kan mine selskaber, eller skal vi kalde de sværindustri noget som kan understøtte turismen.</p> <p>Lad mig forklare hvorfor.</p> <p>Der vil blive flere flyvninger til Sydgrønland, der vil blive mere arbejde for charter både, der vil blive aktivitet på hotellerne, der vil være flere helikoptere.</p> <p>Dette vil alt sammen være til gavn for turismen. Island, som nu har 2 millioner turister, ville aldrig kunne klare at tage imod så mange turister, hvis ikke jeg selv og andre havde opbygget geotermiske kraftværker og vandkraftanlæg. Ellers ville de ikke komme.</p>	<p>proud of that because we want to have that at the top of the agenda in terms of other and I mean this by, don't know that I've worked in the energy industry in Iceland and other countries. We are all interested here in South Greenland to add more tourism, and for the opportunity is that mining companies, for example, mining company, or call it, heavy industry, work alongside tourism.</p> <p>Let me explain why.</p> <p>There will be more flights back in from South Greenland, there would be more services for boat charters, there would be more activity in hotels, that would be more helicopters here. This can all be utilized for the benefit of tourism. Iceland, which now takes 2,000,000 tourists, would never be able to take this tourist unless people like myself and others had built up the geothermal power plants and hydroelectric power and the role that on them, otherwise, you couldn't see them. And I think this is also part of what we're looking at with now we have built, effectively, a hotel in Nalunaq. The camp looks like a hotel, it has a really good kitchen, really nice rooms. This doesn't have to be torn down. We</p>
--	---	--	---

	<p>oqartussaaffigisassanngorlugit. Nanortalimmi meeqqat paasisassarsiorartortarnissaat pillugu atuarfik suleqatigilluassavarput. Kalaallit Nunaanni orpeqarfiit annersaat pilersissavarput, maannamullu orpissat 20.000 pigaavut, tassanilu Kujataani Nunalerinermut Ilinniarfik suleqatigissavarput. Qooqqumi orpilersuissaagut. Umimmaat sunniutaat misissorparput. Umimmaat tamaaniitsikkusoqaavut assullu kamassimarpasillutik. ??? . Tamakku tamarmik uatsinnut pingaaruteqarput, tassami aatsitasarsiorfimmi siullermi eqqortumik iliunngikkutta pitsaanerpaanillu periaaseqanngikkutta taava tullissaanik ammaanissatsinnut akuerineqarnaviannnginnatta, tullissaanillu ammaanissatsinnut akuerineqarnissarput assut neriutigaarput. Tamakku tamarmik eqqortumik tulleriinneqarlutik pisariaqarput, suliaqarfillu allat eqqortumik suleqatigineqartariaqarlutik.</p> <p>Tassalu periaaseq tamanna Islandimi atorsimavarput, tamannalu maani ingerlatsinni atorniarsaraarput. Allamik apeqqutissaqartoqarpa? Aap, najugaqarfik imigassartaqanngilluinnartumik ingerlaneqarpoq. Tassa imaappoq, taqqavunnaruma, soorlu sapaatit akunnerisa marluk siornagut taamaaliortunga, taava tikikkuma Ulrimmik atillup nassatakka misissussavai, soorlu kikkut tamarmik nassataat misissuiffigisarai. Suliamik ingerlataqarpugut, taamaammat sulisutta peqqinnissaat isumannaatsuunissaallu eqqarsaatigisassaraarput, tamannalu</p>	<p>Og jeg tror det er noget at det vi ser på nu, hvor vi i praksis har bygget et hotel i Nalunaq. Lejren ligner et hotel, som har et rigtig godt køkken, og rigtig fine værelser. Det behøver ikke at blive revet ned. Vi vil gøre det fordi vil skal, men man kunne efterlade tingene til en senere generation.</p> <p>Vi vil aktivt arbejde sammen med skoler i Nanortalik og tage skolebørnene med herover. Vi vil plante den største skov i Grønland med 20.000 planter i samarbejde med landbrugsskolen i Sydgrønland. Og vi vil plante en skov i dalen.</p> <p>Vi vil se på påvirkningen af moskusokser og vi vil meget gerne have at dyrene bliver her. Alle disse ting er vigtige for os, fordi vi ved at hvis vi ikke gør det rigtigt i forbindelse med den første mine og til den højeste standard, vil vi ikke få tilladelse til at åbne den næste, hvilket vi meget gerne vil kunne.</p> <p>Alt dette skal se i den rigtige rækkefølge og med den rigtige tilgang til at ville samarbejde med andre industrier.</p>	<p>will do it because we have to do it, but you can leave things behind there for a second generation, to your point of authority, we are actively gonna be working with the schools in Nanortalik bringing over school children. We will build the largest forest in Greenland, so we have something now, 20,000 seedlings, with the farming, or, agricultural school here in South Greenland. And we will be doing a forest in that valley. We are looking at the impact of Musko, and we very much want the animal comes there and looks at the very angry. It really makes you really not in this way. So, all of these things are important to us because we know if we don't do this correctly on this first mine and do it at the highest standard, we won't get the permission to open up the next one, which we would very much hope to be able to do. This all needs to happen in the right order, and the right needs to cooperate with other industries.</p> <p>That's the model we've had from Iceland, for example, which we're trying to apply here also in this operation.</p> <p>Is there any other question? I missed yes, the camp the</p>
--	---	---	---

	<p>eqqarsaatigalugit aatsitassarsiorfimmi suut tamarmik inerteqqutaapput. Imigassartorsimallutik allamilluunniit sunnertisimallutit aatsitassarsiorfimmut piguit utertinneqassaait. Taamaappoq suliamik ingerlatassaqaratta taamalu ineriartortitsiniaratta, aammalu nunami sulisaratta. Pingaarnertulli, najugaqarfimmi anersaaq eqqortoq atortariaqarpoq. Sulisuvut, sumilluunniit pigaluarunik, Amaqqup isigineqarneranik attassisariaqarput. Amaqqup anguniagaraa Kalaallit Nunaanni kingornutassiornissaq. Aamma Nalunap avataani pissusilersornerat sulinitta isigineqarneranut aamma sunniuteqartussaavoq. Tassa Canadamiu tikippat pissusissaanngitsuliorpallu maani illoqarfimmi, amerlanertigut paasisarparput, iliusaalu akuerissanngilarput. Utoqqatsissutissaqartoqartarpoq iliuseqartoqarlunilu. Tamanna assorujussuaq uagutsinnut pingaaruteqarpoq ilisimagatsigumi inuiaqatigiinnguani pisut suugaluit isigineqarnitsinnut sulinitsinnullu sunniuteqassammata.</p>	<p>Det er den model har jeg fra Island og som jeg prøver også at benytte i dette projekt. Hvad der et andet spørgsmål? Ja, jeg glemte at lejren er fuldstændig tørlagt. Det betyder at da jeg var der for to uger siden, og jeg introducerer mig som firmaets direktør til den person som hedder Ulrik som tager imod mig, giver jeg ham min bagage. Og han gennemgår bagagen og alle andres bagage.</p> <p>Vi tænker meget over vores medarbejderes sundhed og sikkerhed og der er overhovedet ikke tilladt noget i den retning med i lejren. Hvis du kommer til lejren og er påvirket af alkohol eller spørger om det, bliver du sendt tilbage. Det er fordi vi skal arbejde sammen, men endnu mere vigtigt er at sikre, at ånden og tonen i lejren er den rigtige. Vores ansatte, uanset hvor de kommer fra skal værne om Amaroq.</p> <p>Amaroq har en mission om at skabe hvad vi kalder en Grønlandsk arv. Hvordan de opfører sig uden for Nalunaq vil også påvirke hvordan vi ser på dem, hvilket betyder, at hvis en fra Canada opfører sig dårligt i en by, vil vi som oftest vide det, og det vil vi ikke accepterer. Der er ingen undskyldninger og vi vil tage affære. Det er ekstremt vigtigt for os, fordi vi ved, at hvis der sker noget af den slag</p>	<p>operation is completely dry. This means when I went there, like 2 weeks ago, with my, I do an induction, I walk in, and the person called Ulrik that receives me, I hand over my back as the CEO of the company, and he searched the back, my back, everybody's back. This is an operation, we think about the health and safety of our people, and there is nothing allowed in relation to that at all on site. If you come on site under alcohol or ask for anything like that, you are sent back. That's because we have to operate and work with him, and that's how we wanna build on as well because we are working on the ground. But more importantly, it's really important that the spirit in the camp and the commentary is correct. Our employees, wherever they're coming from, they need to also all the uphold of Amaroq, Amaroq has a mission to create what we say a Greenlandic legacy. How they behave outside of Nalunaq will also impact how we review their work, meaning if there is someone coming from Canada, and he behaves badly in this town, we will most of the time know about it, and we won't accept it. There are no excuses, and then there are some actions taken. This is extremely</p>
--	--	--	--

		i små samfund, vil det skade vores omdømme og hvordan vi fungerer.	important for us because we know in small communities something is happening like that, that will impact us as our image and how we operate.
Kalistat	[KAL] <p>Ukua eqqagassanik tunngatillugu akiniarneqarsimanngikkuni, kisianni qangali saqqummiinnarmalli taamani maluginiarlugu aamma oqaatiginikuuara, ikuallaasarneq nunatsinni atuukkunnaarnikuuvoq. Aamma atuuttariaqanngilaq. Aatsitassarsiorfinni aamma taamaappoq, aamma nunaqarfinni taamaappoq. Kommune Kujalleq ippassaanikkunni oqaloqatigivarput tamakkua pillugit, aamma aaqqiartuarnissassinnut assigiinngitsut tamakku tamaasa. Taamaattumik maannakkut assartorneqartut tamakkua ingerlatinneqalereernikuupput aamma soorunami. Aamma nunaminngaanniit assartuinerit eqqagassanik tamanik ingerlassapput. Nalunami aamma ikuallaasoqassanngilaq.</p>	[KAL/DK] <p>Jeg ved ikke, om spørgsmålet om affaldshåndtering vil blive besvaret. Jeg har dog bemærket det fra starten, og jeg sagde dengang, at afbrænding af affald ikke længere er tilladt i Grønland. Og bør ikke foretages. Sådan er det også på minepladser og i landsbyer. Vi har haft en dialog med Kujalleq Kommune de sidste par dage om disse problemstillinger og løsninger. Derfor er vi gået i gang med at transportere affaldet. Vi vil også begynde at transportere affald fra områder uden for byerne. Og der vil ingen afbrænding af affald være i Nalunaq.</p>	[KAL/ENG] <p>I do not know if the question on waste management will be answered. However, I have noticed it from the start and I said back then that burning of waste is no longer allowed in Greenland. And should not be done. It is so on mine sites and villages as well. We had a dialogue with Municipality of Kujalleq last few days on these issues and solutions. That is why we have started to transport the waste. We will also start transporting waste from areas outside of towns. And there will no burning of waste in Nalunaq.</p>
Anna Peter	[KAL] <p>Tina, paasinarpa?</p>	[KAL/DK] <p>Tina, er det klart?</p>	[KAL/ENG] <p>Tina, is it clear?</p>
Tina	[KAL] <p>Ja</p>	[KAL/DK] <p>Ja</p>	[KAL/ENG] <p>Yes</p>
Anna Peter	[KAL] <p>Umimmaat pillugit aamma apeqquteqarpoq, kiap taanna akisinnaavaa?</p>	[KAL/DK] <p>Der var et spørgsmål om moskusokser, vil nogen svare på det?</p>	[KAL/ENG] <p>There was a question on musk ox, will anyone answer it?</p>
Dansk mand	[DK/KAL] <p>Qooqqumi misilittakkavut naapertorlugit umimmaat qooqqup talerpiata tungaaniikkumanerusarput. Umimmaqarpoq tappavanilu naammattuuisimavunga. Tiggaat marlussui tupeqarfiup eqqaaniittarput. Takusarparali aatsitassarsiorfimmut</p>	[DK] <p>Vores erfaringer med moskusokserne i dalen er, at de generelt holder til højre op i dalen. Der er moskusokse, jeg har mødt dem dernede. Der er særligt et par gange nogle handyr, der hænger ud nede i teltlejren dernede. Men det jeg</p>	[DK/ENG] <p>Our experience with the musk oxen in the valley is that they generally stay high up in the valley. However, I have met musk oxen further down. There are especially a couple of times</p>

	<p>akornutaanngitsut tassanngalu akornusersorneqanngitsut, aporaattoqarneq ajorpoq. Takorloorpara suli taamaakkumaartoq. Aammali qooqqukku tiffartersinnaapput? Ingerlataqarfiusulli umimmaqartillugu inoqarsinnaanngillat, aammami inuit aqquisinikkoortarput soorunami, tamatumali avataani sumiiffinni allanisulli umimmaqarsinnaavoq.</p>	<p>har set, det er sådan en fredelig sameksistens med mineprojektet. Der er ikke været nogen konflikter, om så vidt jeg ved, hvad det hedder, med moskusokser i forhold til. Jeg forestiller mig, at de sådan set kan være der stadigvæk. Jo, jamen det kan de vel også op i dalen kan de ikke det? Omkring selve operationen, at det kan jo ikke have folk der, der er moskusokse, men så kører folk rundt på vejene, selvfølgelig, men altså uden for selve miljøområdet, kan man vel have moskusokser, som alle andre steder.</p>	<p>some males that have stayed down by the tent camp. But what I have seen is peaceful coexistence with the mining project. As far as I know, there have been no conflicts with musk oxen. I imagine they might still be there, sort of. Surely, they can also be up in the valley? As for the mining operation itself, you can't have musk oxen walking around when there are people driving around on the roads, but outside the mine area itself, you can have musk oxen, like everywhere else.</p>
Kalistat	<p>[KAL] Misilittakkat ilaatigut soorlu Kangerlussuarmi aamma aatsitassarsiorfeqarpoq. Taassuma eqqaani aamma tassa aavartarlutillu pippu maannakku aamma tutunut. Taamaattumik ilimanarsinnaavoq aamma tamakkua killilersugaanaviannngitsut aatsitassarsiorfiup ilaani. Taamak ilimagiinnarpara. Uanga misissornikuunngikkaluarpara iternga tikillugu. Sumi tamaani aamma Utoqqarmiuni Nuup Kangerluaarsunnguani aamma suliffeqarfiit eqqaani tamaani aavartartoqarpoq. Soorlu ajortussaassanngitsoq taannartaani.</p>	<p>[KAL/DK] Hvis vi skal tale om vores oplevelser, har vi en mine i Kangerlussuaq-området. Folk går på jagt i det område, også efter rendyr. Så det er sandsynligt, at moskusoksejagt også bliver tilladt i nærheden af minen. Det er bare min antagelse, selvom jeg ikke har undersøgt det nærmere. Der er rendyrjagt omkring vandkraftværket i Kangerluarsunnguaq syd for Nuuk. Så det ser ud til, at der ikke vil være nogen problemer med det.</p>	<p>[KAL/ENG] If we are to talk about our experiences, we have a mine in Kangerlussuaq area. People go on hunting in that area, also for caribou. So, it is likely that musk ox hunting will also be allowed in the vicinity of the mine. That is just my assumption albeit I have not looked into it further. There is caribou hunting around hydropower plant in Kangerluarsunnguaq south of Nuuk. So, it seems that there will be no issues with that.</p>
Dansk talende kvinde	<p>[DK/KAL] Avatangiisinut sunniutissanik nalunaarusiaq una pigaarput, tassanilu allaaserineqarpoq umimmaat amerlagisassaannngitsut. Tamaani</p>	<p>[DK] Vi har fået i den her VVM-rapport, der er beskrevet, at der er relativt få moskusokser. Hvis det viser sig, at der</p>	<p>[DK/ENG] We have been told in the EIA report that there are relatively few musk oxen. If it turns out</p>

	<p>amerlanerusunik umimmaqarnera paasinarsissappat soorunami isummerfigisariaqarumaarparput. Tamakkuli uagutsinnut nutaajupput, taavalu tamaani piniariartunut tunngatillugu ajornartorsiuteqassagaluarpak akornusersuuttoqassagaluarpalluunniit piniariartut eqqarsaatigalugit, taava soorunami tamanna isummerfigisariaqassavarput qanoq iliussanersugut.</p>	<p>er flere moskusokser i området, end vi er opmærksomme på, så er det naturligvis noget, vi er nødt til at tage stilling til efterfølgende. Men det er, hvad skal vi, det er et nyt område for os, hvis det skulle være, hvis der skulle være et problem eller en konflikt med nogen, der går på jagt i området, naturligvis noget, vi vil tage stilling til at vurdere, hvordan det skal håndteres, hvis det viser sig, at vi er.</p>	<p>that there are more musk oxen in the area than we thought, then of course it is something we have to decide on. But it is new to us if there are problems with the animals or a conflict with someone hunting in the area. But it is of course something that we will decide on and assess how it should be handled.</p>
Anna Peter	<p>[KAL] Tullinnguulluni Grinda</p>	<p>[KAL/DK] Den næste er Grethe</p>	<p>[KAL/ENG] Next is Grethe</p>
Grinda	<p>[KAL] Siullermik Amarokkunnut apeqqutissaqarpunga, tullernguullugu Naalakkersuisunut.</p> <p>Amarokkunnut apeqqutissara unaavoq VVM rapportiat ilaatigut allaqqagami tailings ilaat avammut aallarullugit pineqarniartut. Santaller taamannak allaqqagunarpoq DTU forsfat et eller andet, sunarpiaanerpoq. Kisianni VVM rapportimi allaqqavoq taakkua tailings ilaasa avammut aallarunneqartarniartut. Suunuku taakkua aallarunneqartarniartut avammut, sooruna aallarunneqarniartut avammut, sumukaanneqarniarpallu taakkua tailingsit? Suua?</p> <p>Tulliani Naalakkersuisunut apeqqutissaqassaanga.</p>	<p>[KAL/DK] Det første spørgsmål er til Amaroq og det næste er til regeringen.</p> <p>Spørgsmålet til Amaroq er som følger: VVM-redegørelsen siger blandt andet, at en del af tailings vil blive sendt til udlandet. Santaller eller sådan noget, DTU fosfat eller noget, hvad det nu er. EIA siger dog, at en del af tailings vil blive fragtet væk. Hvad præcist skal sendes væk, og hvorfor bliver det sendt væk, og hvor vil disse tailings blive sendt til? Hvad er det?</p> <p>Næste spørgsmål er til regeringen.</p>	<p>[KAL/ENG] First question is to Amaroq and next is to the Government.</p> <p>The question to Amaroq is as follows: EIA report says among others that some of the tailings will shipped abroad. Santaller or something like that, DTU phosphat or something, what ever that it. However, EIA says that some of the tailings will be shipped away. What exactly is going to be shipped away and why are will they be shipped away and where will these tailings shipped to? What it it?</p> <p>Next question is to the Government.</p>
Eldur	<p>[ENG/KAL]</p>	<p>[ENG/DK]</p>	<p>[ENG]</p>

	<p>Apeqqummut, imaattoq, kuulti peeraangatsigu, tassa 70%-ia, ilaa? Taava puttallartitsigaangatta, eqqaamaviuk silaannarmik puaasartitsivigigaangatsigu kuultip sinnera immikkoortittarparput, taamaattorli kuulti akuitsuuneq ajorpoq. Kuultitaqartarpoq allanilli aamma akoqarluni. Akua taanna kaattarsuarmik taanna kaattaanikkut imaluunniit akuutissat atorlugit akuiaanikkut peerneqarsinnaavoq. Taamalu Kalaallit Nunaanni akuiaarusunngilagut. Akuiaqqitassarlu taanna Canadamut aallarunneqassaaq pisisartut piumasaattut akuiaavigeqqinneqarsinnaasumut. Akuminera taanna annertunngikkaluaq taamaalilluni peerneqartarpoq, apeqqullu taamaalilluni akineqarpoq.</p>	<p>Med hensyn til spørgsmålet. Du husker, at jeg forklarede at vi udvandt 70% af guldets, ikke? Når vi foretager flotationen, der hvor vi bobler luft igennem og vi fjerner resten af guldets, er der ikke tale om rent guld. Der er både guld og andre materialer i det. For at adskille den skal der foretages en kemisk proces som vi ikke vil foretage i Grønland. Så det er det materiale vi sejler til Canada, til et sted hvor de kan adskille det og få rent guld ud. Der er ikke tale om ret meget materiale.</p>	<p>To the question, yeah, so when we take the gold top, you remember I explained, 70% of the gold is taken out, right? When we do the flotation, remember when the air goes through, and we take the rest of the gold, it doesn't come as pure gold. It has both gold and other material in it, and that material, uh, you would need either smashing, a huge smash, or chemical processes, that we don't want to do in Greenland, so, sorry, not anything like that. So that's the material we ship out to Canada, in areas who can utilize that, to create client goals effectively. So that's not much, but it's a small material that actually addresses this question.</p>
Grinda	[ENG/KAL]	[ENG/DK]	[ENG]
		Grinda: så du vil lave noget guld i Nalunaq, men hvorfor (også) i Canada?	Grinda - So you want to make some calls in the Nalunaq, so why in Canada?
Eldur	[ENG/KAL]	[ENG/DK]	[ENG]
	Tassa kuulti 70%-imik akugissuseqassaaq, tamarmilu Nalunami sananeqassalluni, kisiannili tassa 70%-iuvoq, filmi takusartakkattulli, ilaa? Sinnera aatsitsivikkoorutsinnagu kuultiliarineqarsinnaanngilaq. OK, taannalu avatangiisit pissutigalugit Kalaallit Nunaanni suliarerusunngilarput, taamaammallu aallaruttariaqarparput, taavalu aallarullugu guldbariliussaagut.	<p>Altså, 70% af guldets laves i Nalunaq, og de 70% komme i guldbarre, ligesom man ser i film.</p> <p>Resten af guldets kan ikke udvindes uden de en smelteovn.</p> <p>Det vil vi ikke gøre i Grønland af miljømæssige grunde, så vi sender det videre og lave guldbarre af det der.</p>	<p>So there's a 70% of the gold, as all of the gold is made Nalunaq, but 70% is just like a gold pack, right? like you see in the movies, right? The rest, you cannot make a gold part unless you put it into a smelter.</p> <p>OK, so you don't want to have this matter in Greenland for environmental reasons, so we move that out, and we make the</p>

	<p>Kuulti aammalu akileraarutit, taavalu tunisassianut akiliutit royalties tamarmik Kalaallit Nunaanni akilerneqassapput, taamaammat tamatumuuna isumakulunnartoqanngilaq.</p> <p>Tassa akuiaanerup naggaterpiaa avatangiisit pissutigalugit Kalaallit Nunaanni ingerlakkusunngilarput. Taamaammat aap, sinnerata akuiarnerlukui pinngornaviannngillat. Canadami akuiaaveqarpugut atortullu tamaasa pigaavut, tassanilu aamma akuiarnerlukut isumagineqassapput, aniatinneqarnissaallu taakku isumagissavaat, aqquutaalu tamaat takutittariaqarparput. OK</p>	<p>Alle skatter og royalties betales i Grønland, så det er ikke noget at bekymre sig om.</p> <p>Det er bare den sidste lille smule vi ikke vil udvinde her i landet af miljømæssige grunde. Og tailings fra dette, kommer ikke tilbage.</p> <p>Vi har en fabrik i Canada og en aftale om at de vil tage hånd om det.</p>	<p>gold bar there, and we send it there.</p> <p>All of the gold and the taxes, the royalty, are paid for Greenland, so no worries on that.</p> <p>It's just this final bit we don't want to do for environmental reasons here in the country. So, yes, so the tailings, you'll get from the rest of it, just goes, it doesn't come into being. We have a plant in Canada, we have an entire tournament, will take that into account, and they will manage it, and manage the release of it, and we have to show all of the route, how that is. OK</p>
Grinda	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Apeqqutissara tullia Naalakkersuisunut sorliup akissanerpaa. Aatsitassarsiorfinni sulisut, campini ingerlatsitsisut, tassami aamma sulisuupput campini. Kisianni aatsitassarsiorfiup iluaniinnaanngitsoq kisianni campini sulisut kiap; eqqarsaatigigaanni nakkutilliisoqarfik, arbejdstilsynet kikkut, imaluunniit taakku nakkutigineqartarpat sulisut aatsitassarsiorfiup atortui ajunngillat? ullutsinnut naleqquppat? Sulisut</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Det lyder næsten for godt til at være sandt,</p> <p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Jeg ved ikke, hvilken minister der vil svare på mit spørgsmål. Hvilken myndighed vil passe på arbejdsforholdene for arbejdere på stedet, ikke kun i selve minen. Er arbejdsmiljømyndighederne ansvarlige for revision af arbejdsforholdene for f.eks. arbejdere på lejren? Hvordan er udstyret i minen, lever det op til moderne krav? Hvis arbejderne er ufaglærte, og vi ved, at der vil være</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>so it just sounded too good to be true.</p> <p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>I do not know which Minister will answer my question. Which authority will look after the working conditions of workers on the site, not only in the mine itself. Are the Working Environment Authorities responsible for the auditing the working conditions of for instance workers at the camp? How are the equipments in the</p>

	<p>ilinniarsimasuunngikkunik, nalunngilarput aamma taamaattoqartoq, kikkut akisussaaffigivaat sulisinnaanerat arbedstilsyn qanoq alakkaasassappat aamma taakku? Sulisut qanoq illersugaappat?</p>	<p>ufaglærte, hvem har så ansvaret for at lade dem arbejde? Vil arbejdsmiljømyndighederne også tage sig af dem? Hvordan beskyttes arbejderen?</p>	<p>mine, do the live up to modern requirements? If the workers are unskilled, and we know that there will unskilled workers, who is then responsible for allowing them to work? Will Work Environment Authorities also audit those? How are the worker protected?</p>
	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Siullermik sulisutta isumannaatsuunissaat uagut akisussaaffigaarput. Aatsitassarsiorfeqarfimmi ulloq unnuarlu sulisuusunik isumannaallisaanermut sulisoqarpugut, inuillu tamarmik isumannaatsuunissaat taakku malittareqqissaartarpaat. Suliat tamakku malinnaaviginiarlugit suleqatigiikkuutaanik pisariaqartitsivugut. Assersuutigalugu suleqatigiikkuutaat pingasuupput. Assersuorsiorfigissavakkkit. Ullaakkut iterutta ullaakkorsioritussaagut, taavalu suliasat pillugit ataatsimiittoqassalluni. Tassanilu ullormut suliasakka eqqartorneqassapput. Suliassat tamarmik allattoqqissaarneqarsimapput, malinnaavigineqassappullu. Atortut tamavimmik piumasagaatinik sukanganerpaanik piumasagaateqarfiupput, taakkulu qaammatit pingasut tamaasa nalunaarusiortarpavut. Sumik arlaannik pisoqarpat allanngorartarput. Sulisutta isumannaatsuunissaat iluanaarutinit assigisaanillu tamanit pingaarneruvoq, aammalu aningaasanik niuerfinni nalunaarsorneqarfigisimasatsinni tamanna piumasagaataavoq. Tamnnalu aamma</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Først og fremmest er det vores ansvar at sikre, at vores ansattes sundhed og sikkerhed overholdes. Vi har et fuldtids sundheds- og sikkerhedsteam på stedet og har en officer, der følger hvert enkelt sundheds- og sikkerhedsproblem for hver enkelt medarbejder. Vi har brug for et team, en arbejdsstrøm af dette arbejde, som man kan sige. For eksempel har vi tre hold. Jeg giver et eksempel. Vi vågner om morgenen og går til morgenmad, og der er et toolbox møde. Mødet taler om hvad jeg skal lave af arbejde i dag. Alle procedurer er skrevet ned for hver enkelt arbejdsopgave, og de overvåges. Hvert enkelt udstyr, alt er udført efter de højeste standarder, og det rapporterer vi om kvartalsvis. Hvis der sker noget, varierer det, for forskellige ting. Vores medarbejders sundhed og sikkerhed kommer før enhver fortjeneste eller noget i den stil, og det er faktisk et krav på de markeder, vi er noteret på(børsnotering). Dette vil vi også</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>So first of all, it's our responsibility to make sure the health and safety of our people are adhered to. We have a full-time health and safety team on site and has that has an officer that follows every single health and safety problem of each individual. We need a team, a workstream of this work, as one might say. For example, we have three teams. I'll give you an example. We would wake up in the morning and go to breakfast, and there's a toolbox meeting. Meeting means what I'm gonna do today. All procedures have been written for every single task, and they're monitored. Every single piece of equipment, everything is done to the highest standards, and this, we report on quarterly. If something happened, it varies, different things. The health and safety of our employees come before any profit or anything in that nature,</p>

	<p>naalackersuisunut akuttunngitsumik nalunaarusiortarparput nutarterarlugulu.</p>	<p>rapportere til regeringen med jævne mellemrum og holde dem ajour.</p>	<p>and it's actually a requirement in the markets we are listed on. This, we will also report to the government on a regular basis and keep them up to date.</p>
Naaja	<p>[DK/KAL] Apeqqummut pingaaruteqaqisumut qujanaq. Nakkutilliinissamat pisussaaffiit qassiuupput. Oqaatigineqareersutut ingerlatseqatigiffik aatsitassarsiorfimmi sulisunut akisussaaffeqarpoq, taavalu aqutsisoqarfiit qassiit piumasaaqatitta malinneqarneri misissoriartortarpaat. Aqutsisoqarfivut nakkutilliisarput, taavalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sulisunik atugaanillu nakkutilliisarpoq. Taakkuttaaq misissuiartortarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik danskit oqartussaaffigaat, taamaammat namminersorlutik oqartussat oqartussaaffiginngilaat, soorunalimi suleqatigaavut. Taakkulu nunami tamarmi aatsitassarsiorfinnut tamanut, aammalu kilisaatinut kiisalu navianartunik suliaqarfiusunut tamanut misissuiartortarput. Taamaammat Sullivinnik Nakkutilliisoqarfeqarpugut malittarisassaqarlutalu, taakkulu aatsitassarsiorfiup malitassarai, tassa Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup malittarisassiai malitassarai. Aamma allatigut misissuiartortaprugut Ajutoortoqanngilluinnarnissaa qularnaarneqavissorsinnaanngilaq, kisiannili malittarisassatigut tamakkunatigut ajutoorfiusinnaasut minnerpaatinniarneqartarput, ajutoortoqaraluarpallu tusartartussaaavavut</p>	<p>[DK] Tak for spørgsmålet. Det er et rigtig vigtigt spørgsmål. Der er flere tilsynsforpligtelser. Som allerede sagt, så har selskabet deres del omkring den enkelte ansatte omkring minen, og så er der flere styrelser, der går ind løbende og tjekker på de betingelser, vi har sat, og de så bliver fulgt. Vores styrelser holder os øje, og så er der Arbejdstilsynet, som har fokuseret på, kan man sige, medarbejderne og forholdene, de arbejder under. De kommer også på tilsyn. Arbejdstilsynet er under dansk kompetence, så det er ikke noget selvstyret som sådan sidder og bestemmer, men vi har selvfølgelig et samarbejde med dem, og de kommer også ned og laver et check, og det gør de på alle miner i hele landet og på trawlere og alle steder, hvor der er farligt arbejde. Så vi har Arbejdstilsynet og de regler, der er der, og dem skal minen jo også leve op til, altså de regler som Arbejdstilsynet sætter. Og så er der de andre tilsyn, vi laver. Så man kan aldrig sikre sig, der vil altid ske ulykker, men formålet med alle de her regler er at minimere og sikre, når de kommer, så hører vi om dem, og så kan vi reagere på dem og få rettet de ting op, der måtte være</p>	<p>[DK/ENG] Thanks for the question. It's a really important question. There are several supervisory obligations. As already said, the company has its share of the individual employees around the mine, and then there are several agencies that step in on an ongoing basis and check whether the conditions we have set are being followed. Our agencies are watching, and then there is also the Working Environment Authority, which has focused on the employees and the conditions under which they work. They also come for inspection. The Working Environment Authority is under Danish competence, so it is not something the Self-governed decides, but of course we have a collaboration with them, and they also come here and do checks, and they do that at all mines throughout the country and on trawlers and all places where there is dangerous work. So, we have the Working Environment Authority and the rules that are there, and the mine must also live up to them, i.e. the</p>

	<p>taavalu qisuariaateqarfigalugit suut ajorsinnaasut aaqqittussaallugit. Taamaammat nakkutilliisarnerit inissilluarneqareersimapput.</p>	<p>galt. Så der er kontrolfunktioner på plads.</p>	<p>rules set by the Working Environment Authority. And then there are the other inspections we do. You can never avoid that accidents will happen, but the purpose of all these rules is to minimize the risk and ensure that when they do happen, we hear about them and then we can react to them and get things fixed, that are wrong. So, there are control functions in place.</p>
Heidi	<p>[DK/KAL] Ilassutigilaaginnarniarpara sulisut pisinnaatitaaffii kiisalu sulinermi atukkat pillugit paasisaqarnerujumagaanni, aamma suliffimmi avatangiisit eqqarsaatigalugit, taava taakku inunnut sunniutissanik nalunaarusiami sammineqarsimapput. Immikkoortortaqarpoq taakkununnga tunngassutilinik, aqunneqarnerilu inissinneqareersimasut pillugit aamma paasisutissaqarpoq.</p>	<p>[DK] Jeg vil bare supplere med, at hvis man gerne vil vide lidt mere om, hvad det er for et setup, der er både i forhold til arbejdstagerrettigheder og arbejdsforhold, og også arbejdsmiljø, så er det også belyst i VSB. Der er et afsnit, som berører de her ting, hvor man kan få mere information om det ledelsessystem, som der er på plads.</p>	<p>[DK/ENG] I just want to add that if you would like to know more about what kind of setup it is, both in relation to employee rights and working conditions, and also the working environment, then it is also covered in the SIA report. There is a section that deals with these things, where you can get more information about the management system that is in place.</p>
Kim	<p>[DK/KAL] Aatsitassanut Aqutsisoqarfimmeerpunga ilassutigilaassavaralu aqutsisoqarfiit nakkutilliinermik suliaqartussat sinniisuuffigigakkit. Tamakku avatangiisinik aqutsisoqarfik sullivinnillu nakkutilliisoqarfik suleqatigalugit isumagisarpavut. Aamma aatsitassarsiorfinnut alakkaasarpugut, taamaammallu oqartussaqaarfiit ingerlatseqatigiiffillu pisunik uatsinnut</p>	<p>[DK] Jeg kommer fra Råstofstyrelsen og jeg vil lige supplere med at sige, at jeg netop repræsenterer en af de styrelser som føre tilsyn. Det er noget vi gør i samarbejde med miljøstyrelsen og arbejdstilsynet og vi tager også på minebesøg, så vi kan få den tætte dialog med myndighederne og med selskabet som skal indrapportere ting (hændelser) til os.</p>	<p>[DK/ENG] I come from the Natural Resources Agency and I would just like to add that I represent one of the agencies that supervises. This is something we do in collaboration with the Danish Environmental Agency and the Labor Inspection Authority, and we also go on mine visits, so that we can have a</p>

	nalunaaruteqartartussaq qanimut oqaloqatigisinnaavavut.		close dialogue with the authorities and with the company that must report things (incidents) to us.
Anna Peter	[KAL] Nutserisut eqqarsaatigalugit 5 minutter anersaartulaariarluta sulii apeqquteqartoqarusukkami. Tullernguukkumaarpoq Grinda	[KAL/DK] Vi skal tænke på tolkene og vi holder 5 minutters pause, derefter er der flere spørgsmål. Den næste er Grethe.	[KAL/ENG] We have to think of the interpreters and take 5 minutes break, after that there are more questions. Next is Grethe
Grinda	[KAL] Naalackersuisumut una aamma apeqqutaavoq. Siornatigut taava kultisiorallarmata cyanide atornikuulluni taava tassani eqqagassaqartarnikuusimassaaq. Taakku eqqagassat sumiippat?	[KAL/DK] Det er også et spørgsmål til regeringe. I forbindelse med de tidligere mineaktiviteter blev der anvendt cyanid. Der vil helt sikkert være sket spild af dette produkt. Hvor er det blevet af?	[KAL/ENG] This a question to the Government as well. In previous mining activities cyanide was used. There surely will be waste of that product. Where did it end up?
Kalistat	[KAL] Ilumoorputit. Kisanni uanga nalunngilara siornatigut kultisiorfiunikuunera aallaavigalugu misissueqqissaartoqarsimavoq mingutsitsisimatigineranik imaluunniit imaluunniit qanoq mingutsitsinngitsigineranik. Taannalu tassa pitsaasumik issimasoq, maannakkut taanna nalilerneqarpoq. Taamaattumik naatsorsuutigivara cyanid iginneqarsimanaviannigilaq, iginneqarsimasuuppata ingerlatiinnaq malugineqassagaluarput kuummi imaluunniit	[KAL/DK] Du har ret. Jeg ved dog, at der er lavet en undersøgelse af, hvor meget forurening der er fra de tidligere mineaktiviteter, eller rettere hvor lidt forureningen der er. Ifølge undersøgelsen er der ikke noget problem på det område. Så jeg går ud fra, at cyanid ikke blev udledt til miljøet, for hvis det er sket, ville det være blevet opdaget hurtigt ude i elven eller ved vandet. Så det er meget sandsynligt, at der var en meget	[KAL/ENG] You are right. However, I am aware of that there has been a survey on how much pollution there was from previous mining activities, or rather how little the pollution is. According to assessments there is no problem in that area. So, I assume that cyanide was not discharged to the environment because if that has happened,

	<p>immami. Tassa qularnanngilaq tamakkua salilluarneqartarsimanissaat. Piumasarisat taamanikkut aallaavigalugit peqqissaartumik nakkutigineqarmat. Matullugit kemiskinik ingerlatinneqanngitsoorsimanavianngillat apuuffissaanut isumannaatsumik, aamma taanna ilimagivara tamakkuninnga suliallit taanna akilluarsinnaanerussagaat siornatigut cyanid taqqavani atorineqarsisoq sumut aallarunneqarsimaneranut.</p>	<p>grundig oprydning for disse produkter. Der var også meget omhyggelig overvågning i henhold til kravene. Formentlig blev de transporteret i kemisk sikre beholdere til de relevante behandlingsinstanser. Jeg går ud fra, at dem, der beskæftiger sig med dem professionelt, vil komme med mere klart svar på, hvor disse produkter er endt.</p>	<p>it would have been detected quickly out in the river or at the water. So, it is very likely that there was a very thorough clean up for these products. There was also very careful monitoring according to the requirements. Presumably they were transported in chemically safe containers to the relevant treatment instances. I assume that those who deal with those professionally will come with more clear answer on where did end these products.</p>
Dansk talende mand	<p>[DK/KAL]</p> <p>Aatsitassarsiorfiusimasumi aatsitassarsiorfiup iluani cyanid atorlugu kuultimik akuiaaveqarpoq. Cyanidimik atuineq sullivimmi avatangiisinut kiisalu isumannaallisaanermut tunngasorta qarpoq, pingaarnerpaarli tassaavoq aatsitassarsiorfimmit matusumit sinnikut peerneqarnissaat. Aammalu Kalistap oqarneratut akuutissat aatsitassarsiorfimmi ingerlaartinneqarsimasut sinnikuusa peerneqarnissaat nakkutigineqarsimavoq. Oktobarimi taqqavaniikkatta, soorlu aamma 2019, 2017, 2016, 2014, 2013 aammalu 2012-imi taamaaliorsimasugut, taava Itillersuup Kuuata ernganik aatsitassarsiorfimmeersumillu misissugassanik tigooraavugut. Ukiorlu ukiorlu maanna misissukkani</p>	<p>[DK]</p> <p>I den tidligere mine, der var der et anlæg indeni minen, hvor guld nu er taget ud af minen nede i cyanid. Og der er både et arbejdsmiljø- og sikkerhedsperspektiv i brug af cyanid, men det er primært det, der er, at få fjernet resterne af den mine, der lukkede ned. Der blev også ført tilsyn med af myndighederne med, at de rester af kemikalier, cirkulerede kemikalier, der er i minen, blev fjernet, som Kalistat også siger. Og da vi var oppe i oktober i år, og tilsvarende i 2019, 2017, 2016, 2014, 2013 og 2012, vi har taget prøver af vandet i Kirkespir og inde i mine, og de blev også analyseret for cyanid. Så vi kan se nu, de resultater vi har fået fra i år, der er ikke målbart cyanid ude i</p>	<p>[DK/ENG]</p> <p>In the former mine was the facility where gold was extracted with cyanide inside the mine. And there was both a working environment and safety perspective when using cyanide, but the problem was primarily to remove the remains of the mine when shut down. Supervision was also carried out by the authorities as to whether residues of recycled chemicals used in the mine were removed, as Kalistat also says. And when we were up (at the mine) in October this year, and similarly in 2019, 2017, 2016, 2014, 2013 and 2012, we took samples of the water in the Kirkespir river and</p>

	<p>takuneqarsinnaavoq pinngortitami uuttorneqarsinnaasumik cyanideqanngitsoq. Tamannalumi aamma naatsorsuutigineqarsimanngilaq tassami cyanid pinngortitami iltimik seqerngullu qaammarnaganit pineqarluni nungujartortarmat. Taamaammat cyanid sullivimmi avatangiisitigut tassani sulisuusunut ajornartorsiutaaneruvoq. Maannali piiaaffissami Amarup allannngortitaani cyanid atorneqarnaviannngimmat ajornartorsiut oqaluttuaannanngorsimassaaq, taamaammat siunissami taanna isumakuluutigisariaqanngilarput.</p>	<p>naturen. Det er heller ikke forventet, for cyanid i naturen reagerer med ilt og sollys og bliver nedbrudt. Så cyanid er primært et problem for arbejdsmiljøet, for dem der arbejder i det, som ikke men nu, hvor der ikke bliver brugt cyanid i det nuværende projekt, som Amaroq omlægger, så er det et historisk problem, og det er ikke noget vi er bekymret for i fremtiden.</p>	<p>inside the mine, and they were also analyzed for cyanide. The results we have obtained from this year show that there is no measurable cyanide in nature. It was not expected either, because cyanide in nature reacts with oxygen and sunlight and is thereby broken down. This means that cyanide is primarily a problem in relation to the working environment for those who work with it. But since cyanide will not be used in the new project that Amaroq is planning, it is a historical problem and not something we are worried about in the future.</p>
Anna Peter	[KAL] Grinda paasinarpa?	[KAL/DK] Grethe, var det klart?	[KAL/ENG] Grethe, is it clear?
Grinda	[KAL] Ja paasivara.	[KAL/DK] Ja, jeg forstod det.	[KAL/ENG] Yes, I understood.
Anna Peter	[KAL] Tullernguulluni apeqquteqassaaq Fredereeraq.	[KAL/DK] Den næste er Fredereeraq.	[KAL/ENG] Next is Fredereeraq.
Fredereeraq	[KAL] Uanga apeqqutigerusuppara, ilinniartoqarnissaaq eqqaagassiuk, kiap tigummiassavaa ilinniartoqarnissaaq; kultisiortut imaluunniit Kommune Kujalliup? Isumaqarama tamakku aaqqereerneqareertariaqartut. Assersuutigalugu, maani mittarfiliortoqarpoq, ilinniartoqanngillat. Kujataamiut ilinniariarumasaraluarput majoriaq	[KAL/DK] Mit spørgsmål lyder som følger: I overvejer at have praktikanter (lærlinge), hvem vil være ansvarlig for uddannelsen skal stå for uddannelsen; virksomheden eller Kujalleq Kommune? Husk, at dette bør være afklaret på forhånd. For eksempel er der et lufthavnsbyggeri i gang i denne by, men de har ingen lærlinge.	[KAL/ENG] My question is as follows: You are considering having trainees, who will be responsible for the education; the Company or Municipality of Kujalleq? In mind my these should have been settled beforehand. For example, there is airport construction going on at this town, but there

	<p>aqqutigalugu Sisimiunut inissaqartinneqanngillat taamaattumik kissaatigigaluarpara, kultisiorneq aallartinnginnerani ilinniartoqarnissaq aaqqinneqareertariaqartoq.</p> <p>Kiap tigummiassavaa?</p>	<p>Sydgrønlandere søger ellers trænings- og uddannelsesmuligheder gennem Majoriaq (arbejdsformidling) i Byggeskolen i Sisimiut, men der er ikke kapacitet til at tage dem. Så det, jeg gerne vil se, er, at uddannelsen startes, før guldmindrift starter.</p> <p>Hvem vil svare på det?</p>	<p>do not have apprentices. South Greenlanders seek otherwise training and education opportunities through Majoriaq (employment agency) in Construction School in Sisimiut, but there is no capacity to take them. So, what I like to see is education should be started before gold mining starts.</p> <p>Who will answer it?</p>
Eldur	<p>[ENG/KAL]</p> <p>Akissut naatsoq tassaavoq, uagut piginnaangorsaaavugut. Isumaqatigiissuteqarfigalugit sulisitat tamarmik atorfinitsitsinermut isumaqatigiissummik malinnittussaapput sungiusaasussaallutillu, piffissallu ingerlanerani allamiut nunaqavissunik taarsertussaavavut alloriarnikkuutaarlugu, tassa piginnaasamikkut angumassinnaalersarneri naapertorlugit. Inuit sungiusaannarnagit allagartaartartittarusuppavut allagartatik sumiluunniit atorsinnaalissammatigit. Tamannalu assaasuni assartuisunilu taamaallaat atuutinngilaq, aammali allaffimmiut eqqarsaatigaavut, aammalu ujarassiunnngorniartunik sungiusaavugut. Ujarassiunnngorniartut sulisoraavut, qillikkanik misissuittarlugit taavalu Austin Universititartittarpavut ilinniakkaminnik naammassinissaannut ikiorlugit. Taamaammat inuit suliffimmi qaffakkaluttuinnarnissaannut ikiortarpavut. Tamannalu tulluusimaarutigaarput</p>	<p>[ENG/DK]</p> <p>Det korte svar er os, vi vil lave træningen. Hver entreprenør er forpligtet til at ansætte grønlandere og uddanne dem, og over tid vil vi trin for trin erstatte udlændinge med lokale medarbejdere, når de får deres kvalifikationer. Vi ønsker, at folk ikke kun kommer for at få uddannelse, men også kvalifikationer, som de kan bruge overalt. Dette er til operatørroller, for arbejde med gravere, lastbiler; og det kan være på kontoret og lejren. Vi uddanner også unge geologer. Vi henter folk ind, der lærer geologi, samarbejder med dem ved at se på kerner, og vi bringer dem ind på University of Arctic og hjælper dem med at afslutte skolen. Så vi hjælper faktisk folk med at komme højere og højere op i organisationen. Det er noget, vi sætter en stor ære i og fokuserer på, så vi har mange unge i organisationen, fordi vores intention er at vokse her, i samfundet.</p>	<p>[ENG]</p> <p>The short answer is us, we will do the training. Each contractor is required to hire Greenlanders and train them, and over time, we will replace foreigners with local employees, step by step, once they get their qualifications. We want people not only to come to get training but also qualifications that they can use anywhere. This is for operator roles working on diggers, trucks; and it can be in the office and the camp. We also train young geologists. We bring in people who are learning geology, partnering with them by looking at core, and we're bringing them into the University of Arctic, helping them to finish school. So, we are actually helping people to go higher and higher in the organization. That's something we put a lot of pride</p>

	aallutaralugulu, taamaamat suliffitsinni inuusuttut amerlanerpaatinniarsaraavut maani nunaqqatigiit akornanni alliatornissarput siunertarigatsigu.		in and focus on, so we have as many young people within the organization because our intention is to grow here, within the community.
Stine Egede	<p>[KAL]</p> <p>Uanga aamma ilalaarsinnaavara, ukiarmi inuusuttut ungdomsklubbinut ornittaqattaarlugit aammalu majoriakkunnut ornittaqattaarlugit aallartinnikuuakka kaammattorlugit siunissami suliffissat annertoorujussuit pinngortussaammata. Nalunaq kisiat pinagu, aamma Amitsoq pinngortussaammata sulisussanik tamaavissi assaat tamaavisa pisariaqartikkumaarsigut aammalu inuusuttunik kaammattuillunga aallartinnikuuvunga.</p> <p>Taassumap saniatigut Majoriakkut aqputigalugit annertunerusumik uagut iliuuseqarnissarput pisariaqarpoq maani kujataani. Aamma pisartut kisimik pinnatik uagut ataasiakkaarluta ilaqquttagut, ilaqqutatsinnik kaammattuinnissarput maani najugaqarunnaarsimasut immaqqa suliffissaqannginnertik peqqutigalugu, angerlarnissaanik kaammattoqattaarlugit, kaammattueqatigiikkutta suliffisarpasuit pinngorarpuit. Uaniinnaq 150sit sinnerlugit eqqaartorneqarsimapput. Taakkunanilu 30 missai ilinniarsimangikkaluartunut suliffissaallutik. Taamaamat una selskab kommuunilu isumalluutiginagit tamaavitta peqatigiiffigigutsigut ukiuni qulit tulluuttut qaangiuppata immitsinnut tamatta pattalaarsinnaanngorluta; peqatigiiffigisimagatsigu. Taamaamat</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Det vil jeg også gerne tilføje noget til. Siden efteråret er jeg begyndt at besøge Ungdomscentre og Arbejdsformidlinger (Majoriaq) og motivere dem, da der vil være mange jobmuligheder i fremtiden. Ikke kun Nalunaq vil skabe arbejdspladser, men da Amitsoq også bliver til virkelighed, får vi brug for alle tilgængelige hænder. Så derfor er jeg begyndt at have disse motiverende dialoger med de unge.</p> <p>Derudover skal vi her i Sydgrønland foretage en seriøs indsats gennem Majoriaq. Ikke kun offentlige myndigheder, men vi burde allesammen begynde at bede vores slægtninge, der flyttede væk på grund af mangel på job, om at vende hjem. Der er så mange jobmuligheder i horisonten, så lad os motivere dem. Netop ved denne mulighed taler de om mere end 150 job. 30 af dem kan være besat af ufaglærte arbejdere. Så hvis vi ikke alene stoler på virksomheden og kommunen og gør en fælles indsats, så vil vi om ti år kunne bifalde os selv for, at denne fælles indsats motiverer mennesker.</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>I would like to add something to that too. Since autumn I have begun to visit Youth Centers and Employment Agencies (Majoriaq) and motivate them since there will be a lot of job opportunities in the future. Not only Nalunaq will create jobs, but since Amitsoq will also become reality and therefore we will need all available hand. So, that is why I have started to having these motivational dialogues with the youth. Beside that, we here in South Greenland need to take serious efforts through Majoriaq. Not only public authorities, but all of us should start asking our relatives, that moved away due to lack of jobs, to go back home. There are so many job opportunities in the horizon, so let us motivate them. Just on this opportunity they are talking about more than 150 jobs. 30 of those can be occupied by unskilled workers. So if we do not only rely on the Company and municipality and take united effort, we then will be able</p>

	<p>periarfissaq una tamatta akisussaaffimmik tigusiiffigisigut, taava ukiuni aggersuni inuusuttortagut amerlanerpaat sulilernissaannik aqutissiutissavagut.</p> <p>Massakkut Nanortalimmi isumaginninnermik sulisut amerlivagut pissutigalugu maani misilittagarineqalertut; siorna Majoriakkunni nalunaarsortittartut inuit 140-niit 50nut ikilisinneqarput. Pissutigalugu suleriaaseq alla nutaaq atortinneqalerami. Taanna aamma Nanortalimmi atorusukkatsigu sulisut Nanortalimmi amerlivagut taamaasilluta.</p> <p>Inuusuttortagut alloriarneq ajuleqqasut amerlatikkiartorunnaarniassammata; taamaasilluta suleriaatsigut aamma Kommunemut eqqarsaatigivagut tamaana.</p>	<p>Så lad os alle bruge denne mulighed til at tage ansvar, og derved vil vi sikre, at de fleste af de unge kan blive ansat.</p> <p>Vi har nu øget antallet af socialrådgivere i Nanortalik baseret på vores gode erfaringer her i Qaqortoq: Vi har reduceret antallet af ledige, der er registreret i Majoriaq fra 140 til 50. Vi vil gerne bruge samme procedure i Nanortalik og har derfor øget antallet af vores medarbejdere.</p> <p>Vi vil gerne stoppe den negative spiral af arbejdsløshed blandt vores unge, og Kommunen har genovervejet sine procedurer.</p>	<p>applaud ourselves in ten years for that this united effort motivating people.</p> <p>So, let all us use this opportunity to take responsibility and thereby we will ensure that the most of the youth can be employed.</p> <p>We are now increased number of social workers in Nanortalik based on our good experiences here in Qaqortoq: We have decreased number of unemployed that are registered in Majoriaq from 140 to 50. We would like to use same procedure i Nanortalik and therefore have increased number of our employees.</p> <p>We would like to stop the negative spiral of unemployment among our youth and Municipality has reconsidered its procedures.</p>
Anna Peter	<p>[KAL]</p> <p>Ersarippa?</p> <p>Ja?</p> <p>Allamik apeqqutissaqarusuttoqaruni, suli periarfissaqalaarpugut; apererusoqqikkusuttut kingulliit</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Var det forståeligt?</p> <p>Ja?</p> <p>Hvis der er flere spørgsmål, har vi stadig lidt tid tilbage.</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>Was it clear?</p> <p>Yes?</p> <p>If there are other question we still have some time left; last questions.</p>
Lina	<p>[KAL]</p> <p>Mingutsitsinnginnerpaamik nukilersorneq pillugu. Diesel atorlugu aallartinniarput, una piaanissaq ingerlaarnerani Taava eqqartorpaat erngup nukinganik mikisuaqqat marluk immaqa sanassamaarlugit. Taakkua erngup</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Med hensyn til grøn energi. Selskabet vil i første omgang bruge diesel til elproduktion og ønsker at bygge måske to små vandkraftgeneratorer i driftsfasen. Hvor mange procent kan</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>Concerning green energy. The Company will initially use diesel for power generation and wants to construct maybe two small hydropower generators during</p>

	nukinganik pilersinneqartut qassi %-mik tunisisinnaassappat? Assiliami takutikkamigit erngup nukinganik angisoorujussuit tamakku kisianni mikisuaqqat rapportimi uani uanga atuarsinnaagakkit.	disse generatorer levere? Meget store vandkraftværker er vist på billedet, men i rapporten er der kun små værker.	operational phase. What percentage these generators can provide? Very large hydropower plants are shown in the picture, but in there report there are only small plants.
Eldur	<p>[ENG/KAL]</p> <p>Nalunami anorrup erngullu nukinganik nukissiorfiliorniarsimavugut, annikitsuinnaassapput, kisiannili aatsitassarsiorfimmi nukimmik pisariaqartitatsinnut assut ilapittuuttaassapput. Ok, nukiup pisariaqartitatta pingajorarterutaanik tunniussisinnaassapput. Taamaammat periarfissanik allanik misissuerusuppugut, assersuutigalugu Tasiisaarsuk, 5 MW tikingajallugu pissarsiviusinnaasoq. 5 MW tamakkerlugit atorsinnaanavianginnatsigit kommunip Nanortalimmi atorumassappagu misissorsinnaavarput, taavalu sinneruttoq uagut atorsinnaassavarput. Taamaaliorneq siullermik aningaasanik pissuteqassaaq, soorunami avatangiisinut pitsarujussuussaaq, kisiannili akilersinnaavoq pissutigalugu dieselimik nukissiorneq akisoorujussuummat. Kisiannili imermik nukissiorneq sanaartorneqarnermini akisugaluiarluni ingerlaleruni akikinnerulissaaq isumannaannerulissallunilu. Tassalu nukissiorneq taama ittoq takorluugaraarput, aamma Qaqortoq Narsarlu eqqarsaatigalugit. Aamma Nanortallup nukimmik pinnortitameersumik tamakkiisumik pilersorneqarnissaa aallunniartariaqarparput. Tamatumani apeqqutaasut ilaat tassaavoq, massakkullu inuussutissarsiutiigisimasannut</p>	<p>[ENG/DK]</p> <p>Hvis vi i forbindelse med Nalunaq skulle udvikle vind- og vandkraft anlæg, vil det blive i lille skala og det vil ikke kunne dække hele vores energiforbrug, måske kun 1/3 af energibehovet.</p> <p>Så det vi gør, er at undersøge muligheder, for eksempel oppe ved Tasiilaq hvor der er tæt på 5 MW energi. Men vi behøver ikke alle 5 MW, så måske kommunen og Nanortalik kunne tage hvad de behøver, og vi kunne få resten. På den måde kunne det blive en økonomisk model og oplagt godt for miljøet. Men det vil også være økonomisk, for udgiften til diesel er meget stor.</p> <p>Med hensyn til vandkraft, er de meget dyre at bygge, men når de er i drift, er de billigere og mere sikre. Så det er en drøm vi har; at skabe en slag energiinfrastruktur som også omfatter Qaqortoq og Narsaq.</p> <p>Vi burde også se på byerne og fokusere på, at Narsaq kunne køre helt på vedvarende energi.</p>	<p>[ENG]</p> <p>If in Nalunaq we were to develop wind and hydro energy there, it would be on a smaller scale , and it would not supplement all of the energy need that we would need for the plant, so it would maybe 1/3 of our energy requirements.</p> <p>So, what we would want to do is to explore options, for example, up in Tasiilaq where you have a closer to MW power option. We would look to see if, because we don't need all 5 MW, the municipality and Nanortalik could use what they need, and then we could use the rest of it. By doing that, based on that economic model, number one, it's obviously very good for the environment, but it's also economical because running on diesel, the cost of energy is very expensive. Whereas for hydropower, although it's expensive to build them but once they're operating, it is less expensive and more secure. So, that is the kind of dream we have, to create these kinds of</p>

	<p>saalaassaanga, tassalu erngup nukinganik nukissiorneq, tassa nukissamik pisariaqartitsineq annikinnerujartormat. Dieselimiit innaallagissamut nuunneq assorujussuaq sunniuteqartussaavoq. Naalackersuisunut assut iluaqutaassaaq tassami orsussarpassuarnik eqqussuisariaarutissammata. Tamannalu Islandimi iluaqutigaarput; nukik atukkatta 90%-ia pinngortitap nukinganeerpoq, tassa nunap kissaanit kiisalu erngup nukinganit. Islandimi aluminiumik aatsitsiveqaleratta taakku sanaartorpavut; suliffissuarnit sanaartorneqarput, taavalu taakku malitsigisaanik takornariartitsineq qaffariartulerpoq il.il., tassalu oqaatiginiagara. Aatsitassarsiorfiit iluanaarutaasinnaaqaat, taavalu unikkumaarput, sivisunerusumilli atasussamik qimatsisinnaanerpugut? Tamannalu pillugu tassa naalackersuisunut oqaloqateqartariaqarpugut. Suli isumaqatigiissusiorsimanngilagut; tamassalu massakkorpiaq kissaatigisatuarput. Tamanna eqqortumik isumagerusupparput, sulisariaqarpugut naammassineqarsinnaanersorlu misilillugu.</p>	<p>En af faktorerne ved det, og nu refererer jeg til min gamle industri, som er vedvarende energi, er at energiefterspørgslen er faldende.</p> <p>Springet fra diesel til elektricitet vil gøre en væsentlig forskel. Det vil virkelig hjælpe regeringen, fordi den så ikke ville skulle importere at det brændstof. Det er en fordel vi har i Island, hvor 90% af vores energi er vedvarende; geotermisk energi eller vandkraft. Vi opbyggede dette og så fik vi aluminium smelteværker i Island og efterfølgende steg turismen. Der kan komme mange penge fra minedriften, men vil der kunne efterlades noget som varer længere? Det er en diskussion vi skal have med regeringen. Vi har ikke indgået nogen aftaler endnu, det er bare et ønske vi har. Vi vil gerne gøre det rigtige og det vil vi arbejde på og så må vi prøve at se om det kan blive gjort.</p>	<p>energy infrastructures also for Qaqortoq and Narsaq.</p> <p>And we should also think about the town focusing on the Narsaq to run completely on renewable energy. One of the factors of this, now referring to my old industry which is renewable energy, is the shift in terms of energy demand actually dipping. From diesel to electricity, would make a significant impact. It's really helpful for the government because they don't have to import all these fuels. This is the benefit we have in Iceland; 90% of our energy is renewable, geothermal, and hydro power. We built it when we got the aluminum smelters in Iceland; the industry built it and following that, tourism grew, etc., just like what we're trying to say. A lot of money can come from the mines, and then they will finish, but can we leave something behind for the longer period? That's the discussion we need to have with the government. We haven't made any agreements; this is just our wish right now. We would want to do this right, and we need to work and try to see if it can be done.</p>
--	--	---	---

<p>Kalistat</p>	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Iluatsillugu una apequtigineqartoq; oqaatigissavara uagut tungitsinninngaanniit nalunngilarput taanna siunissami solar atorneruttussaavoq. Aamma internationalimik atorneruttussaavoq. Maannakkut nunarsuarmioqatigiit suli ullulinngikkaluarpaa. Neriunnikuugaluarput Dubaimi issakkunni ullulernerqassasoq. Qaqugu solar benzin allallu tamakku atornerarunnaassasut; mingutsisut. Kisianni maannakkut naatsorsuutigineqarpoq ukiut qulit 15 iluanni ikummatissat mingutsisut akisunerulissasut. Ikummatissaq minguitsoq pilersinneqarsimasuminngaanniit. Uagut taanna peqataaffigivarput nunatsinninngaanniit. Taserujussuit Tassartuup tasersua, aammalu Tasersivarik avaniittoq Maniitsup tungaani. Taakkua pilersinneqarpata, Nunatsinni sarfaq nukiit; tamaavimmik atukkagut ullumikkut: umiarsuit, timmisartut, illup kiassarneri, illup qaamarsarneri; suut tamaasa katikkutsigu taakkuninngaanniit sisamariaammik annertunerusoq nukik taavami ikummatissaq pilersissinnaavarput. Taamaattumik siunertaalluinnarpoq aamma aatsitassarsiortunit pilersorneqartatussat erngup nukinganik pilersuiffigineqarsinnaanngitsut anersaatiniq pilersuiffigineqalersinnaassasut. Taamaassinnaanngippata, ikummatissaq minguitsoq uagut nunatsinni maani pilersissinnaalersinnaanissaat siunertaqarluta. Taakku atorlugit ikummatissamik ingerlanneqassasut. Uagut nunarsuarmioqatitta,</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Vedrørende spørgsmålet; Jeg vil gerne fortælle, at vi er opmærksomme på, at diesel vil blive udfaset, også internationalt. I øjeblikket har det internationale samfund ikke fastsat en dato for den endelige udfasning. Vi havde håbet, at datoen ville blive fastsat i Dubai for nylig for endelig udfasning af brugen af de forurenende brændstoffer som diesel, benzin osv. Det forventes dog nu, at disse beskidte energikilder vil blive dyrere end rene energikilder de næste 15 år. Vi vil deltage fra Grønland i den indsats. Store søer som Tarsartuup Tasersua, Tasersiaq i Maniitsoq-området. Hvis disse udvikles, vil der være fire gange så meget energi som hele energiforbruget i Grønland; inden for marinavigation, flyvemaskiner, husholdningsopvarmning og belysning. Så det er vores helt klare mål, at miner, der ikke kan forsynes med vandkraft, skal forsynes med vindenergi. Hvis det ikke er muligt, så er vores mål, at vi bliver i stand til selv at producere rent brændstof. Som medlemmer af det globale samfund er vores mål at udfase beskidt kulstofbaseret energiproduktion inden 2050; Derfor ser fremtiden lys ud her i Grønland med hensyn til disse mål. Fremtiden er lys, fordi vores mål er at producere vores eget rene brændstof i</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Concerning the question; I would like to tell that we are aware of that diesel will be phased out, also internationally. Currently international community has not set a date for final phasing out. We have hoped that date would be set in Dubai recently for finally phasing out use of the polluting fuels like diesel, gasoline etc. However, it is now expected that these dirty energy sources will become more expensive than clean energy sources next 15 years. We will participate from Greenland in that endeavour. Large lake like Tarsartuup Tasersua, Tasersiaq in Maniitsoq area. If these are developed there will four times energy of all the energy consumption in Greenland; in marine navigation, airplanes, household heating and illumination. So, it is our very clear objective that mines that cannot be supplied with hydropower will be supplied with wind energy. If it is not possible, then our goal is we become capable of producing</p>
-----------------	---	---	---

	nunarsuarmioqatitsinnut ilaalluta 2050 missaani oliemik mingutsitsisumik atorunnaarsimalernissarput; taamaattumik siunissaq tassuunaatigut nunatsinni qaamavoq. Patsisigalugu ullumikkut aningaasarpajussuit avataaninngaanniit olie mingutsitsisoq atugarput naatsorsuutigivarput, siunnerfiginikuuarput nammineq pilersillugu aamma nunarsuarmioqatitsinnut tassani inissisimavugut maannakkut.	stedet for at bruge mange penge på at importere forurenende kulstofbaserede brændstoffer, som vi gør i dag. Så vi deltager i den globale indsats.	clean fuel ourselves. As members of the global community our goal is to phasing out dirty carbon based energy production by 2050; therefore future is bright here in Greenland in terms of these goals. The future is bright because our objective is to produce our own clean fuel instead spending much money for importing polluting carbon based fuels like we do today. So, we are participating in global effort.
Anna Peter	[KAL] Naattumik, suli apequtissaqartoqarami	[KAL/DK] Vær venlig at give korte svar, da der stadig er andre spørgsmål.	[KAL/ENG] Please, short answer since there are still other questions.
Kalistat	[KAL] Qujanaq	[KAL/DK] Tak	[KAL/ENG] Thank you
Tina	[DK/KAL] Sunniutit pissarsiassallu pillugit isumaqatigiissut (IBA) suliarineqartarnera oqaluttuarilaarsinnaaviuk, akuersissut tunniunneqarpat qanoq iliortoqarsinnaanersoq, imaluunniit suliaq qanoq ingerlasarnersoq?	[DK] Kan du fortælle lidt om processen omkring IBA-aftalen. Hvordan kører processen når godkendelsen er givet.	[DK/ENG] Can you tell us a bit about the process around the IBA agreement. How is the process following approval?
Eldur	[ENG/KAL] Tassa, sunniutit pissarsiassallu pillugit isumaqatigiissut makku tamarmik naammasseriarpata suliarineqalerumaarpoq. Maaniipput sunik piumasqaqarnersusi tusarnaariartorlugu aammalu suliariniagaq manna pillugu sunik soqutigisaqarnersusi paasiumallugu. Suliffeqarfittulli	[ENG/DK] Så IBA-processen vil naturligvis starte efter hele denne proces. Vi er her for at lytte til, hvad I ønsker, og hvilke interesser I har vedrørende dette projekt. Men for at give jer en lille smule forståelse for den tilgang, vi som virksomhed har valgt: vi har holdt	[ENG] So, the IBA process will obviously start after all of this process. We are here to listen to what you want and what interests you have regarding this project. But to give you a little bit of understanding of the approach

	<p>suleriaaserisimasarput oqaluttuarilaassavara; Kujataani aqutsisut sapaatit akunneri tamaasa imaluunniit sapaatit akunnerat allortarlugu ataatsimeeqatigisarpavut aammalu inoqarfiit naapissimallugit sukkut iluaqusiisinnaanersugut paasiniallugu, ilaa? Aammalu suliniutit suut tapersorsinnaanerivut. Suliat aallussimasavut avatangiisinut, suleqatigiinnermut tunngapput, Islandip Kalaallillu Nunaata akornanniinnaanngitsoq, aammali nunalerisut suleqatigiinnissaat, inuit suleqatigiinnissaat, allallu.</p> <p>Aammali ataatsimiinnerni makkunani, soorlu Nanortalimmi, tusakkatta ilagaat ilinniartitsisup oqaasia ”Atuartut Nanortalimmiit aatsitassarsiorfimmu angalaartinneqarnissaannut, tappavanilu sammisaqartinneqarnissaannut allanullu soqutiginnittorujussuusaagut.” Aamma suliffeqarfup nunaqqatigiinnut qanoq iliuseqarsinnaaneramik siunnersuuteqartoqarpoq, assersuutigalugu aningaasaliinerit eqqarsaatigalugit. Tamakkulu tassa tamaasa Sunniutininik Pissarsiassanillu Isumaqqatigiissummut ilanngussassatut misissortussaavavut. Tamanna pingaartorujussuuartut isigaara, tamassilu maaniinnersi assut nuannaarutigalugulu qujamasuutigaara, aammalu apeqqutigineqartut eqqarsaatersuutillu pillugit. Aamma Sunniutininik Pissarsiassanillu Isumaqqatigiissummi suut ilaatittariaqarnerivut pillugu eqqarsaatisi tusarusuqaavut.</p>	<p>ugentlige møder eller møder hver anden uge med regeringen her i Sydgrønland og med andre interessenter for at forstå, hvad vi kan gøre for at bidrage. Og hvilke initiativer vi kan tage for at bidrage. De initiativer, som vi har arbejdet med, har handlet om at fokusere vores indsats på miljøet, med fokus på samarbejde, ikke bare mellem Island og Grønland, men også samarbejde i landbruget, samarbejde mellem mennesker og så videre.</p> <p>Men det, vi også har hørt på disse møder, er ønsker, for eksempel i Nanortalik var der en lærer, der sagde, "Vi ville være meget interesserede, hvis vi kunne arrangere ture med elever fra Nanortalik til minen, med aktiviteter der osv." Og der var forslag til, hvad virksomheden kunne gøre for fællesskabet, for eksempel i forhold til at investere i fællesskabet. Så disse er alle ting, vi vil tage med og forsøge at sætte ind i Impact Benefit Agreement.</p> <p>Jeg synes, det er rigtig vigtigt, og jeg er virkelig glad og taknemmelig for, at I alle var her i dag med disse spørgsmål og tanker. Vi vil også gerne have information om, hvad I synes, så vi kan tage højde for det i IBA-arrangementet.</p>	<p>we, as a company, have been taking: we have been doing weekly or bi-weekly meetings with the government here in South Greenland and with communities to understand what we can do to contribute, right? And what initiatives we can undertake to contribute. The work streams that we have been working on have involved focusing our efforts on the environment, focusing on cooperation, not just between Iceland and Greenland, but also farmers' cooperation, people's cooperation, and so on. But what we've also heard in these meetings are wishes, for example, in Nanortalik, there was a teacher who said, you know, "We would be very interested if we could organize trips with students from the Nanortalik to the mine, have activities there, etc." And there were suggestions for what the company could do for the community, for example, in terms of investing in the community. So these are all things we will be taking in and looking to put into the Impact Benefit Agreement. I think it's really important, and I'm really pleased and grateful that you were all here today, having these questions and</p>
--	--	---	---

			thoughts. We also want your information on what you think so we can take that into account in the IBA arrangement.
Anna Peter	[KAL] Apeqqtissat Mats aallaqqaataata tungaanut ingerlassinnaagamik Naalakkersuisut nittartagaatigut. Naggataamik, unnugu sinilluarniassuugut Siimuut apereqqaalaarniarpoq	[KAL/DK] Spørgsmål kan stilles via regeringens hjemmeside indtil 1. marts. Det sidste spørgsmål og så vi kan sove godt i nat, Simon vil gerne stille et spørgsmål.	[KAL/ENG] Questions can be asked through Government webpage until 1 st of March. For the last question and so we can sleep well tonight, Simon would like ask a question.
Theno	[KAL] Inuiaqatigiinnuuvugut Kalaallit Nunaanni aamma maani kujataani kulturikkut imak pisoqangaarneq ajoratta. Aningaasaliisussat allallu ajornakusoortaqigamik aamma tavva apererusuppara suliffeqarfissuaq aatsitassarsiorniartoq Nunatta kujataani, maani siunissami qularnannginnami aningaasarpassuarnik pissarsisarsissamaarami, pissarsiami ilamininngui ukiumut assersuutiginnarlugu Amaroq festivaali inuiaqatigiinnut tunniuttarsinnaagaluarpa? Sinneqartoorutit aningaasat tassanngaanniit meeqqanut inuusuttunullu kujataani taamaasillutik timersornermi allanullu atorneqarlutik. Taava taamaasilluni aamma Amaroq aatsitassarsiorfik inuiaqatigiinninngaanniit aallerfimmininngaanniit utertitsilaarluni meeqqanut inuusuttunullu sunniutilimmik aamma allanullu aamma iliuseqarsinnaavoq ajunngitsuliorluni. Assut tamakku suliffeqarfiit annertuut amigaatigisarakkitt arlaatigut ingerlatsinerminni malunnaateqalaartumik inuiaqatigiinnut kulturikkut arlaatigut aningaasaliissuteqalaarsinnaaneratt.	[KAL/DK] Vi er bare et lille samfund her i Grønland, og der er ikke mange kulturelle aktiviteter i Sydgrønland. Det er meget svært at skaffe investorer og andre. Derfor vil jeg gerne spørge den virksomhed, der skal drive minedrift her i Sydgrønland, og som for det meste kommer til at generere store indtægter, om den vil bruge en lille del af sin indtjening på at starte f. eks. Amaroq Festival og derved give noget tilbage til samfundet? Overskuddet fra sådanne happenings vil kunne bruges til børne- og ungdomsidræt og lignende i Sydgrønland. På denne måde kan mineselskabet Amaroq kanalisere en del af sin indtjening tilbage til samfundet. Derved kan virksomheden støtte projekter for børn og unge. Vi ser ikke mange store virksomheder, der giver tilbage til fælles kulturelle aktiviteter. Hvis f.eks. den årlige omsætning er 200 mio. kr., skal de give 1 mio. kr. tilbage til kulturelle aktiviteter mv. i Sydgrønland. Amaroq	[KAL/ENG] We are just a small community here in Greenland and there is not much cultural activities in South Greenland. It is very difficult to obtain investors and others. That is why I like to ask the Company that is going to do mining here in South Greenland and mostly that is going to generate much revenue, if it would like to small amount of its earning to start f. ex. Amaroq Festival thereby giving back something to the community? Surplus of such happening could be used to children and youth sports and the like in South Greenland. This way Amaroq the mining company can channel some of its earning back to community. Thereby the company can support projects on children and the youth. We do not see many large company giving back to communal cultural activities. For example if

	Assersuutigiinnarlugu 200 mio. Kaaviiartikkunikkut immaq ukiumut 1 mio tunniunnarlissuk kujataanut kulturimut allanullu ingerlatassanut aaqqissugassanullu. Taamaasillutik inuiaqatigiinnut aamma qujallutik Amarumut isiginninnerusinnaalissagaluarput. Pisariaqarteqigatsigu	kan også opnå goodwill fra samfundet på denne måde.	annual turnover is 200 mio DDK, they should give 1 mio DKK back to cultural activities ect. in South Greenland. Amaroq can also attain goodwill from the community this way.
Eldur	[ENG/KAL] Eqqaaneqartoq assut pingaaruteqarpoq. Tassa tamanna sunniutit pissarsiassallu pillugit isumaqatigiissutini misissorsinnaalluarparput. Inuiaqatigiinnut akulerusimanissarput assorsuaq pingaaruteqarpoq tamanna inuit kajumissaatigissammassuk iluaqutaassammallu. Taamaammat tamakku ilanngullugit isiginiassavavut. Siunnersuummut qujanaq.	[ENG/DK] Meget god pointe, og det er bestemt noget, vi ville overveje i IBA'en. Det er vigtigt for os at være en del af fællesskabet på en så integreret måde som muligt, fordi det vil gavne mennesker, og det vil også gavne os. Så det vil vi helt sikkert tage højde for. Tak for forslaget.	[ENG] Very good point, and this is definitely something we would consider in the IBA. It is important for us to be part of the community in as integrated a way as possible because it will thrive on people, and it will benefit us as well. So, we will definitely take this into account. Thanks for the suggestion.
Anna Peter	[KAL] Apeqqutinut qujanarujussuaq, akissutinullu. Oqareernittuut unnuk manna katerisimaarnerput naareeraluartoq apeqqutissaqassagussi, apuuttassaqaassagussiluunniit Naalakkersuisoqarfik aamma ataveqarfigineqarsinnaavoq. Aamma qanoq apererusunnerlusiluunniit nalornigussi aamma attavigisinnaavarsi. Taamatullu ukua nalunaarusiat VVM VSBminngaaneersut naalisakkat tiguneqarsinnaapput. Taamatullu tamakkiisooq nittartakkamiippoq aamma Marts aallaqqaataata tungaanut	[KAL/DK] Mange tak for spørgsmål og svar. Hvis du har spørgsmål efter denne aften, har du som før nævnt stadig mulighed for at kontakte ministeriet og endda blive rådgivet om, hvordan du kan stille spørgsmål. VVM- og VSB-resumeer kan også downloades fra hjemmesiden. Ligeledes er hele rapporten også på hjemmesiden, og du skal sende dine kommentarer indtil høringen er afsluttet den 1. marts.	[KAL/ENG] Thank you so much the questions and answers. As mentioned before, if you have questions after this evening, you still have an opportunity to contact the Ministry and even be advised how you can ask questions. EIA and SIA summaries, can also be downloaded from the webpage. Likewise, the whole report is also in the webpage and you have to send your comments

	<p>periarfissaqarpusi tusarniakkamut oqaaseqarniassallusi.</p> <p>Unnuk manna takkuttusi qujanarujussuaq onlinekkullu tamassi peqataasusi qujanaq.</p>	<p>Mange tak for din deltagelse, både fysisk og online. Tak skal du have.</p>	<p>until the hearing is concluded March 1st.</p> <p>Thank you very much for your partipation, both physically and online. Thank you.</p>
--	--	---	--